

КВАРТАЛНИ ИЗВЕШТАЈ

за трећи квартал 2017.

Квартални извештај за трећи квартал 2017. године представља веродостојан приказ развоја и резултата пословања НИС Групе остварених у трећем кварталу 2017. године.

Извештај обухвата и приказује податке НИС Групе, која обухвата НИС а.д. Нови Сад и његова зависна друштва. Уколико подаци обухватају само одређена зависна друштва или само НИС а.д. Нови Сад, то је у Извештају посебно наглашено. Термини „” и „Друштво” означавају матично друштво НИС а.д. Нови Сад, док се термини „НИС” и „НИС Група” односе на НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима.

У складу са Законом о тржишту капитала, Извештај садржи три целине: извештај о пословању, финансијске извештаје (појединачне и консолидоване), као и изјаву лица одговорних за састављање Извештаја.

Квартални извештај је сачињен на српском, енглеском и руском језику. У случају било каквих одступања, меродавна је верзија на српском језику. Извештај је доступан и у електронској форми на корпоративном сајту. Све додатне информације о НИС Групи могу се наћи на корпоративном сајту www.nis.eu.

Садржај

Увод.....	3
Извештај о пословању.....	4
Важни догађаји.....	4
Профил НИС Групе.....	7
Управљање ризицима.....	20
Пословно окружење.....	25
Положај на тржишту.....	27
Анализа резултата.....	29
Хартије од вредности.....	43
Људски ресурси.....	45
Истраживање и развој.....	46
Финансијски извештаји.....	47
Појединачни финансијски извештаји.....	47
Извештај о финансијској позицији.....	47
Извештај о укупном резултату.....	48
Извештај о променама на капиталу.....	49
Извештај о токовима готовине.....	50
Напомене уз појединачне финансијске извештаје.....	51
Консолидовани финансијски извештаји.....	68
Консолидовани извештај о финансијској позицији.....	68
Консолидовани извештај о укупном резултату.....	69
Консолидовани извештај о променама на капиталу.....	70
Консолидовани извештај о токовима готовине.....	71
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје.....	71
Изјава лица одговорних за састављање извештаја.....	89
Контакти.....	90

Увод

У првих девет месеци 2017. године НИС је значајно унапредио финансијске резултате у односу на исти период претходне године. Овакви резултати остварени су захваљујући позитивним тржишним трендовима, односно расту цена сирове нафте на светском тржишту, као и мерама за повећање оперативне ефикасности спроведеним на свим нивоима Групе. Тако је НИС за девет месеци текуће године забележио нето добит од 20,1 милијарду динара, што је 2,6 пута више у односу на првих девет месеци 2016. када је нето добит била 7,7 милијарди динара. Показатељ ЕБИТДА већи је за 53 одсто у односу на претходни извештајни период и износи 34,3 милијарде динара. Ефекат мера за повећање оперативне ефикасности на показатељ ЕБИТДА у досадашњем току године износио је 5,1 милијарду динара, а са доследним спровођењем овог програма наставиће се и у наредном периоду.

НИС је такође остао посвећен и улагањима у даљи развој, а у овом извештајном периоду највише је инвестирано у област истраживања и производње нафте и гаса, као и у сегменте прераде и промета. Укупан обим инвестиција износи 16,6 милијарди динара што је 15 одсто више него у истом периоду 2016. године. Такође је настављен раст издвајања НИС Групе по основу пореза и других јавних прихода, па је за те намене у досадашњем току године издвојено 126 милијарди динара – 7 одсто више него у прва три квартала лане.

Када је реч о оперативним показатељима, НИС је у односу на претходни извештајни период унапредио резултате у области прераде и промета, док је у сегменту истраживања и производње домаће нафте и гаса остварен бољи резултат од планираног. Обим прераде сирове нафте и полупроизвода износио је 2.613 хиљада тона, односно 10 одсто више него у првих девет месеци 2016. године. Укупан промет нафтних деривата износио је 2.514 хиљада тона, што је 4 процента више у односу на обим промета у претходном извештајном периоду. Важно је истаћи да је НИС истовремено остварио боље резултате и у области малопродаје и велепродаје у Србији, раст извоза од 6 одсто, док је промет у иноактивама повећан за 22 одсто. Укупна производња нафте и гаса износила је 1.044 хиљаде условних тона.

Посебан успех за НИС у овом извештајном периоду представља чињеница да је Рафинерија нафте у Панчеву постала први енергетски објекат у Републици Србији који је од надлежних државних органа добио *IPPC* дозволу о интегрисаном спречавању и контроли загађења животне средине. Ова дозвола биће уједно нови подстрек за НИС да настави да ради на непрестаном унапређивању и модернизацији својих постројења и радних процеса у циљу унапређења заштите животне средине. Истовремено, НИС је пету годину заредом исплатио дивиденду својим акционарима, а за ту намену издвојено је 25 одсто нето добити из 2016. године, односно 4,021 милијарде динара.

Такође, настављено је и са реализацијом друштвено одговорних пројеката НИС-а па је у оквиру програма „Заједници заједно“ спроведен јавни конкурс за финансирање пројеката у 11 општина и градова у којима НИС послује за шта је издвојено 110,5 милиона динара. Поред тога, НИС је добио и ново признање за свој одговоран и транспарентан рад са акционарима и стручном јавношћу - златну награду „*Stevie International Business Award*“ у категорији специјализованих интернет сајтова намењених информисању инвеститора и акционара.

Извештај о пословању

Важни догађаји

Јануар

- НИС а.д. Нови Сад је за допринос образовању у Републици Србији кроз корпоративни програм „Енергија знања“ у 2016. години добио „Светосавску награду“, коју додељује Министарство просвете, науке и технолошког развоја.
- НИС а.д. Нови Сад проглашен је за „Националног шампиона“ у категорији „Заштита животне средине и одрживи развој“ у оквиру такмичења за European Business Awards.
- НИС и ЕХИТ фондација су другу годину заредом расписали конкурс „Youth Heroes“, чија је основна идеја промоција младих, успешних и хуманих појединаца.
- У нишкој гимназији „Светозар Марковић“, уз подршку НИС-овог програма „Заједници заједно“, отворена је „Паметна учионица руског језика“.
- НИС Петрол с.р.л Букурешт је почео истражно бушење у бушотини Теремија 1000 у блоку Ех-7 блоку на западу Румуније.

Фебруар

- НИС је објавио ревидиране консолидоване финансијске извештаје за 2016. годину.
- У оквиру признања „Најбоље из Србије“ које додељује Привредна комора Србије НИС је освојио две награде у категорији „Производна добра и пословне услуге“ - за најбољи корпоративни бренд и најбољи робни бренд – „НИС Петрол“.
- Александар Дјуков, генерални директор ЈАД „Гаспром њефт“, током боравка у Србији разговарао је са председником и премијером Србије, Томиславом Николићем и Александром

Вучићем, а главне теме разговора биле су даљи развој НИС-а и могућности нових улагања ЈАД „Гаспром њефт“ у Србији. Г-дин Дјуков је посетио и НИС а.д. Нови Сад и разговарао са највишим руководством компаније.

- За време трајања Дејвис куп меча између репрезентација Србије и Русије у Нишу, НИС је у сарадњи са Тениским савезом Србије организовао тродневне бесплатне школе тениса за децу.
- НИС је трећу годину заредом организовао конференцију у области компензација и бенефиција.

Март

- Одбор директора НИС а.д. Нови Сад именовано је Кирила Тјурдењева на место генералног директора компаније.
- НИС а.д. Нови Сад и немачка хемијска компанија БАСФ потписали су Споразум о пословно-техничкој сарадњи у области унапређења квалитета производног програма НИС-а, као и развоја технологије производње нафтних деривата.
- НИС је Универзитетској дечјој клиници „Тиршова“ у Београду донирао средства за набавку медицинске опреме.
- НИС је на Сајму аутомобила представио предности G-Drive премијум горива.
- Студенти Универзитета Јејл посетили су НИС.

Април

- НИС организовао Форум извођача посвећен унапређењу безбедности радног окружења, размени искуства са извођачима, као и њиховом упознавању са добром праксом безбедности на раду и заштите животне средине у НИС-у.
- Представници сертификационог тела Bureau Veritas урчили менаџменту НИС-а сертификате за пет система менаџмента којима се потврђује њихова усклађеност са међународним ISO стандардима.
- НИС пету годину заредом подржао фестивал „Балкан трафик“ у Бриселу као уметничку манифестацију која доприноси промоцији културе и наслеђа балканског региона.
- У Првој београдској гимназији отворена нова лабораторија за физику чију је реконструкцију и опремање подржао НИС у оквиру програма друштвене одговорности „Заједници заједно“.
- На Технолошком факултету Универзитета у Новом Саду, уз подршку НИС-а, отворена савремена лабораторија за нафтно-петрохемијско инжењерство опремљена најмодернијим училима.
- У оквиру програма „Заједници заједно“, НИС подржао изградњу Парка знања у Нишу чији је основни циљ промоција природних наука међу ученицима основних и средњих школа.

Мај

- НИС Група објавила консолидоване резултате пословања за први квартал 2017. године.
- Генерални директор НИС-а, Кирил Тјурдењев, и министар рударства и енергетике у Влади Републике Србије, Александар Антић, свечано пустили у рад НИС-ово постројење за производњу и велепродају природног компримованог гаса на гасном пољу „Острово“.
- На свечаности у Новом Саду проглашени победници другог по реду националног конкурса „Youth Heroes“ који је покренула EXIT Фондација у сарадњи са НИС-ом.
- Бренд NISOTEC добио велики шампионски пехар 84. Међународног пољопривредног сајма у Новом Саду за врхунски квалитет моторних и хидрауличних уља, као и седам великих златних медаља и три златне медаље за квалитет производа NISOTEC палете.
- У овогодишњој културној манифестацији „Ноћ музеја“, НИС учествовао са богатим програмом на две локације, у компанијским музејима у Новом Саду и Кикинди.

Јун

- Скупштина акционара НИС а.д. Нови Сад на IX редовној седници донела Одлуку о расподели добити за 2016. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити Друштва.
- У оквиру додатне модернизације рафинеријске прераде, НИС успешно реализовао нови пројекат линијског намешавања моторних бензина у Рафинерији нафте у Панчеву, у који је уложено готово 10 милиона евра.
- Генерални директор НИС-а, Кирил Тјурдењев, учествовао на свечаном отварању Националног штанда Србије на Међународном економском форуму у Санкт Петербургу (SPIEF'17).
- Поводом 5. јуна, Светског дана заштите животне средине, у Националном парку „Фрушка гора“ организована еколошка акција уређења и чишћења фрушкогорских потока у којој су учествовали и представници НИС-а.
- Представници НИС-а потписали меморандуме о сарадњи у области образовања, стручног усавршавања кадрова и размене знања са Институтом „Михајло Пупин“ из Београда и Универзитетом у Бањалуци.

Јул

- НИС Група објавила је консолидоване резултате пословања за прво полугодиште 2017. године.
- Одржан пети фестивал руске класичне музике „Бољшој“ уз подршку ЈАД „Гаспром њефт“, већинског акционара НИС а.д. Нови Сад.
- НИС је расписао јавни конкурс у оквиру програма „Заједници заједно“ за финансирање пројеката у 11 општина и градова у којима послује
- Ученици из Србије који су уз подршку НИС-а учествовали на међународним олимпијадама из хемије, физике и математике освојили су укупно 15 медаља на тим такмичењима

Август

- НИС је пету годину заредом исплатио дивиденду својим акционарима, а за ту намену издвојено је 25 одсто нето добити у 2016. години, односно 4,021 милијарде динара.
- У НИС-у је одржана петонедељна стручна пракса за 42 стипендиста, будућих радника НИС-а, који студирају на престижним домаћим и међународним универзитетима.
- У сарадњи са Тениским савезом Србије настављена је акција „НИС отворена школа тениса“, а прилику да науче прве кораке овог спорта имала су деца на Златибору, у Бечеју и у Зрењанину.

Септембар

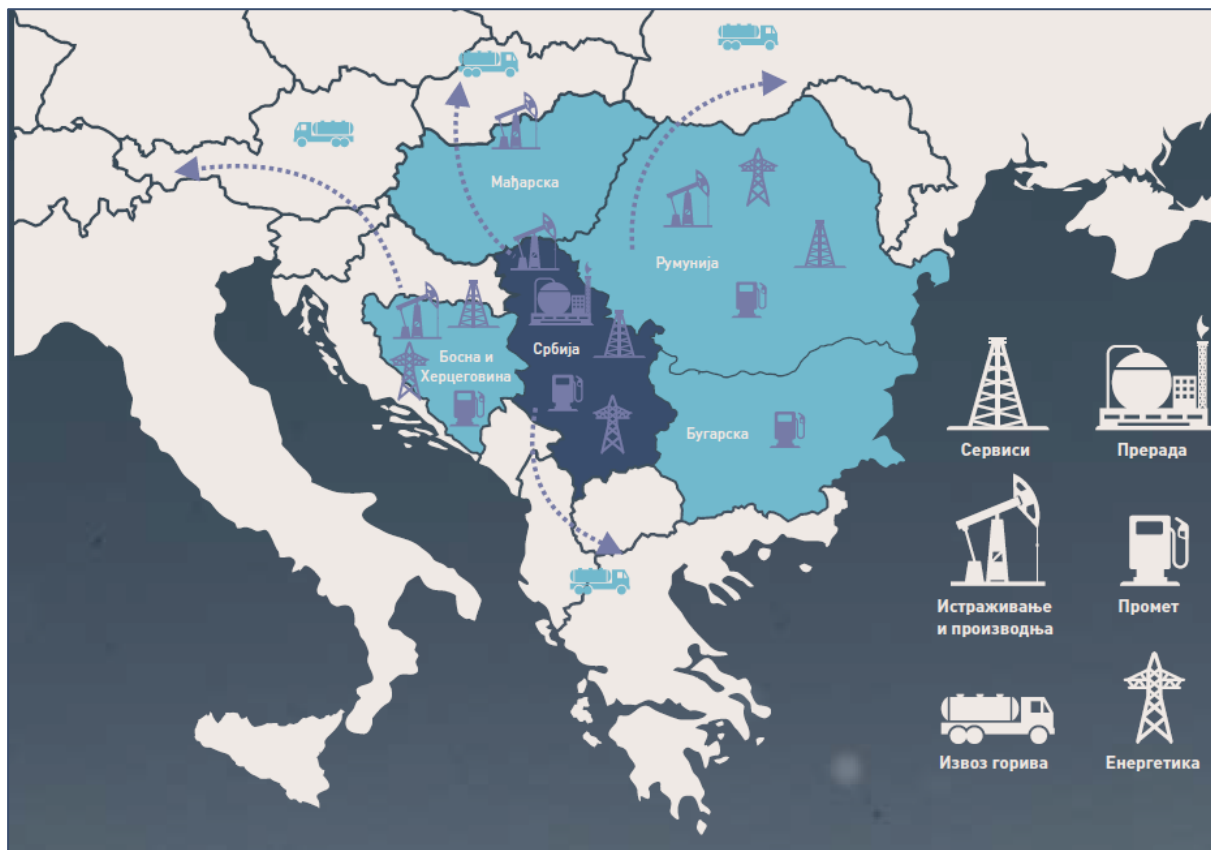
- Представници Покрајинске владе уручили су НИС-у *IPPC* дозволу о интегрисаном спречавању и контроли загађења животне средине којом се потврђује да је производни процес у Рафинерији нафте у Панчеву у потпуности усклађен са највишим домаћим и европским стандардима у области заштите животне средине.
- Успешно је завршен пројекат сеизмичких истраживања „Турија 3“, а започет је пројекат „Јужни Банат 2“ на подручју општина Панчево, Ковачица, Алибунар и Ковин.
- У Ректорату Универзитета у Новом Саду је свечано промовисан наставак вишегодишње успешне сарадње НИС-а и ове престижне образовне институције у области образовања, истраживања, развоја научно-техничке базе и трансфера знања.
- НИС је добио златну награду „Stevie International Business Award“ у категорији специјализованих интернет сајтова намењених информисању инвеститора и акционара.
- У сарадњи са Агенцијом за безбедност саобраћаја од 25. до 30. септембра у Пословном центру НИС-а у Новом Саду организована је манифестација под називом „Недеља безбедности у саобраћају“ чији је циљ подизање нивоа опште безбедности у саобраћају.
- Нови програм лојалности „Заједно на путу“ имплементиран је на свим GAZPROM и НИС Петрол бензинским станицама у Босни и Херцеговини.
- НИС је на домаће тржиште нафтних деривата пласирао ТНГ унапређеног квалитета.

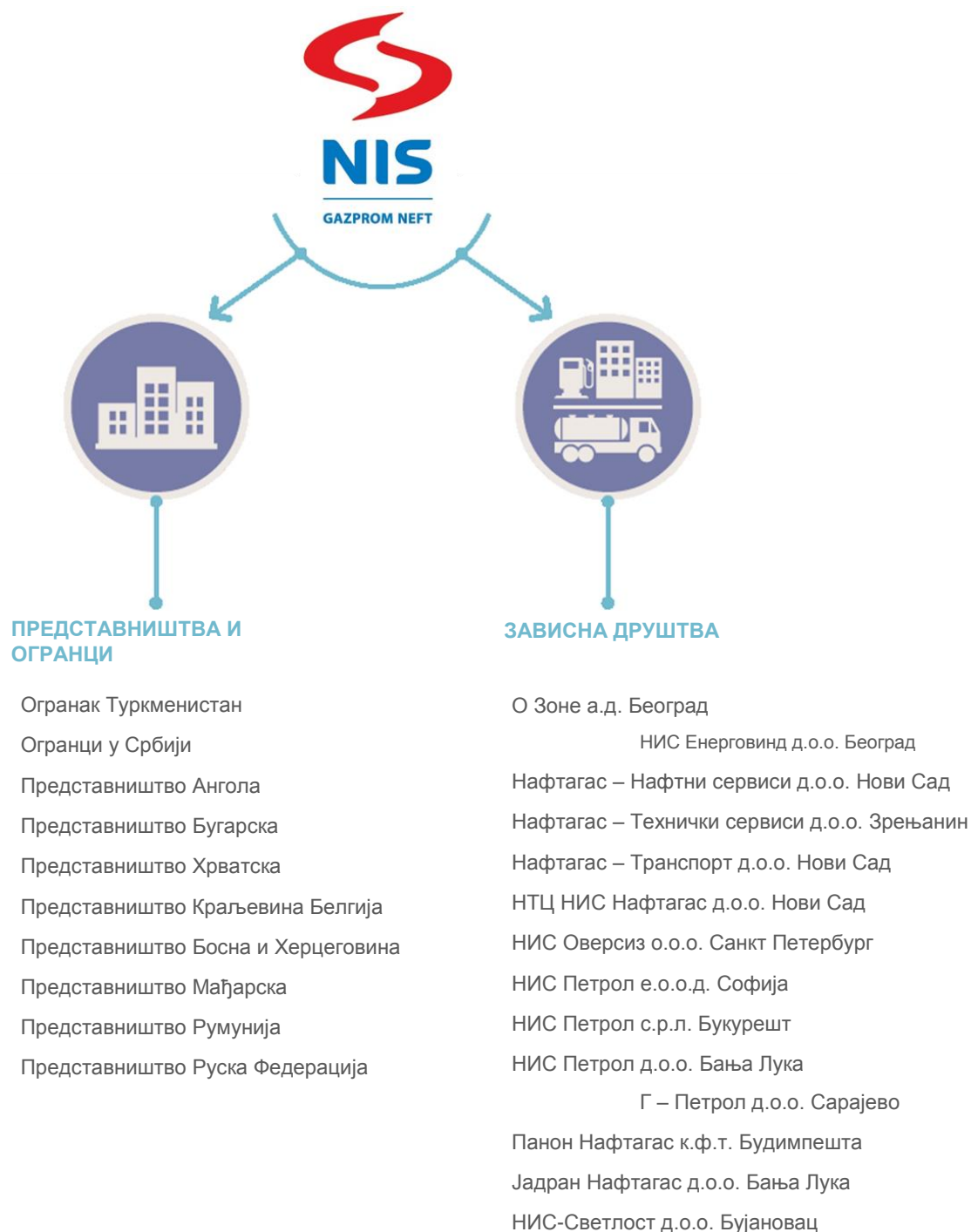
Профил НИС Групе

НИС Група је један од највећих вертикално интегрисаних енергетских система у Југоисточној Европи. Основне делатности НИС Групе су истраживање, производња и прерада нафте и природног гаса, промет широког асортимана нафтних и гасних деривата, као и реализација пројеката у области петрохемије и енергетике.

Група послује у 10 земаља широм света и ангажује међународни тим стручњака.

Пословна структура НИС Групе¹

¹ Према одредбама Закона о туризму Републике Србије, уколико привредно друштво не обавља угоститељску делатност као претежну делатност, ради обављања ове делатности дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма. Из овог разлога Друштво је све бензинске станице на којима се обавља угоститељска делатност регистровало као засебне оgranке. Списак бензинских станица које су регистроване као оgranци налази се на веб адреси <http://ir.nis.eu/sr/korporativno-upravae/grupa/>.

Делатност НИС Групе

Основне пословне активности НИС Групе организоване су кроз пет Блокова: Истраживање и производња, Сервиси, Прерада, Промет и Енергетика. Поред тога функције у оквиру корпоративног центра пружају подршку основним пословним активностима.

Активности **Блока „Истраживање и производња“** обухватају истраживање, производњу, инфраструктуру и операциону подршку производњи, управљање резервама нафте и гаса, управљање разрадом лежишта нафте и гаса, велике пројекте у области истраживања и производње.

Већина НИС-ових нафтних налазишта налази се на територији Србије, али је НИС искорачио и у регион, изводећи истражне радове у Босни и Херцеговини, Мађарској и Румунији. У Анголи НИС послује још од 1980. године, а 1985. године почела је експлоатација нафте у тој земљи.

У оквиру овог Блока послује и погон за припрему природног гаса, производњу ТНГ-а и газолена и уклањање CO₂ у Елемиру, чији је пројектовани капацитет 65.000 тона ТНГ-а и газолена годишње. У оквиру овог погона током 2016. године завршена је изградња Аминског постројења чиме је повећан квалитет гаса и обим производње, а позитиван еколошки ефекат се огледа у спречавању емисије угљен диоксида у атмосферу.

Преко свог зависног друштва Научно-технолошког центра (НТЦ) НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад, НИС пружа научно-техничку подршку основној делатности матичног друштва и обезбеђује развој и иновације у оквиру његовог пословања.

Блок „Сервиси“ пружа сервисне услуге у области истраживања и производње нафте и гаса путем геофизичких испитивања, израде, опремања и ремонта бушотина, као и спровођења специјалних операција и мерења на бушотинама. Поред тога, пружа и услуге одржавања средстава за рад и изградњу и одржавања нафтно-гасних система и објеката. Поред превоза терета и ангажовања радних машина, пружа и услугу превоза путника и изнајмљивања возила.

НИС поседује сопствене сервисне капацитете, који у потпуности задовољавају потребе Групе и пружају услуге трећим лицима. НИС обавља сервисне делатности преко зависних друштава Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад. Блок „Сервиси“ је извршио експанзију пословања на инострану тржишта: на територију Босне и Херцеговине, Румуније и Русије.

Блок „Прерада“ се бави прерадом сирове нафте и других сировина и производњом нафтних деривата. Производи широк спектар нафтних деривата: од моторних и енергетских горива до сировина за петрохемијску индустрију и осталих нафтних производа. Прерађивачки комплекс Блока „Прерада“ обухвата производни погон у Панчеву². Максимални пројектовани капацитет рафинеријских постројења у Панчеву износи 4,8 милиона тона годишње. Након завршетка изградње постројења за благи хидрокрекинг и хидрообраду (МНС/ДНТ) у 2012. години, НИС производи моторно гориво европског стандарда квалитета, а у плану је и даља модернизација рафинеријских капацитета и изградња постројења за одложено коксовање.

Блок „Промет“ Обухвата спољну и унутрашњу трговину, трговину на велико, трговину на мало нафтним дериватима и допунским асортиманом.

НИС има највећу малопродајну мрежу у Србији, а промет развија и у земљама региона – Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији. На тржиштима Србије и региона, НИС наступа са два брэнда: НИС Петрол и GAZPROM.

Као посебне пословне правце НИС развија снабдевање авио-горивом, снабдевање пловних објеката горивом, промет мазива и битумена.

Све врсте горива пролазе строгу и редовну лабораторијску контролу и одговарају захтевима домаћих и међународних стандарда. Ефикасност рада мреже повећана је захваљујући увођењу најсавременијих технологија.

Блок „Енергетика“ се бави производњом електричне и топлотне енергије из конвенционалних и обновљивих извора, производњом и продајом компримованог природног гаса, продајом природног гаса, трговином електричне енергије, развојем и увођењем стратешки важних енергетских пројеката, развојем и имплементацијом пројеката за повећање енергетске ефикасности.

² Рафинерија нафте у Новом Саду је конзервирана и њен пројектовани капацитет од 2,5 милиона тона годишње тренутно није у употреби. Одлуком генералног директора од 1. марта 2016. године овај објекат предат је на управљање и одговорност блоку „Промет“.

Блок „Енергетика” развија и реализује енергетске пројекте у оквиру НИС Групе, обавља анализу и процену инвестиционих пројеката у енергетском сектору Србије у оквиру пројеката стратешког партнерства.

У току је реализација пројеката изградње термоелектране-топлане у Панчеву.

На својим налазиштима нафте и гаса НИС има 14 малих електрана чија је укупна снага 13,8 МWe. Већина малих електрана производи и топлотну енергију за потребе сопствених постројења. Овако произведена електрична енергија продаје се и на тржишту. Поред малих когенеративних постројења, НИС, производи електричну и топлотну енергију и у Енергани Панчево, са снагом генератора 10,7 МWe. Топлотна и електрична енергија из Енергане се у целисти пласира Рафинерији Панчево.

Подршку основним пословним активностима пружа 10 Функција унутар матичног Друштва – НИС а.д. Нови Сад. Од тих Функција подршке пет је делимично децентрализовано и има функционално подређене делове у оквиру блокова³, док су остале функције централизоване⁴. Један од заменика генералног директора задужен је за петрохемијске послове.

Општи подаци о НИС а.д. Нови Сад

Пословно име:	НИС а.д. Нови Сад
Матични број:	20084693
Адреса:	Нови Сад, Народног фронта 12
ПИБ:	104052135
Web site:	www.nis.eu
имејл адреса:	office@nis.eu
Делатност:	0610 - експлоатација сирове нафте
Број и датум регистрације у АПР:	БД 92142, 29.09.2005.
Укупан капитал на дан 30.09.2017.:	231.441.261.000 РСД
Основни капитал на дан 30.09.2017.:	81.530.200.000 РСД
Број запослених⁵ на дан 30.09.2017.:	4.080
Ревизорска кућа која је ревидирала последњи годишњи финансијски извештај (од 31.12.2016.):	Pricewaterhouse Coopers д.о.о. Београд Омладинских бригада бр. 88а 11070 Нови Београд
Организовано тржиште на којем се тргује акцијама издаваоца:	Београдска берза а.д. Београд Омладинских бригада бр. 1 11070 Нови Београд

³ Функција за финансије, економику, планирање и рачуноводство, Функција за стратегију и инвестиције, Функција за материјално-техничку и сервисну подршку и капиталне инвестиције, Функција за организациона питања и Функција за HSE.

⁴ Функција за правна и корпоративна питања, Функција за корпоративну заштиту, Функција за спољне везе и односе са државним органима, Функција за односе са јавношћу и комуникације и Функција за интерну ревизију. Функција за интерну ревизију подређена је Генералном директору, док лице одговорно за унутрашњи надзор подноси извештаје Комисији за ревизију Одбора директора.

⁵ Без запослених преко услужних предузећа и без запослених у зависним друштвима.

Систем управљања Друштвом

Друштво је успоставило једнодомни систем управљања, у коме централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је одговоран за реализацију постављених циљева и остваривање резултата, док акционари своја права и контролу врше првенствено преко Скупштине акционара.

Одредбама Статута извршено је потпуно и јасно разграничење делокруга послова Одбора директора у односу на делокруг послова Скупштине акционара, генералног директора Друштва и тела која образују органи управљања Друштва.

Графикон бр. 1: Структура корпоративних органа и тела НИС а.д. Нови Сад

Скупштина акционара

Скупштину акционара као највиши орган Друштва чине сви акционари.

Одбор директора

Централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је колективно одговоран за дугорочни успех Друштва, а у чијој надлежности је постављање основних пословних циљева и праваца даљег развоја Друштва, као и утврђивање и контрола успешности примене пословне стратегије Друштва.

На IX редовној седници Скупштине акционара НИС а.д. Нови Сад одржаној 27. јуна 2017. године, за чланове Одбора директора именовани су: Вадим Јаковљев, Кирил Тјурдењев, Даница Драшковић, Алексеј Јанкевич, Кирил Кравченко, Александар Крилов, Никола Мартиновић, Волфганг Рутеншторфер, Анатолиј Чернер и Станислав Шекшња.

Чланови бирају председника Одбора директора, а функције председника Одбора директора и Генералног директора су раздвојене.

Вадим Јаковљев
председник Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”, први заменик генералног директора задужен за питања истраживања и производње, стратешко планирање, спајања и аквизиције.

Рођен је 30. септембра 1970. године у Шаркану, СССР.

Дипломирао је 1993. године на Московском инжењерско-физичком институту, смер Примењена нуклеарна физика. Године 1995. завршио је Високу школу за финансије Међународног универзитета у Москви. Од 1999. године поседује сертификат *Chartered Association of Certified Accountants*. Године 2009. стекао је диплому Британског института директора (ИД). Од 1995. до 2000. године радио је у „PricewaterhouseCoopers” на различитим позицијама, од консултанта до менаџера за ревизију. Од 2001. до 2002. године био је на дужности заменика руководиоца финансијско-економске управе ЈУКОС ЕП а.д. Од 2003. до 2004. године финансијски је директор „Југанскњептегаса” НК ЈУКОС. Од 2005. до 2006. године био је заменик генералног директора за економију и финансије „СИБУР-Руске гуме”. Од 2007. до 2010. године био је заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2007. године је заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2010. до 2011. године био је финансијски директор ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2011. године је на позицији првог заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт”.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године, а на функцију председника Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 31.07.2009. године.

Кирил Тјурдењев
генерални директор НИС а.д. Нови Сад
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 19. априла 1977. године у СССР-у.

Са највећим успехом дипломирао је на Факултету за међународне односе (висока школска спрема са специјализацијом), и затим магистрирао у области међународног права (са специјализацијом) на Московском државном институту међународних односа (МГИМО). Такође је магистрирао у области права (LL.M) на Универзитету у Манчестеру. Стручно се усавршавао у оквиру програма *executive education* у међународној пословној школи *INSEAD* и Лондонској пословној школи. Од 2000. до 2004. године радио је у компанијама *A.T. Kearney* и *Unilever*. Године 2004. почиње да ради у *McKinsey & Co*. Од 2007. до 2012. године радио је као заменик генералног директора за стратегију и корпоративни развој у компанији „Сибур – Минерална ђубрива”. Од 2012. године је извршни потпредседник и члан Извршног одбора АФК „Система”. Пре доласка у НИС а.д. Нови Сад био је на функцији председника и председавајућег Извршног одбора ОАД „Обједињена нафтно-хемијска компанија”, која је у то време била део групе АФК „Система”, а такође је био на позицији председника Одбора директора компаније „Уфаоргсинтез”. У априлу 2016. године почиње са радом у НИС а.д. Нови Сад на позицији првог заменика генералног директора за прераду и промет. На функцију генералног директора НИС а.д. Нови Сад именован је 22. марта 2017. године.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 08.12.2016. године.

Даница Драшковић
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођена је 14. новембра 1945. године у Колашину, Црна Гора.

На Правном факултету Универзитета у Београду је дипломирала 1968. године. Од 1968. до 1990. године радила је на пословима финансија у банци, на правно-економским пословима у привреди и као градски судија за прекршаје у Београду. Године 1990. је основала издавачку кућу „Српска реч”, чији је и данас власник. Аутор је две књиге публицистике.

Од 01.04.2009. до 18.06.2013. године члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад. На ову функцију поново је именована 30.06.2014. године.

Алексеј Јанкевич

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 19. децембра 1973. године у Лењинграду, СССР.

Године 1997. завршио је Државни електротехнички Универзитет у Санкт Петербургу (ЛЕТИ), смер „Оптички инструменти и системи“. Године 1998. је завршио Међународну школу менаџмента ЛЕТИ-Лованиум у Санкт-Петербургу. Од 1998. до 2001. године радио је у консултантској кући „КАРАНА“. Од 2001. до 2005. је радио на пословима заменика начелника Управе за планирање, буџет и контролинг ЗАД „ЈУКОС РМ“ (део који је одговоран за логистику, прераду и промет). Године 2004. је стекао звање „*Certified Management Accountant*“ (СМА). Од 2005. до 2007. године је заменик финансијског директора „ЛЛК-Интернешнл“ (бави се производњом и продајом уља и специјалних нафтних деривата и послује у оквиру ЛУКОИЛ групе). Од 2007. до 2011. године је начелник Департмана за планирање и буџет, руководилац Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“. Од августа 2011. године је в.д. заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије. Од марта 2012. године је члан Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт“, заменик генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 18.06.2013. године.

Кирил Кравченко

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

заменик генералног директора за организациона питања ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 13. маја 1976. године у Москви, СССР.

Године 1998. је са највећим успехом дипломирао социологију на Московском државном универзитету „М.В.Ломоносов“, где је магистрирао. Даље образовање наставио је на Отвореном британском универзитету (менаџмент финансија), а од 2003. до 2004. године у школи бизниса *IMD Business School*. Доктор је економских наука и професор. До 2000. године радио је у области консалтинга, а од 2000. до 2004. године у компанији ЈУКОС, на различитим позицијама у Москви и Западном Сибиру и у компанији Schlumberger (партнерски програм са НК ЈУКОС). Од 2004. до 2007. године био је административни директор „МХК ЕвроХим“ а.д. Више пута је биран за члана управних одбора у већим руским и интернационалним компанијама. У априлу 2007. године именован је за потпредседника ЈАД „Гаспром њефт“. У периоду од јануара 2008. до марта 2009. године био је заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт“, заменик генералног директора за организациона питања. Од марта 2009. године до јула 2017. године био је заменик генералног директора за управљање иностраним активима ЈАД „Гаспром њефт“. Од јула 2017. године је заменик генералног директора за организациона питања ЈАД „Гаспром њефт“. Од фебруара 2009. до 22. марта 2017. године је обављао дужност генералног директора НИС а.д. Нови Сад.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године.

Александар Крилов

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 17.03.1971. године у Лењинграду, СССР.

Године 1992. завршио је ЛМУ (град Лењинград), 2004. године –Правни факултет СпбГУ, а 2007. године Московску интернационалну вишу школу за бизнис МИРБИС МБА, смер стратешки менаџмент и предузетништво. Од 1994. до 2005. године радио је на руководећим радним местима у области промета некретнина (генерални директор, председник) у следећим компанијама: Руско-канадска СП „Петробилд“ и ЗАД „Алпол“. У периоду од 2005. до 2007. године био је заменик руководиоца у Дирекцији за реализацију у ДОО „Сибур“. Од априла 2007. године до данас, руководилац је Департмана за снабдевање нафтним дериватима, руководилац Департмана за регионалну продају и директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт“.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 29.11.2010. године.

Никола Мартиновић
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 3. децембра 1947. године у Фекетићу, Србија.

Основну школу завршио је у Фекетићу, а гимназију у Србобрану. Дипломирао је на Економском факултету у Суботици, где је и магистрирао на тему „Трансформација пореског система у Србији са увођењем ПДВ-а“. Од 1985. до 1990. године налазио се на челу компаније „Солид“ у Суботици, а наредне две године, до 1992. године, био је на функцији помоћника министра унутрашњих послова у Министарству унутрашњих послова Републике Србије. Од 1992. до 2000. године радио је као помоћник генералног директора Нафтне индустрије Србије за финансије, односно као генерални директор „Нафтагас промета“ од 1996. до 2000. године. Од 2005. године до 31.08.2013. године у НИС а.д. Нови Сад обавља послове специјалног саветника. Од 01.09.2013. године до 15.12.2013. године обављао је функцију специјалног саветника Генералног директора „О Зоне а.д. Београд“, а од 15.12.2013. до одласка у пензију 17.11.2014. године обављао је послове саветника директора НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад. Почев од 22.11.2011. године, ангажован је и као члан Савета гувернера Народне банке Србије.

Био је члан Управног одбора Нафтне индустрије Србије/НИС а.д. Нови Сад од 2004. до 2008. године, а на исту функцију именован је и 10.02.2009. године.

Волфганг Рутеншторфер
независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 15. октобра 1950 у Бечу, Аустрија.

Године 1976. дипломирао је економију и бизнис администрацију на Бечком универзитету економије и бизниса. Стекао је звање доктора наука.

Године 1976. почео је да ради у компанији ОМВ, 1985. године је прешао у Дирекцију за планирање и контролу, а 1989. године преузео одговорност за стратешки развој групе ОМВ. Пошто је 1990. године био постављен за директора маркетинга, постао је члан Извршног одбора 1992. године и био задужен за финансије и хемијске производе. Остао је у Извршном одбору компаније ОМВ до почетка 1997. године, када је постао заменик министра финансија. Првог јануара 2000. године вратио се у Извршни одбор ОМВ-а и био задужен за финансије до априла 2002. године, а за гас до децембра 2006. године. У периоду од 01.01.2002. до 31.03.2011. године био је председник Извршног одбора ОМВ групе. Г-дин Рутеншторфер је био или је још увек члан одбора друштава као што су VIG, Roche, RHI AG и Telekom Austria.

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 20.04.2012. године.

Анатолиј Чернер
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад,
заменик председника Извршног одбора, заменик генералног директора за
логистику, прераду и промет ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 27.08.1954. године у Грозном, СССР.

Године 1976. завршио је Нафтни институт у Грозном, смер хемијске технологије прераде нафте и гаса. Од 1976. до 1993. године радио је у Рафинерији „Шерипов“ у Грозном, где је прошао пут од оператера до директора Рафинерије. Године 1996. почео је да ради у компанији „Славњефт“, на месту управника Одељења за промет нафте и нафтних деривата, а касније је именован за потпредседника НГК „Славњефт“. На дужност потпредседника за прераду и промет компаније „Сибњефт“ (од јуна 2006. године – ЈАД „Гаспром њефт“) именован је у априлу 2006. године.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године.

Станислав Шекшња
независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад,
професор међународне школе бизниса INSEAD

Рођен је 29. маја 1964. године у Москви, СССР.

Шеф праксе у одељењу „Talent Performance and Leadership Development Consulting“. Директор је „Talent Equity Institute“, старији партнер компаније „Ward Howell“ и професор предузетничког лидерства међународне школе бизниса INSEAD. Има преко 15 година искуства рада у сфери практичног управљања. Обављао је дужности генералног директора „Алфа телеком“, председника и генералног директора „Millicom International Cellular“, Русија и ЗНД, главног оперативног директора „Вимпелком“, директора за управљање особљем „ОТИС Еливејтор“, Централна и Источна Европа. Био је председник Управног одбора ОАД СУЕК и ЗАД „Вимпелком-Р“.

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 21.06.2010. године.

Укупан износ накнада исплаћен члановима ОД у првих девет месеци 2017. године, нето у РСД

Чланови Одбора директора	98.866.766
--------------------------	------------

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОД

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Никола Мартиновић	224	0,0001%

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Вадим Јаковљев	<ul style="list-style-type: none">ОАД НГК „Славњевфт“ОАД „СН-МНГ“ДОО „ГПН Развој“ (председник ОД)АД „Гаспром њевфт-ННГ“ (председник ОД)ДОО „Гаспром њевфт-Исток“ (председник ОД)ДОО „Гаспром њевфт-Хантос“ (председник ОД)ДОО „Гаспром њевфт-НТЦ“ (председник ОД)ДОО „Гаспром њевфт-Оренбург“ (председник ОД)ДОО „Гаспром њевфт-Сахалин“Салим Петролеум Девелопмент Н.В. (члан Надзорног одбора)ОАД „Томскњевфт“ ВНК (председник ОД)ДОО „Гаспром њевфт шелф“
Кирил Тјурдењев	-
Даница Драшковић	-
Алексеј Јанкевич	<ul style="list-style-type: none">ОАД „НГК“ „Славњевфт“АД „Гаспром њевфт – Аеро“ДОО „Гаспром њевфт – СМ“ДОО „Гаспром њевфт Бизнис-Сервис“„Гаспром њевфт Лубрикантс Италија СПА“ДОО „Гаспром њевфт Марин Бункер“ДОО „Гаспром њевфт шелф“
Кирил Кравченко	<ul style="list-style-type: none">Потпредседник Националног нафтног комитета СрбијеЧлан ОД Тениске федерације СрбијеЧлан УО САМ – Српска асоцијација менаџера

Александар Крилов	<ul style="list-style-type: none"> • АД „Гаспром њефт-Новосибирск“ • ЈАД „Гаспром њефт-Тјумен“ • АД „Гаспром њефт-Урал“ • ОАД „Гаспром њефт-Јарослављ“ • АД „Гаспром њефт-Северозапад“ • ДОО „Гаспром њефт Азија“ • ДОО „Гаспром њефт - Таџикистан“ • ДОО „Гаспром њефт - Казахстан“ • ДОО „Гаспром њефт - Центар“ • АД „Гаспром њефт - Терминал“ • ДОО „Гаспром њефт – Регионална продаја“ • АД „Гаспром њефт – Транспорт“ • ДОО „Гаспром њефт – Краснојарск“ • ДОО „Гаспром њефт – Корпоративна продаја“ • ИДОО „Гаспром њефт – Белнефтепродукт“ • АД „Гаспром њефт – Алтернативна горива“ • ДОО „ИТСК“ • ДОО „Гаспром њефт – Лабораторија“
Никола Мартиновић	-
Волфганг Рутеншторфер	<ul style="list-style-type: none"> • „Flughafen Wien“ AG, Беч, члан Надзорног одбора • „RHI“ AG, Беч, члан Надзорног одбора • Telekom Austria, председник Надзорног одбора
Анатолиј Чернер	<ul style="list-style-type: none"> • ОАД НГК „Славњефт“ • АД „Гаспром њефт – ОНПЗ“ • ОАД „Славњефт – ЈАНОС“ • АД „Гаспром њефт – МНПЗ“ • АД „Гаспром њефт – Аеро“ (председник ОД) • АД „Санктпетербуршка Међународна робно-сировинска берза“ • ДОО „Гаспром њефт – СМ“ • ДОО „Гаспром њефт Марин Бункер“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њефт – Логистика“ (председник ОД) • ОАД „Мозирски НПЗ“ • „Гаспром њефт Лубрикантс Италија СПА“ • ДОО „Гаспром њефт – Каталитички системи“ (Председник ОД) • ДОО „Аутоматика – Сервис“
Станислав Шекшња	<ul style="list-style-type: none"> • Dentsu Aegis Network Russia (члан ОД) • НЛМК (члан ОД) • ДОО „Компанија Руско рибарство“ (члан ОД)

Комисије Одбора директора

У циљу ефикаснијег обављања својих дужности, Одбор директора је образовао 3 сталне комисије (Комисија за ревизију, Комисија за накнаде и Комисија за именовања) које представљају саветодавна и стручна тела која му помажу у раду, а нарочито у погледу разматрања питања из његове надлежности, припреме и надзора над спровођењем одлука и аката које доноси, као и ради обављања одређених стручних послова за потребе Одбора директора.

Мандат чланова образованих комисија Одбора директора у претходном мандатном периоду трајао је до дана одржавања IX редовне седнице Скупштине акционара НИС а.д. Нови Сад тј. до 27.06.2017. године, до ког дана су ове комисије имале следећи састав:

- Комисија за ревизију:
 - Волфганг Рутеншторфер, председник,
 - Алексеј Јанкевич, члан и
 - Ненад Мијаиловић, члан.
- Комисија за накнаде:
 - Станислав Шекшња, председник,
 - Анатолиј Чернер, члан и
 - Зоран Грујичић, члан.
- Комисија за именовања:
 - Горан Кнежевић, председник,
 - Кирил Кравченко, члан и
 - Станислав Шекшња, члан.

Одбор директора ће у наредном периоду именовати чланове претходно наведених комисија за наредни мандатни период, док може по потреби образовати и друге сталне или ad hoc комисије које ће се бавити питањима релевантним за рад Одбора директора.

Одбор Скупштине акционара

Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва (у даљем тексту „Одбор Скупштине акционара“) је саветодавно и стручно тело Скупштине акционара Друштва које јој помаже у раду и разматрању питања из њеног делокруга. Чланови Одбора Скупштине акционара одговарају за свој рад Скупштини акционара која их именује и разрешава.

Чланови Одбора Скупштине акционара на дан 30.09.2017. године

Ненад Мијаиловић
председник Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 14. октобра 1980. године у Чачку, Србија.

Године 2003. завршио је Економски факултет Универзитета у Београду. Године 2007. завршио је магистарске студије на Универзитету у Лозани, Швајцарска. Године 2010. је уписао докторске студије на Економском факултету Универзитета у Београду. Стекао је међународну лиценцу из области финансија „CFA“, 2011. године. Од 2003. до 2009. радио је као консултант и руководиоца у области финансија и банкарства у следећим компанијама: *Deloitte* Београд, *AVS Fund de Compensation* Женева, *JP Morgan* Лондон, *KBC Securities Corporate Finance* Београд. У периоду од децембра 2009. до августа 2012. био је саветник министра у Министарству економије и регионалног развоја Републике Србије, у ресору привреде и приватизације. Од августа 2012. године је био помоћник министра у Министарству финансија Републике Србије, а од августа 2014. године обавља функцију државног секретара у Министарству финансија Републике Србије. Био је члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад од 18.06.2013. до 30.06.2014. године.

На функцију председника Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 30.06.2014. године.

Зоран Грујичић
члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 28. јула 1955. године у Чачку, Србија.

Завршио је Машински факултет Универзитета у Београду. Од 1980. до 1994. године био је генерални директор, технички директор, директор производње и пројектант Фабрике термотехничких уређаја Цер Чачак. Од маја 1994. године до фебруара 1998. године радио је као саветник генералног директора предузећа Интеркомерц, Београд. Од фебруара 1998. до јуна 2004. године радио је као директор предузећа *MNG Group* д.о.о. из Чачка. Од јуна 2004. до фебруара 2007. године био је директор Трговинског предузећа Агрострој а.д. Чачак, директор Командитног друштва Леонардо, Чачак и директор Центра за путеве Војводине. Од фебруара 2007. године до данас запослен је у НИС а.д. Нови Сад и то на пословима помоћника директора Дирекције логистике Југопетрола, управника РЦ Чачак у Дирекцији малопродаје, Регион Чачак, менаџера за развој малопродајне мреже у Дирекцији за развој Блока „Промет“. Од 01.10.2012. до јануара 2016. године био је запослен на радном месту саветника директора Блока „Промет“, а од фебруара 2016. године на радном месту саветника директора Функције за спољне везе и односе са државним органима. Од октобра 2017. године запослен је на радном месту саветника генералног директора.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 30.06.2014. године.

Алексеј Урусов

члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад,
директор Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД
„Гаспром њефт“

Рођен је 17. новембра 1974. године у Тјумену, СССР.

Завршио је Тјуменски државни универзитет (специјалност финансије) и Вулверхемптонски универзитет у Великој Британији (специјалност пословна администрација). Магистар социолошких наука. Од 2006. до 2008. године био је извршни потпредседник за планирање и управљање ефикасношћу пословања и контролом у групи Интегра. Од 2002. до 2006. године радио је у компанији ТНК-ВР. Од 2002. до 2003. године је у Групи за мониторинг и контролу при ОД ТНК, а у периоду од 2004. до 2006. године као финансијски директор у пословној јединици ТНК-ВР Украјина. Од 2009. до 2012. године радио је у НИС а.д. Нови Сад (Србија) на функцији финансијског директора. Од 2012. године до данас врши дужност директора Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД “Гаспром њефт”.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 25.06.2012. године.

Укупан износ накнада исплаћен члановима ОСА у првих девет месеци 2017. године, нето у РСД

Чланови ОСА	13.691.819
-------------	------------

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОСА

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Ненад Мијаиловић	5	0,000003066%

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Ненад Мијаиловић	-
Зоран Грујичић	-
Алексеј Урусов	• Члан Надзорног одбора у Друштву Gazpromneft Marine Bunker Balkan S.A.

Генерални директор

Генералног директора именује Одбор директора из редова извршних чланова Одбора директора. Генерални директор координира рад извршних чланова Одбора директора и организује послове Друштва. Поред тога, генерални директор Друштва обавља послове дневног управљања и овлашћен је да одлучује о питањима која не спадају у надлежност Скупштине акционара и Одбора директора. Генерални директор је законски заступник НИС-а.

Генерални директор НИС а.д. Нови Сад је г-дин Кирил Тјурдењев.

Саветодавни одбор генералног директора

Саветодавни одбор генералног директора је стручно тело које помаже генералном директору у раду и разматрању питања из његовог делокруга. Састав Саветодавног одбора је утврђен Одлуком генералног директора и чине га први заменик генералног директора за истраживање и производњу, директори Блокова и Функција Друштва, заменик генералног директора за петрохемијске послове и регионални директор НИС а.д. Нови Сад за Румунију. Саветодавни одбор ради под руководством генералног директора и пружа му помоћ у вези с питањима која се односе на управљање пословањем Друштва. Поред питања која се тичу текућег пословања Друштва (месечни и квартални резултати пословања, годишњи пословни планови, месечни инвестициони планови), Саветодавни одбор се бави питањима стратегије и политике развоја, чије основе постављају Скупштина акционара и Одбор директора Друштва.

Послови са личним интересом и забрана конкуренције

Послови са личним интересом - Лице које у складу са Законом има посебне дужности према Друштву, дужно је да без одлагања обавести Одбор директора о постојању личног интереса (или интереса са њим повезаног лица) у правном послу који Друштво закључује, односно правној радњи коју Друштво предузима.

Забрана конкуренције - У циљу праћења поштовања забране конкуренције, Друштво има праксу кварталног анкетирања чланова Одбора директора о тренутном ангажовању, као и о чланствима у Одборима директора и Надзорним одборима у другим друштвима.

Чланови Одбора директора су закључењем Уговора о регулисању међусобних права и обавеза са Друштвом додатно упознати са обавезом обавештавања Друштва у случају евентуалног закључења правног посла са Друштвом, као и са обавезом нечињења конкуренције Друштву и другим посебним дужностима чланова Одбора директора.

Трансакције са повезаним лицима

НИС Група је у току првих девет месеци 2017. године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних деривата и електричне енергије. Преглед трансакција с повезаним друштвима дат је у напоменама уз финансијске извештаје.

Управљање ризицима

Интегрисани систем управљања ризицима

НИС је дефинисао своје циљеве у области управљања ризицима и успоставио интегрисани систем управљања ризицима (ИСУР).

Циљ Друштва у области управљања ризицима је повећање ефективности и ефикасности управљачких одлука посредством анализе ризика који их прате, као и обезбеђивање максималне ефективности и ефикасности мера за управљање ризицима у току реализације донетих одлука.

ИСУР је скуп процеса, методолошког оквира и инструмената који су усмерени на обезбеђивање ефикасности и ефективности процеса управљања ризицима у НИС-у.

Циљеви друштва у области управљања ризицима остварују се реализацијом следећих задатака:

- Успостављањем културе управљања ризицима у Друштву ради достизања заједничког схватања основних принципа и приступа управљању ризицима од стране руководства и запослених;
- Дефинисањем и успостављањем системског приступа идентификовању и процени ризика који постоје у пословању Друштва како у целини, тако и у појединим областима пословања;
- Подстицањем размене информација о ризицима између организационих делова Друштва и заједничког дефинисања мера за управљање ризицима;
- Достављањем систематичних информација о ризицима органима управљања Друштва.

Шема процеса ИСУР у НИС-у

*По потреби и чешће.

Основни принцип овог система јесте да је одговорност за управљање различитим ризицима додељена различитим управљачким нивоима у зависности од процењеног финансијског утицаја ризика. Овакав приступ омогућава да се дефинишу зоне одговорности за управљање и праћење ризика на свим управљачким нивоима, као и да се осигура припрема одговарајућих планова мера за управљање кључним ризицима на нивоу организационих делова и НИС-а као целине.

У матичном Друштву формирана је Служба за мониторинг система управљања ризицима, која координира и континуирано развија овај процес.

Додатно, системи менаџмента, организациона структура, процеси, стандарди и друга интерна регулатива, кодекс корпоративног управљања и кодекс пословне етике заједно формирају систем интерних контрола, који представља водич за реализацију пословних активности НИС-а и ефективно управљање повезаним ризицима.

Интегрисање ИСУР у процес пословног планирања

Кључне ризике, повезане са циљевима друштва, идентификује руководство, а потврђује Одбор директора путем усвајања бизнис планова Друштва. Процена ризика је саставни део процеса бизнис планирања, а информације о кључним ризицима: процењени финансијски утицај ризика, стратегије управљања, мере за управљање ризицима и потребни финансијски ресурси за реализацију мера су саставни део усвојених бизнис планова.

У свом пословању Група је изложена оперативним, тржишним, ризицима државног регулисања и политике и финансијским ризицима.

Оперативни ризици

ОПИС РИЗИКА

МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Пројектни ризици

Циљ НИС Групе у сегменту који се односи на геолошке истражне радове је повећање ресурсне базе и производње НИС-а. Остварење циља у великој мери зависи од успеха геолошко-истражних радова, усмерених на развој бушотинског фонда у земљи и у иностранству.

Главни ризик у области истраживања и производње нафте и гаса је непотврђивање процењених резерви и, као последица тога, неостваривање планираног раста ресурсне базе НИС-а.

Мере које се примењују у циљу смањења ризика су извођење нових 3D сеизмичких испитивања применом најсавременије *wireless* технологије, одабир кандидата за истражно бушење на основу комплексне сеизмогеолошке интерпретације података, експертиза програма геолошко-истражних радова од стране највећег акционара и одабир најперспективнијих бушотина уз примену најсавременијих метода истраживања. У циљу смањења ризика посебна пажња се посвећује доброј припреми пројеката за реализацију и квалитетном мониторингу у току извођења геолошко-истражних радова.

У циљу смањења лиценцих ризика геолошко-истражни радови се изводе у складу са динамиком дефинисаном Пројектима геолошких истраживања и одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима који, између осталог, регулише и област истраживања и производње нафте и гаса.

Тржишни ризици

ОПИС РИЗИКА

МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Ризици промене светских цена нафте

НИС Група је због своје основне активности изложена ризицима промене цена, и то цена сирове нафте и нафтних деривата, које утичу на вредност залиха и марже у преради нафте, што даље утиче на будуће токове новца.

Део ових ризика се елиминише кроз прилагођавања продајних цена нафтних деривата променама цена нафте и деривата. На нивоу Гаспром њефт Групе врши се процена потреба за коришћењем одређених инструмената робног хеџинга за зависна друштва у оквиру Групе, укључујући и НИС а.д. Нови Сад као зависно друштво.

Додатно, у циљу смањења потенцијалног негативног утицаја овог ризика, спроводе се следеће мере:

- годишње планирање засновано на изради више сценарија, праћење планова и благовремено кориговање оперативних планова набавке сирове нафте;
- редовна заседања Комисије НИС а.д. Нови Сад за набавку/продају сирове нафте ради разматрања свих најзначајнијих питања, како у процесу набавке, тако и у процесу продаје сирове нафте (продаја нафте из Анголе – *Palanca* сирове нафта);
- тенденција закључења дугорочних уговора за набавку сирове нафте по што повољнијим комерцијалним условима, са дужим роковима плаћања на бази отвореног рачуна, као и закључења купопродајних уговора, по основу којих би НИС а.д. Нови Сад, у складу са закљученим међудржавним споразумима, био ослобођен обавезе плаћања царине при увозу, а по основу остварења преференцијалног статуса;
- проширење круга испоручилаца, успешна сарадња са ЕУ компанијама, све већа конкурентност у тендерској процедури набавке из увоза и све видљивији резултати помака у погледу набавних цена
- проширење/диверсификација корпе нафти за потенцијалну набавку из увоза, обезбеђење узорака

оних типова нафте који се до сада нису прерађивале у Рафинерији нафте Панчево; стална настојања за оптимизацијом процеса и тежња ка што бољим економским ефектима и показатељима;

- повремено спровођење бенчмаркинг процедуре ради испитивања тржишта и кретања цена, односно сагледавања комерцијалних капацитета најзначајнијих потенцијалних испоручилаца сирове нафте, реномираних компанија које су доминантне и поуздане у трговини сировом нафтом;
- свакодневно праћење публикација за сирову нафту, анализа/испитивање нових типова сирове нафте који нису до сада прерађивани у постројењима НИС-а, анализа и сагледавање потенцијалних комерцијалних услова њихове набавке.

Ризици државног регулисања и политике

ОПИС РИЗИКА

МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Ризик увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД Гаспром њефт Групи

Као резултат увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД Гаспром њефт Групи настао је ризик за могућности дугорочног развоја због ограничених могућности дугорочног задуживања код пословних банака које припадају банкарским групацијама са седиштем у ЕУ и САД.

НИС редовно прати догађања на међународној сцени, оцењује последице по пословање и предузима одговарајуће активности како би се НИС изузео из режима санкција ЕУ. Осим тога, у складу са дозвољеним изузецима санкционог режима (дугорочно задуживање је могуће искључиво ако је намењено финансирању увоза роба и услуга из ЕУ) пословање НИС-а се континуирано прилагођава овој могућности кроз повећање обима увоза роба и услуга од ЕУ добављача. На тај начин, обезбеђују се средства за финансирање дугорочног развоја НИС-а и поред ограничења санкционог режима.

Финансијски ризици

ОПИС РИЗИКА

МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Валутни ризици

НИС Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промене курса страних валута, који проистиче из пословања различитим валутама, првенствено USD и EUR. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Део ризика који се односи на утицај промене курса националне валуте према USD неутралише се кроз природни хеџинг продајних цена нафтних деривата које се прилагођавају променама курса. Осим тога, користе се и инструменти управљања ризицима као што су форвард трансакције на девизном тржишту, које доприносе смањењу ефекта негативних курсних разлика у ситуацији депресијације националне валуте према USD или EUR. У остале мере спадају и уравнотежавање девизног подбиланса у смислу уједначавања валута наплате извоза са валутама девизних обавеза; управљање валутном структуром кредитног портфолија и сл.

Каматни ризици

НИС Група је изложена ризику промене каматне стопе, и са аспекта задуживања код банака, и са аспекта пласирања средстава.

НИС а.д. Нови Сад се задужује код пословних банака углавном по променљивим каматним стопама и врши анализу осетљивости на промене каматних стопа и процену да ли је у одређеној мери потребно задуживање са фиксним каматним стопама. Пласирање новчаних средстава у виду интеркомпанијских кредита/зајмова датих трећим лицима

врши се по променљивим каматним стопама, док се пласирање новчаних средстава у виду орочених или а виста депозита врши по фиксним каматним стопама. Пласирање новчаних средстава у виду депозита врши се у складу са методологијом кредитних лимита пословних банака (средства се по реципроцитету пласирају само код кључних пословних банака код којих се НИС а.д. Нови Сад задужује по основу кредита, односно кредитних/документарних линија). У том смислу, приход и новчани токови по основу банкарских депозита углавном не зависе од промена базних каматних стопа, док је у случају пласмана у виду датих кредита/зајмова изложеност ризику промене базних каматних стопа (*EURIBOR, LIBOR* и сл.) већа.

Кредитни ризик

Настаје код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомпанијских кредита/зајмова датих трећим лицима, као и због изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу НИС Групе. У погледу кредитних лимита, банке се рангирају према утврђеним методологијама за кључне и остале банке, у сврху одређивања максималног износа изложености НИС а.д. Нови Сад према банци у било ком моменту (кроз депозите, инструменте документарног пословања: банкарске гаранције, акредитиве, итд. – издате у корист НИС а.д. Нови Сад).

По питању потраживања од купаца, постоји развијена методологија кредитних лимита на основу које се дефинише ниво изложености према одређеним купцима, у зависности од њихових финансијских показатеља.

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће Група имати потешкоћа у испуњавању својих обавеза. Реч је о ризику непостојања одговарајућих извора финансирања пословних активности Групе.

НИС Група континуирано прати ликвидност у циљу обезбеђивања довољно готовине за потребе оперативног, инвестиционог и финансијског пословања. У ову сврху се врши континуирано уговарање и обезбеђивање довољно расположивих кредитних и документарних линија уз истовремено поштовање максималног дозвољеног нивоа кредитне задужености, као и испуњење обавеза из уговора са пословним банкама (ковенанте).

Пројектовање ликвидности узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно зацртаним циљевима, и базира се на дневним пројекцијама новчаних токова целе НИС Групе, на основу којих се доносе одлуке о потреби евентуалног екстерног задуживања, за шта обезбеђује адекватне банкарске изворе финансирања у оквиру дозвољених лимита задужености постављених од стране ЈАД „Гаспром њефт”.

У циљу повећања ликвидности и смањења зависности од екстерних извора финансирања, као и у циљу смањења трошкова финансирања НИС Групе, од 01.01.2014. у НИС Групи је на снази cash pooling систем управљања ликвидношћу, који подразумева централизовано управљање ликвидношћу и финансирањем дела НИС Групе у Републици Србији⁶.

Од половине септембра 2014. године НИС а.д. Нови Сад је изложен ризику ограничених могућности екстерног финансирања, због увођења секторских санкција ЕУ и САД према највећим енергетским компанијама у руском власништву, као и њиховим зависним друштвима основаним ван ЕУ. Наиме санкције не дозвољавају

⁶ НИС а.д. Нови Сад и зависна друштва Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о., Нови Сад, Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад.

задуживање НИС а.д. Нови Сад код ЕУ или САД банака на рок дужи од 30, односно 60 дана. Изузетак предвиђен санкцијама ЕУ односи се на могућност задуживања на рок дужи од 30 дана код ЕУ банака искључиво уколико је кредит намењен плаћању увоза несанкционисаних роба и услуга из ЕУ.

НИС је захваљујући континуираном праћењу геополитичке ситуације и ситуације на тржиштима капитала, као и благовременој реакцији и закључењу кредитних линија са банкама пре увођења поменутих санкција, успео да обезбеди довољно лимита за документарно пословање, као и кредитирање НИС Групе у току 2015. и 2016. године. Поред тога, у циљу прибављања неопходних финансијских средстава за наредни период НИС је преговарао/уговорио нове кредитне линије са српским, руским и арапским банкама за финансирање неограничених намена, као и европским банкама са седиштем у Србији за финансирање увоза из ЕУ (финансирање на рок дужи од 30 дана је дозвољено уколико је предмет финансирања увоз роба или услуга из ЕУ), и на тај начин обезбедио потребна средства за 2017. годину и део средстава за 2018. годину.

У току четвртог квартала 2016. године спроведен је тендер за реструктурирање кредитног портфела НИС а.д. Нови Сад и у току другог квартала 2017. године додатни тендер, чији је циљ обезбеђивање довољно кредитних лимита за повлачење повољних кредита од ЕУ банака на рок од 3 до 5 година за увоз из ЕУ. Ови извори финансирања биће расположиви у току 2017. и 2018. године и користиће се приликом плаћања увоза роба и услуга из ЕУ, захваљујући чему ће НИС бити у могућности да из вишкова ликвидности насталих повлачењем кредита по повољнијим условима враћа неповољне кредите из свог портфела пре рока њиховог доспећа и на тај начин практично изврши рочно реструктурирање кредитног портфела (повећано учешће дугорочних кредита у портфелу, просечан рок кредитног портфела продужен), биће смањено учешће доларских кредита који са собом носе ризик повећавања базне стопе (USD LIBOR) и ризик негативних курсних разлика, биће повучени нови кредити у валути EUR по повољнијим каматним стопама, а све у границама дозвољеног задуживања, што ће у наредне 3 године ослободити новчани ток за инвестициона улагања у том периоду (посебно Пројекат „Дубока прерада“).

Пословно окружење

Свет

Производња у 14 земаља чланица *OPEC*-а у трећем кварталу 2017. године углавном је стагнирала или имала незнатан пад. У августу је производња порасла у Нигерији, која је изузета од смањења. Истовремено, пад је забележен у Либији, која је такође ослобођена обавезе смањења производње, као и у Венецуели, с обзиром на то да се обе земље боре са политичким проблемима. Производња је опала и у Ираку. И у свом септембарском Извештају чланице *OPEC*-а наводе да производња нафте пада и да се тржиште нафте уравнотежава. Генерални секретар *OPEC*-а је изјавио да процесу уравнотежења понуде и тражње доприноси висок степен придржавања земаља чланица *OPEC*-а и нечланица ове организације производним квотама утврђеним у споразуму о сарадњи о смањењу производње нафте. Међутим, министри *OPEC*-а су подељени по питању тога да ли је сада тренутак да се разговара о продужењу или проширивању споразума о смањењу производње нафте који истиче у марту 2018. године. Следећи састанак *OPEC*-а је заказан за новембар 2017. године. Цене сирове нафте осцилују око нивоа од 50 долара за барел, а њихов раст ограничава повећање америчке производње из шкриљаца, који прети да омете ефекте смањења испорука из *OPEC*-а.

Урагани који су погодили амерички континент донели су ванредну зараду европским рафинеријама. Истовремено су оборили цене америчке сирове нафте, због отказа наруџби бројних домаћих рафинерија, а паралелно довели до поскупљења бензина и дизела, уз појачане испоруке горива преко европских лука. САД су чак избациле на тржиште стратешке резерве нафте, а за потребе домаћих рафинерија. Радило се о првом захватању из стратешких резерви после удара тропске олује Харви, а *Reuters* наводи да вероватно следе и нове сличне ситуације током лета и указује на могућност да ће овогодишња сезона урагана бити нарочито деструктивна, што потенцијално може да има импликације на тржиште нафте и деривата.

Кина је направила нови корак ка јачању своје везе са Русијом прихвативши да купи део у нафтној компанији „Росњефт“. Куповином вредном 9 милијарди USD кинески *CEFC China Energy Company Ltd.* је стекла 14,16% удела у руској нафтној компанији „Росњефт“. Према наводима консултантске куће *Wood Mackenzie*, овај договор ће интензивирати енергетску везу између Русије и Кине. Директан удео у „Росњефт“-у ће учинити *CEFC* главним покретачем за односе „Росњефт“-а и Кине, испред *CNPC*-а, *Sinopec*-а и *BeijingGas*-а. Руска влада ће наставити да поседује већину удела ове компаније .

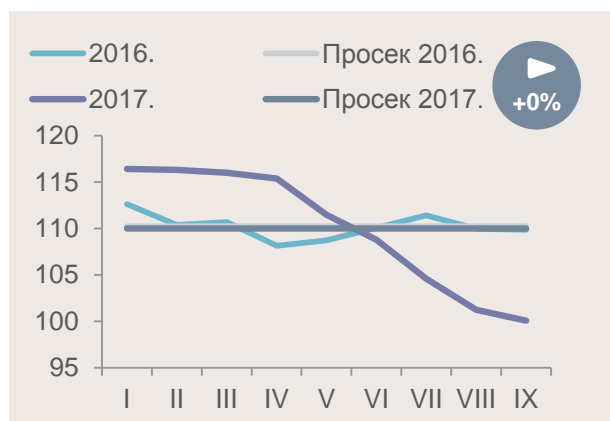
Иако се не боре са ураганима, европске рафинерије притискају све веће обавезе наметнуте еколошким ограничењима. Најављује се и могућност пресељења постројења у случају значајнијег поскупљења емисија CO₂. Прерађивачи нафте удружили су се са другим великим индустријским потрошачима енергије како би упозорили на последице планова Европске уније да подигне цену за емисије угљендиоксида. ЕУ законодавци ће иза затворених врата 12. октобра поново покушати да нађу компромис за реформе система трговања емисијама (*EU ETS*), кључне европске полуге у борби за спречавање „прегрејавања“ планете. Асоцијација *Euroactiv* подсећа да су европске рафинерије, заједно са произвођачима цемента, стакла, папира, хемијске и индустрије метала - до сада добијали бесплатно гро дозвола за емисије CO₂, јер би у супротном постали на глобалном нивоу неконкурентни у односу на супарнике ван ЕУ. Епилог би био затварање погона, или њихово сељење ван ЕУ, тамо где такав режим климатске регулативе не постоји, или је неупоредиво блажи.

Међународни монетарни фонд апеловао је на највеће светске економије да се позабаве проблемом пригушеног раста и продуктивности, наводећи да није загарантовано да ће се глобални опоравак наставити. Одрживост привредног раста није загарантована. Циклични опоравак се учврстио, али раст продуктивности је и даље низак, наводи се у извештају ММФ-а о економском здрављу Групе 20 најразвијенијих земаља света (*G20*). Чланице *G20* оствариле су значајан напредак у периоду после Велике рецесије, стабилизујући раст и обарајући незапосленост, али ризици опстају, јер су потенцијалне стопе раста у више од половине земаља *G20* процењене на два одсто или ниже, наводи се у извештају. Дисбаланс у спољној трговини у Великој Британији и САД, које стално бележе трговинске дефиците, могао би подстаћи протекционизам, а велики и дуготрајан пад цена сировина, нарочито нафте, угрожава раст земаља у развоју као што су Аргентина, Саудијска Арабија, Бразил, Јужна Африка, Мексико и Турска, поручује ММФ. У међувремену, развијене економије, попут Јапана, Јужне Кореје, Аустралије, Француске и Италије, бележе раст који је испод потенцијала, док су истовремено суочене са инфлацијом која је испод циљане и слабом потражњом за производима и услугама. "Иако су нивои јавног дуга сада у великој мери стабилизовани, постигнут је мали напредак у њиховом смањењу", наводи се у извештају међународног кредитора.

Србија

Мисија ММФ-а боравила је у Београду у периоду од 13. до 19. септембра 2017. године ради отпочињања разговора о буџету за 2018. годину и дискусије о напретку у реализацији структурних реформи. У ММФ процењују да ће привредни раст у 2017. години износити 2,3 одсто (раније предвиђан раст је био 3,0 процента), саопштио је шеф мисије ММФ. Такође у саопштењу поводом завршетка посете изнео је мишљење да економска активност у Србији наставља да расте, без обзира на привремено успоравање у првој половини године условљено последицама поремећаја у производњи електричне енергије и негативноим утицајем суше на пољопривредну производњу. Домаћа потражња наставља да бележи значајан раст, уз даљи опоравак приватне потрошње, а услови на тржишту рада су наставили да се побољшавају. Економска политика би и даље треба да се фокусира на унапређење реформи у циљу јачања активности у приватном сектору. Реформе обухватају и унапређење пословне и инвестиционе климе, ефикаснију државну управу и државна предузећа, као и повећање квалитета и квантитета јавне инфраструктуре. Србија има значајно боље фискалне резултате од пројектованих у првих седам месеци 2017. године, и требало би да се употреби додатни фискални простор у смислу додатних инвестиција у приоритетним областима, рационалних повећања плата у јавном сектору и пензија, (смањење пореза на рад) и брже смањења дуга. Коначна ревизија *stand-by* аранжмана из предострожности који је Србија склопила са ММФ-ом, планира се за крај октобра и почетак новембра 2017. године.

Малопродајне цене робе и услуга које се користе за личну потрошњу (индекс потрошачких цена) у септембру 2017. године, у поређењу са истим месецом 2016. године, повећане су 3,2 одсто, док су у августу и јулу у поређењу са истим месецима претходне године, повећане за 2,5 и 3,2 одсто, респективно. Индустријска производња у периоду јануар–август 2017. године, у поређењу са истим периодом 2016. године, већа је за 3,0 одсто. Посматрано по секторима, највећи раст у августу 2017. године, у односу на август 2016. године, остварен је у сектору Прерађивачке индустрије (9,7 одсто) и у сектору Рударства (4,7 одсто). Извоз робе у периоду јануар-август, изражен у еврима, повећан је 13,4 одсто, а увоз робе за 13,1 одсто у односу на исти период прошле године. Покривеност увоза извозом је 78,9 одсто и већа је од покривености у истом периоду претходне године, када је износила 78,7 одсто. У августу 2017. године у поређењу са истим месецом прошле године, просечна нето зарада номинално је већа за 4,3 одсто и реално је већа за 1,8 одсто

Графикон бр. 2: Кретање курса USD/RSD⁷

- Просечна вредност курса USD/RSD у првих девет месеци 2017. године нижа је за 0,26 динара, што је на нивоу просечне вредности у првих девет месеци 2016. године.
- У првих девет месеци 2017. године курс USD/RSD пао је за 15,81 динара или за 13%.
- У првих девет месеци 2016. године курс USD/RSD је пао за 1,35 динара или за 1%.

Графикон бр. 3: Кретање цене нафте типа Urals RMBC⁸, \$/bbl

- Просечна цена нафте типа Urals RMBC у првих девет месеци 2017. године виша је за 10,714 \$/bbl, односно за 27% од просечне цене у првих девет месеци у 2016. године.
- У првих девет месеци 2017. године цена нафте је порасла за 2,94 \$/bbl, односно за 6%.
- У првих девет месеци 2016. године цена нафте је порасла за 11,045 \$/bbl, односно за 31%.

⁷ Извор: НБС.

⁸ Извор: Platts.

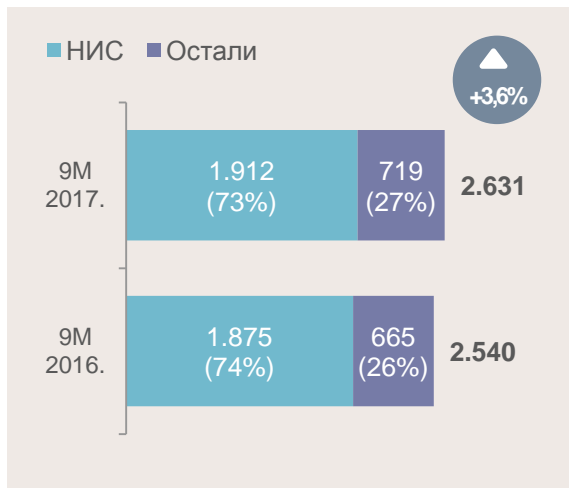
Положај на тржишту⁹

Потрошња моторних горива у целом региону расте у складу са позитивним макроекономским показатељима.

Највећи допринос расту потрошње горива дају сегменти: транспорт, грађевинска и прерађивачка индустрија.

Тренд потрошње дизел горива у Србији садржи две компоненте. Први је позитиван утицај добрих резултата инфраструктурних пројеката и грађевине, као и раста прерађивачке индустрије и транспорта, а други враћање дела потрошње у легалне токове након ванредних мера контроле промета базних уља које су дале ефекат.

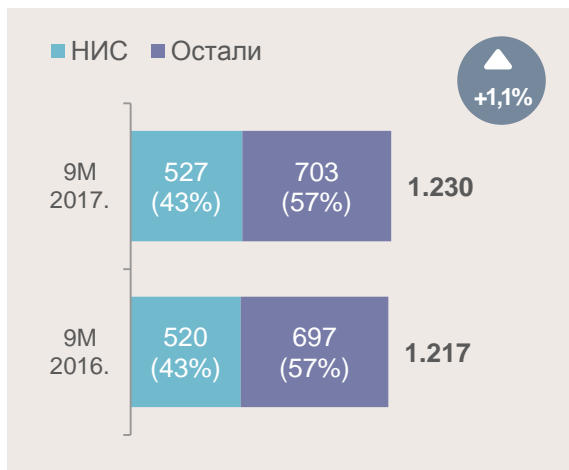
Србија

Графикон бр. 4: Обим тржишта нафтних деривата РС¹⁰, у хиљ. тона

За девет месеци 2017. године укупна потрошња нафтних деривата у Србији расте у односу на исти период 2016. године, чему је највише допринео раст потрошње кокса, авио горива, примарног и моторног бензина и дизел горива. Главни покретач потрошње је грађевинска и путарска индустрија о чему сведочи и раст потрошње кокса који се користи као сировина у цементарама и фабрикама за производњу грађевинског материјала, које такође бележе раст производње. Смањење броја возила са погоном на ТНГ и висока цена за значајним учешћем државних намета имају негативан утицај на потрошњу ТНГ-а.

Продаја НИС-а има растући тренд, али је раст нешто спорији од раста тржишта.

Графикон бр. 5: Обим малопродајног тржишта моторних горива¹¹ РС, у хиљ. тона

Малопродајно тржиште за девет месеци 2017. године је у укупном износу увећано за 1,1% у односу на исти период 2016. године. НИС-ово учешће на тржишту малопродаје је стабилно.

Раст у потрошњи горива је повезан са растом транспорта, увећањем возног парка и транзитног саобраћаја, али и враћањем дела потрошње дизела у легалне токове кроз маргинализовање ненаменске употребе базних уља и трансфер дела потрошње из канала велепродаје у подканал корпоративни клијенти који су саставни део малопродајних обима.

⁹ Извори информација на основу којих су креиране пројекције: за Србију – интерне анализе и процене Блока Промет; за Бугарску и Румунију – PFC и Eurostat; за Босну и Херцеговину – PFC и интерне процене.

¹⁰ Подаци за 2017. годину су дати на основу процене.

¹¹ Промет НИС-а и осталих конкурената укључује моторна горива (гас, моторна горива, дизели и ЕЛ лож-уље које се користи као моторно гориво). ТНГ боце нису укључене. Подаци за 2017. годину су дати на основу процене.

Босна и Херцеговина

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске одобрило је програм субвенционисања горива за пољопривреднике. Количина регресираниог горива по хектару је повећана, а регресирано дизел гориво пољопривредници плаћају по цени нижој од редовне малопродајне цене.

Увоз моторних горива у Босни и Херцеговини је повећан 3,64%.

Број бензинских станица у Босни и Херцеговини се увећава, посебно у сегменту мањих малопродајних ланаца. Иако су до недавно ови ланци били територијално фокусирани на ентитете, данас је већини циљ национална покривеност мреже и боља позиционираност у односу на конкуренцију.

У Босни и Херцеговини активно је 35¹² НИС-ових бензинских станица.

Учешће НИС-а¹³ на укупном тржишту моторних горива је 12,2%, а на малопродајном тржишту 10,9%.

Бугарска

Ромпетрол је интензивирао своје велепродајне активности у Бугарској.

На малопродајном тржишту је изразито заострена конкуренција како у домену цена тако и у понудама различитих лојалити програма тако и у ширењу асортимана адитивираних горива.

У Бугарској је активно 35 НИС-ових бензинских станица.

Учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 5,2%, а на малопродајном тржишту 4,4%.

Румунија

Влада Румуније је донела одлуку о повећању акциза на нафтне деривате у две фазе 15. септембра и 1. октобра.

MOL је у Раснову и Бустенију отворио две нове бензинске станице што сада чини мрежу од укупно 210 станица, а наставио је и имплементацију гастро програма *Fresh corner*-а на 67 својих станица.

У Румунији је активно 18 НИС-ових бензинских станица.

Учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 0,9%, а на малопродајном тржишту 1,3%.

¹² Поред овог броја у Босни и Херцеговини постоје још две бензинске станице које послују у *DODO (Dealer Owned Dealer Operated)* режиму.

¹³ Тржишно учешће НИС-а рачунато је за 37 бензинских станица (35 бензинских станица у власништву НИС-а и две бензинске станице које послују у *DODO (Dealer Owned Dealer Operated)* режиму.

Анализа резултата

Кључни показатељи пословања

Q3 2017.	Q3 2016.	Δ ¹⁴	Показатељ	Јединица мере	9М 2017.	9М 2016.	Δ ¹⁵
51,4	44,1	+16%	Urals RCMB	\$/bbl	50,8	40,1	+27%
60,4	52,7	+15%	Приходи од продаје	млрд. РСД	167,8	134,1	+25%
7,7	4,5	+70%	Нето добит	млрд. РСД	20,1	7,7	2,6x
11,7	9,3	+26%	ЕБИТДА¹⁶	млрд. РСД	34,3	22,5	+53%
20,0	9,6	+109%	ОСФ	млрд. РСД	38,9	18,2	+114%
6,7	5,3	+25%	CAPEX¹⁷	млрд. РСД	16,6	14,4	+15%
45,8	41,2	+11%	Обрачунате обавезе по основу пореза и других јавних прихода¹⁸	млрд. РСД	126,0	117,5	+7%
671	708	-5%	Укупна задуженост према банкама¹⁹	млн. USD	671	708	-5%
1,65	1,76	-6%	LTIF²⁰	%	1,65	1,76	-6%

Оперативни показатељи

Истраживање и производња

Q3 2017.	Q3 2016.	Δ ²¹	Показатељ	Јединица мере	9М 2017.	9М 2016.	Δ ²²
352	365	-4%	Производња нафте и гаса²³	хиљ. т.н.е.	1.044	1.108	-6%
237	240	-1%	Производња домаће нафте²⁴	хиљ. тона	696	733	-5%
1,49	0	+100%	LTIF	%	1,49	0	+100%
6,4	5,6	+13%	ЕБИТДА	млрд. РСД	20,8	15,3	+36%
4,4	3,3	+34%	CAPEX²⁵	млрд. РСД	11,4	10,8	+6%

Основни фокус у трећем кварталу 2017. године у Блоку „Истраживање и производња“ је био на испуњењу планиране производње угљоводоника, реализацији пројеката и побољшању ефикасности геолошко-истражних радова, као и повећању производне и технолошке ефикасности спровођењем мера за повећање оперативне ефикасности.

У 2017. години акценат је стављен на имплементацију OMS (система оперативног менаџмента) у циљу повећања оперативне ефикасности и ефикасности управљања свим врстама ризика, смањења трошкова и оптимизације бизнис процеса.

Разрада лежишта

У трећем кварталу је настављен тренд испуњења велике количине ГТА.

Први пут су извршени ГРП на пољима Брамаљ и Мајдан-плитко. По резултатима, увећао се број кандидата за ГРП и бушење. Такође, у оквиру програма поновног испитивања старих бушотина,

¹⁴ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

¹⁵ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

¹⁶ ЕБИТДА = Приходи од продаје (без акцизе) – трошкови залиха (нафте, нафтних деривата и осталих производа) – оперативни трошкови пословања (ОРЕХ) – остали трошкови на које менаџмент може да утиче.

¹⁷ Финансирање, без ПДВ-а.

¹⁸ Порези, таксе, накнаде и остали јавни приходи обрачунати за посматрани период. Преглед укључује НИС-ове обавезе за порезе и друге јавне приходе у Србији и у другим земљама у којима послује.

¹⁹ Укупна задуженост према банкама (total indebtedness) = укупан дуг према банкама + акредитиви. На дан 30.9.2017. године то износи 668,9 милиона USD укупног дуга + 1,9 милиона USD акредитива.

²⁰ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Показатељ је дат за НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас –Технички сервиси д.о.о. Зрењанин и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад.

²¹ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

²² Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

²³ У производњу домаће нафте укључен је и газолин и лаки кондензат, а у производњи гаса узета је комерцијална производња гаса.

²⁴ Са газолином и лаким кондензатом.

²⁵ Финансирање, без ПДВ-а.

пуштено је у рад једно лежиште на пољу Сираково. Успешно се наставља програм извођења бушотина из нерадног фонда прошлих година.

У делу ремонтно-изолационих радова, извршене су 2 успешне операције на сателиту поља Кикинда – Варош, самим тим, потврдивши перспективност основног објекта.

У целини, показатељи производње у првих девет месеци 2017. године омогућају нам да дамо оптимистичну прогнозу и образложимо додатне активности на фонду бушотина.

Истражно бушење и испитивање бушотина

У оквиру реализације геолошко-истражних радова у Блоку „Истраживање и производња”, испитане су и пуштене у производњу контурно-истражне бушотине *Са-16* и *Месп-1А* и контурно-истражна бушотина *Is-X-5*. Бушотине *Kiz-2*, *Џа-5X* и *Is-X-6* су у фази испитивања. Испитивање контурно-истражне бушотине *Km-X-1* је у завршној фази, до краја године је у плану извођење хидрауличног фрактурирања. Почело је бушење бушотине *Lo-X-1*. Израда локације и приступног пута за *Ве-3X* у току. Бушотина *Ks-X-1* је конзервирана због високог учешћа неугљоводоничних гасова (CO_2 и N_2) у лежишту. Почетак бушења *Majd-X-2* у плану до краја године.

3D сеизмика

Завршена 3D сеизмичка испитивања на истражним просторима Јужни Банат I, Турија III и Моровић.

Почела је аквизиција 3D сеизмичких података на истражном простору Јужни Банат II.

Завршена је комплексна сеизмогеолошка интерпретација података са истражног простора Турија II и обрада сеизмичких података снимљених на истражном простору Јужни Банат I. У току је обрада сеизмичких података снимљених на истражним просторима Турија III и Моровић, као и финализиција интерпретације пуне азимуталне анизотропне миграције *ES360* и *AVAZ* инверзије у оквиру реализације развојних пројеката НИР. Све активности се изводе у складу са планираним роковима.

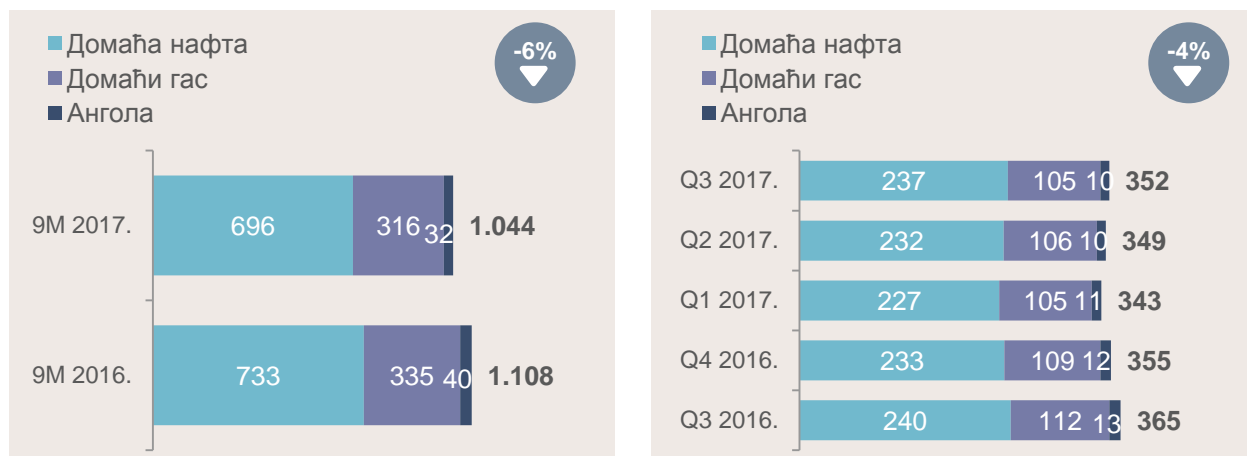
Инострани пројекти

На истражном блоку Кишкунхалаш у Мађарској у току су припремни радови за тестирање бушотине који се очекују у четвртом кварталу.

Завршено је тестирање свих осам интервала бушотине *Teremia-1000* на блоку *Ex-7*, урађена је конзервација бушотине. Одобравање програма у Националној Агенцији за минералне ресурсе Румуније је у току. Покренут је пројекат бушења Песак Суд-1000, у току је процес добијања приступа локацији. Наставак пермитинга на СИР по блоковима *Ex-2* и *Ex-3*.

У Босни и Херцеговини раде хидродинамичка мерења у усаглашавање пројекта конзервације Об-2.

Оперативни показатељи

Графикон бр. 6: Производња нафте и гаса, у хиљ. т.н.е.

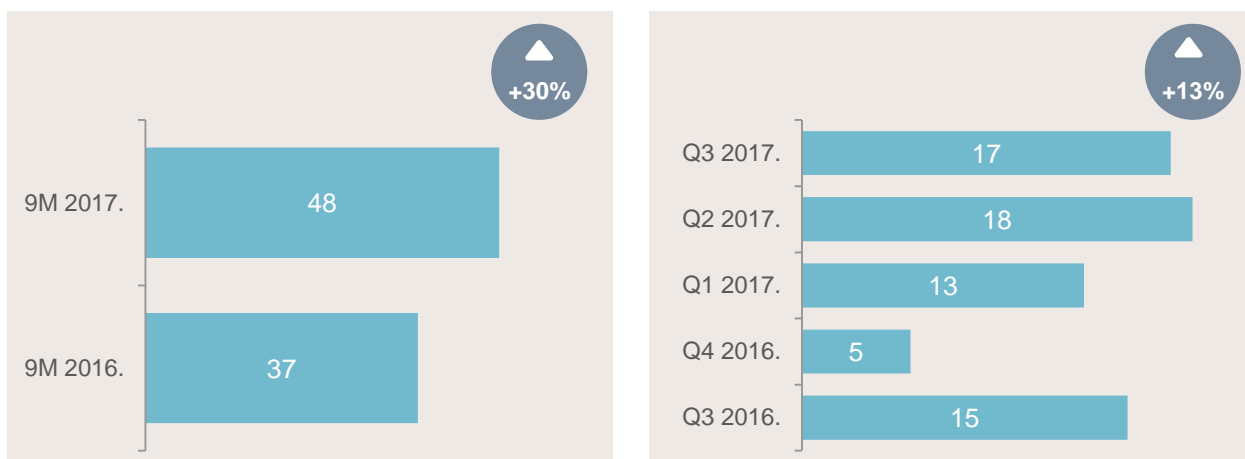
Обим производње нафте и гаса у првих девет месеци 2017. године је за 6% мањи него у истом периоду претходне године.

Сервиси

Q3 2017.	Q3 2016.	Δ^{26}	Показатељ	Јединица мере	9М 2017.	9М 2016.	Δ^{27}
17	15	+13%	Завршене бушотине	бр. бушотина	48	37	+30%
3,26	3,26	0%	LTIF	%	3,26	3,26	0%
0,6	0,5	+20%	EBITDA	млрд. РСД	1,9	0,8	+140%
0,1	0,2	-66%	CAPEX ²⁸	млрд. РСД	0,3	0,3	-9%

Нафтни сервиси

Нафтагас – Нафтни сервиси изводио је у прва три квартала радове са 5 бушаћих постројења у просеку. Завршено је бушење 48 нових бушотина, за потребе Блока „Истраживање и производња“. Успешно је завршено бушење истражне бушотине *Termita-1000* у Румунији, као и четири истражне бушотине у земљи. Применом стратегије „Техничке границе“ повећана је брзина бушења, а уједно и сама ефикасност.

Графикон бр. 7: Број завршених бушотина

Погон Ремонт је радио са 14 ремонтних постројења. У три квартала ове године, ремонтвано је 322 бушотине, укључујући и капитални ремонт и освајање бушотине *Termita-1000* у Румунији.

Погон Бушотински сервиси за првих девет месеци је извршио је 4.933 операције, а служба цементације и стимулације 1.286 операција. Погон Сеизмички сервиси је успешно реализовао пројекте Јужни Банат I, 24 дана пре рока и пројекат Турија III 7 дана пре рока, као и пројекат Моровић 3D – 25 дана пре рока. Започети су радови на пројекту Јужни Банат II.

У првих девет месеци 2017. године снимљено је укупно 929,98 km² 3D сеизмике. Такође се после више година наставило са гравиметријским и геомагнетским снимањима.

Технички сервиси

Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин је успешно извео радове на ремонтним постројењима *CW2*, *CW3*, *ID6*, а започети су радови на изради исплачног система за постројење *ID5*. Такође, извршен је капитални ремонт и ребрендинг 20 качаљки. У протеклом периоду су извођени радови на реконструкцији резервоара Р-1 и Р-8 у Елемиру. Добијен је тендер за реконструкцију бензинске станице Зрењанин 7 за потребе Блока „Промет“.

У трећем кварталу 2017. године извршен је ремонт постројења *S-2400* у РНП, као и хаваријски радови на санацији цурења на постројењу *EA-4308*.

Транспорт

Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад је као процес подршке активностима свих Блокова, обезбедио транспортне услуге путничких, теретних, специјалних возила и аутобуског превоза. Укупни обим пређених километара је 21,3 милиона километара.

²⁶ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

²⁷ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

²⁸ Финансирање, без ПДВ-а.

Реализован је пројекат набавке 10 цистерни-приколица за превоз сирове нафте за потребе Блока „Истраживање и производња“, као и регистрација и добијање дозвола за превоз опасног терета (ADR).

У инвестиционом циклусу у току су пројекти набавке 10 плато полуприколица и 2 нисконосеће полуприколице за превозе терета корисника из погона Блокова „Истраживање и производња“ и „Сервиси“.

Прерада

Q3 2017.	Q3 2016.	Δ ²⁹	Показатељ	Јединица мере	9М 2017.	9М 2016.	Δ ³⁰
968	626	+55%	Обим прераде нафте и полупроизвода	хил. тона	2.613	2.376	+10%
0,83	1,57	-47%	LTIF	%	0,83	1,57	-47%
4,5	1,3	3x	EBITDA³¹	млрд. РСД	9,5	4,9	2x
1,5	0,6	+141%	CAPEX³²	млрд. РСД	3,6	1,3	+169%

Рад под екстремно ниским температурама почетком године детаљно је анализиран и сумиране су поуке за будући рад под оваквим условима. Инициране су *MoC*³³ процедуре и инвестициони пројекти за решавање уских грла на постројењу током зимског периода. Током трећег квартала покренуте су активности на реализацији пројеката инвестиционог одржавања у циљу припреме за зимски период.

Почетком марта, спроведена је ресертификација усаглашености процеса контролисања фабричке производње полимер модификованог битумена са захтевима референтног стандарда *EN 14023*.

Током априла 2017, године спроведена је припрема опреме за летњи режим рада. Отклоњена су ограничења за капацитет пећи *BA-2101*, као и *test run* уских грла за максимални капацитет постројења *FCC*.

Разрађен је програм мера за унапређење рада ротационе опреме.

У јулу месецу 2017. реализовани су циљани пројекти за решавање уских грла за постизање максималног капацитета у летњим условима, системом магле на *C-2600/C-2300*.

На основу *OMS* (систем оперативног менаџмента) дијагностике из децембра 2016. године разрађен је детаљан акциони план, чија реализација је започета у 2017. години. У оквиру *OMS* пројекта почео је и процес обука о основама *LEAN* у Блоку „Прерада“. Започета је примена *LEAN* алата у оптимизацији процеса текућег одржавања, као и имплементација структурних обилазака постројења са циљем повећања ефикасности и ефективности процеса. Израђена је *OMS* методологија за одређивање критичности опреме и започета је њена примена на тестном постројењу РНП. У току је развој и почетак примене методологије *RCM (Reliability Centered Maintenance)*.

Индустријско добровољно ватрогасно друштво освојило је сребрну медаљу на Међународној ватрогасној олимпијади у Аустрији.

Започета је примена нове процедуре за издавање дозвола за рад – Анализа безбедности посла (*JSA – Job Safety Analysis*).

Рафинерија нафте Панчево добила је *IPPC* дозволу (интегрисана дозвола) о интегрисаном спречавању и контроли загађења животне средине, којом се потврђује да је производни процес у Рафинерији у потпуности усклађен са највишим домаћим и европским стандардима у области заштите животне средине.

За првих девет месеци 2017. године остварени ефекти од реализације програма за повећање оперативне ефикасности износе 1,3 милијарде динара

²⁹ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

³⁰ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

³¹ *EBITDA* Блока „Прерада“ укључује и Енергану у РНП, што се елиминише на нивоу консолидације јер је утицај Енергане такође укључен у *EBITDA* Блока „Енергетика“.

³² Финансирање, без ПДВ-а.

³³ *Management of change* процедуре – процедуре које се покрећу приликом санације уских грла на постројењима.

Пројекат „Дубока прерада“

Добијена је енергетска дозвола, грађевинска дозвола за изградњу привремене приступне саобраћајнице, као и дозвола за уклањање објеката.

Извршена је стручна контрола Идејних пројеката од стране Ревизионе комисије, достављено је позитивно мишљење и што је предуслов за добијање Грађевинске дозволе. Одржан је јавни увид и добијена је сагласност на Студију утицаја на животну средину.

Добијена је грађевинска дозвола и започети су грађевински радови у оквиру радног пакета 1³⁴ пројекта „Дубока прерада“. Потписан је *ЕРС* уговор за радни пакет 2³⁵ са изабраним извођачем. У току је избор извођача за челичну конструкцију.

Разматра се 60% 3D модела пројекта „Дубока прерада“ за радни пакет 1³⁶.

Ремонт

Средином фебруара 2017. године, после успешно обављених послова у оквиру редовног годишњег ремонта на постројењу Битумен, настављена је комерцијална производња битумена и полимер-битумена.

У априлу 2017. године завршен је плански ремонт постројења Алкилација (С-2600), током којег је замењено деветнаест цевовода, санирано девет додатних линија, уз реализацију осталих инвестиционих пројеката и проверу остале опреме на постројењу, у циљу повећања поузданости.

Током јуна 2017. године, урађен је ремонт и старт постројења SARU.

Током јула 2017. године спроведен је ремонт С-200, док је у августу рађена санација и старт постројења FCC. У септембру је спроведен текући ремонт С-2400 (погон за депарафинизацију дизел горива).

Оптимизација корпе сировина

У оквиру даље оптимизације корпе сировине у преради је нова врста нафте *Novy Port*.

Остали пројекти

Извршена је замена оштећене термичке изолације.

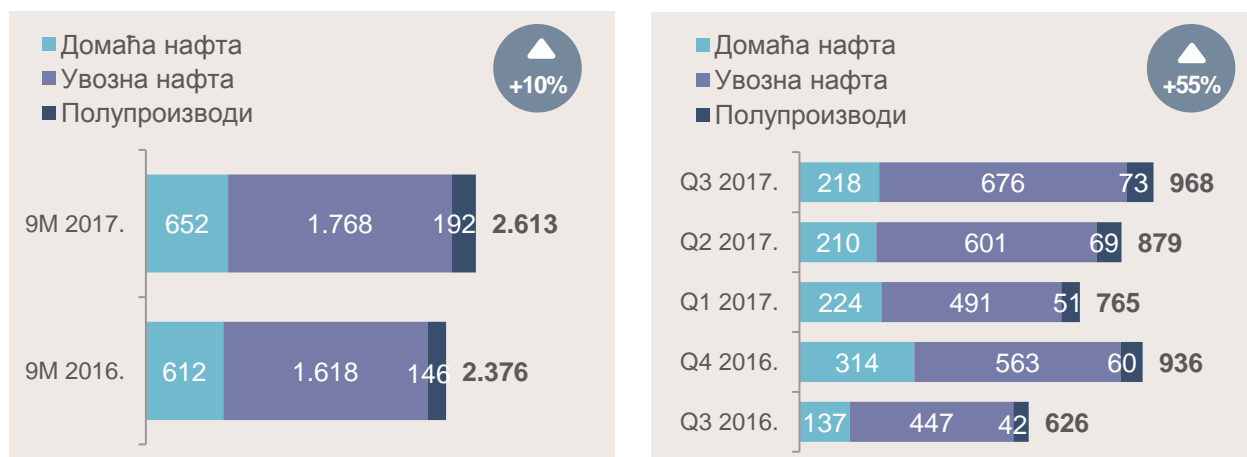
Извршена је ревитализација на постројењу стари Клаус (С-2450).

Завршен пројекат „Реконструкција ДЦ-2301“ (уска грла).

Завршен пројекат „Увођење гаса богатог водоником са С-300 на С-5000“.

Завршен је пројекат „Оптимизација линије водене паре у Манипулацији“.

Оперативни показатељи

Графикон бр. 8: Обим прераде, у хилџ. тона

³⁴ Изградња постројења за одложено коксовање и нових помоћних постројења: за регенерацију амина, стрипер киселе воде са јединицом за уклањање фенола.

³⁵ Реконструкција постојећих постројења повезаних са постројењем за одложено коксовање а то су *MHC/DHT, LPG, SRU*.

³⁶ Изградња постројења за одложено коксовање и нових помоћних постројења: за регенерацију амина, стрипер киселе воде са јединицом за уклањање фенола.

У првих девет месеци 2017. године обим прераде порастао је за 10% у односу на исти период претходне године.

Обим прераде је резултат задовољења потреба тржишта, расположивих залиха и оптимизације корпе сировина.

Промет

Q3 2017.	Q3 2016.	Δ ³⁷	Показатељ	Јединица мере	9М 2017.	9М 2016.	Δ ³⁸
			Укупан промет нафтних деривата ³⁹				
962	861	+12%		хил. тона	2.514	2.414	+4%
88	68	+29%	Промет – иноактиве ⁴⁰	хил. тона	233	191	+22%
			Промет нафтних деривата на домаћем тржишту ⁴¹				
713	668	+7%		хил. тона	1.922	1.885	+2%
602	570	+6%	Промет моторних горива ⁴²	хил. тона	1.564	1.529	+2%
253	243	+4%	Малопродаја ⁴³	хил. тона	693	668	+4%
1,20	1,59	-25%	LTIF	%	1,20	1,59	-25%
3,2	3,5	-9%	EBITDA	млрд. РСД	8,4	8,3	+1%
0,6	0,3	+105%	CAPEX ⁴⁴	млрд. РСД	0,8	0,5	+71%

Тржишно учешће на малопродајном тржишту нафтних деривата у Србији за трећи квартал 2017. године повећало се за 0,5% у односу на трећи квартал 2016. године, док је раст учешћа био 0,2% за првих девет месеци 2017. године у односу на исти период прошле године.

Малопродајни објекти⁴⁵

НИС Група поседује преко 400 активних малопродајних објеката. Највећи број њих, тј. 330⁴⁶ малопродајна објекта налази се у Републици Србији. Поред 10 интерних бензинских станица, НИС поседује 320⁴⁷ јавних бензинских станица (од којих 16 у GAZPROM бренду).

У земљама региона НИС поседује 35⁴⁸ бензинских станица у Босни и Херцеговини (27 у GAZPROM бренду), 35 бензинских станица у Бугарској (све у GAZPROM бренду) и 18 бензинских станица у Румунији (све у GAZPROM бренду).

У Србији су након завршених радова на тоталној реконструкцији у експлоатацију уведене две бензинске станице: Јагодина 2 и Рума 1. Почели су радови на тоталној реконструкцији још 5 бензинских станица: Кикинда 4, Нови Пазар 2, Јагодина 3, Зрењанин 2 и Топола, као и на изградњи бензинске станице Тошин бунар. Увод у експлоатацију ових бензинских станица се очекује до краја 2017. године. Купљена је бензинска станица Багрдан. У четвртном кварталу ове године предвиђен је ребрендинг ове бензинске станице у GAZPROM бренд.

Програми лојалности и маркетиншке активности

Од 31. марта 2017. године, када је пилот пројектом на три НИС Петрол бензинске станице уведено је гориво G-Drive (бензин G-Drive 100 и G-Drive Diesel) до 9. октобра 2017. године ово гориво је почело да се продаје на укупно 84 НИС Петрол бензинских станица.

Средином марта 2017. године G-Drive Diesel гориво је уведено на GAZPROM бензинске станице у Босни и Херцеговини. G-Drive Diesel постиже просечни удео од 33% у продаји дизел-горива.

Програм лојалности „Са нама на путу“ нуди низ посебних погодности при куповини горива, роба и услуга на свим НИС Петрол и GAZPROM бензинским станицама. Овај програм развија се од краја 2015. године и до 30. септембра 2017. године издато је више од 490 хиљада картица, а учешће

³⁷ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

³⁸ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

³⁹ Укључујући и интерни промет унутар НИС Групе односно сегмената.

⁴⁰ Промет ино-актива представља промет који остварују НИС-ова зависна друштва у иностранству (малопродаја и велепродаја).

⁴¹ Промет на домаћем тржишту обухвата промет који се наплаћује у домаћој валути (РСД), односно не обухвата промет према иностраним купцима који се наплаћује у иностранској валути.

⁴² Укупан промет моторних горива у Србији и иноактивама.

⁴³ Укупна малопродаја у Србији и иноактивама.

⁴⁴ Финансирање, без ПДВ-а.

⁴⁵ Стање на дан 30.9.2017. године.

⁴⁶ Укључујући 5 бензинских станица које су се на 30. септембар 2017. године налазиле у поступку тоталне реконструкције.

⁴⁷ Укључујући 5 бензинских станица које су се на 30. септембар 2017. године налазиле у поступку тоталне реконструкције.

⁴⁸ Поред 35 бензинских станица у власништву НИС-а у Босни и Херцеговини су активне и две бензинске станице које послују у DODO (Dealer Owned Dealer Operated) режиму.

корисника овог програма у укупној реализацији физичких лица износи 47%. У јулу 2017. године овом програму се као партнер придружила Техноманија, где власници картице „Са нама на путу“ остварују бонус поене за сваку куповину. Бонус поени се могу користити искључиво на НИС Петрол и GAZPROM бензинским станицама.

У јулу је програм лојалности лансиран у Босни и Херцеговини под називом „Заједно на путу“. До 9. октобра 2017. године издато је више од 21.000 картица. Програм „Са нама на путу“ у Бугарској је лансиран 15. септембра 2017. године, а до 9. октобра 2017. године је издато преко 7.000 картица.

Програм лојалности Агро картица, намењен је пољопривредницима и развија се од краја 2013. године. До 30.9.2017. године реализовано је више од 123 хиљаде картица. Током маја 2017. ревидиран је систем попушта уз НИС Агро картицу.

Оперативни показатељи⁴⁹

У првих девет месеци 2017. године забележен је раст промета од 4% у односу на исти период 2016. године, тако да је укупан промет износио 2.514 хиљаде тона.

- Малопродаја у Србији – раст обима малопродаје за 1% резултат је раста продаје дизел-горива, као и моторних бензина.
- Велепродаја у Србији – раст за 2% највећим делом због неенергетских горива.
- Извоз – раст од 6% као резултат раста извоза енергетских и неенергетских горива.
- Иноактиве – раст обима продаје за 22% (канал малопродаје за 12% и канал велепродаје за 54%).

Графикон бр. 9: Обим промета⁵⁰, у хиљ. тона

Графикон бр. 10: Структура промета⁵¹, у хиљ. тона

⁴⁹ Укључујући интерни промет унутар НИС Групе односно сегмената (9М 2017.: 11,4 хиљ. тона; 9М 2016.: 9,2 хиљ. тона).

⁵⁰ Укључујући интерни промет унутар НИС Групе односно сегмената (9М 2017.: 11,4 хиљ. тона; 9М 2016.: 9,2 хиљ. тона).

⁵¹ Укључујући интерни промет унутар НИС Групе односно сегмената (9М 2017.: 11,4 хиљ. тона; 9М 2016.: 9,2 хиљ. тона).

Енергетика

Q3 2017.	Q3 2016.	Δ ⁵²	Показатељ	Јединица мере	9М 2017.	9М 2016.	Δ ⁵³
34.191	29.969	+14%	Производња електричне енергије	MWh	117.967	104.305	+13%
0,00	3,02	-100%	LTIF	%	0,00	3,02	-100%
0,2	0,3	-11%	EBITDA ⁵⁴	млрд. РСД	0,8	0,8	-1%
0,1	1,0	-89%	CAPEX ⁵⁵	млрд. РСД	0,2	1,3	-82%

За Блок „Енергетика“ првих девет месеци 2017. године је било врло успешно. EBITDA из редовног пословања у 2017. години износи 7,2 милиона долара. Уговорена количина продаје електричне енергије за 2017. годину износи 2,51 TWh. Настављају су даље активности на развоју бизниса и побољшању оперативне ефикасности.

Монетизација гаса

Урађена је документација за одобрење инвестиционог пројекта изградње мале електране Турија 2. Објава тендера за испоруку главне опреме и набавку услуге пројектовања планира се за четврти квартал 2017 године, а пуштање у рад за четврти квартал 2018. године.

За реконструкцију мале електране Велебит 3, а у циљу добијања подстицајне цене уа електричну енергију урађена је техничко-економска анализа и добијена је грађевинска дозвола. У току су тендерски поступци за набавку услуге реконструкције електране, изградњу топлотне подстанице и прикључење на систем грејања на пољу и испоруку акумулатора топлоте. Почетак радова очекује се до краја 2017. године.

У циљу смањења трошкова грејања потрошача у кругу бивше Рафинерије нафте Нови Сад, у току 2017. године је започета реализација пројекта децентрализације топлотног извора. У току је тендерски поступак за избор испоручиоца парног котла и ремонта когенератора. Израда техничке документације од стране изабраног пројектанта је у току. Изградња ценовода повратног кондензата је у току, а завршетак је планиран до краја октобра 2017. године. Завршетак свих радова планира се за други квартал 2018. године.

Завршени су радови на изградњи постројења за КПП на гасном пољу Острово, а постројење је пуштено у пробни рад 29. марта 2017 године када је започета и комерцијална продаја гаса. Капитализација објекта са трајном дозволом за рад очекује се у четвртом кварталу 2017. године. За пројекат изградње станице за снабдевање КПП на бензинској станици Жарково 2 (Београд) испоручена је главна опрема. У току је израда техничке документације и исходовање дозвола и сагласности. До краја 2017. године очекује се почетак радова. Одобрена је изградња постројења за компримовани природни гас на будућој бензинској станици Блок 45 у Новом Београду. Реализација је планирана за другу половину 2018. године, након завршетка изградње бензинске станице Блок 45. У току је израда техничке документације од стране одабраног пројектанта/извођача радова за проширење капацитета уградњом додатног комби диспензера за продају КПП на ССГ Нови Сад 10. Радови ће бити завршени до краја 2017. године. За реализацију пројекта реконструкције постројења за производњу КПП на пољу Палић, израђена је и достављена на усаглашавање пројектна документација за одобрење пројекта. Урађени су и технички задаци за модификацију компресора и израду техничке документације за извођење радова

Трговина електричном енергијом

На пољу трговине електричном енергијом НИС је присутан на тржиштима Србије, Босне и Херцеговине, Румуније, Словеније и Мађарске. Осим ових тржишта, трговано је на граници са Бившом Југословенском Републиком Македонијом. Од почетка 2017. године, појачане су активности на малопродајном тржишту у Србији. За сада је уговорено снабдевање осам крајњих потрошача, док их је крајем 2016. године било три. Очекујемо да се овај тренд настави и убудуће. НИС а.д. Нови Сад је у току првог квартала 2017. године отпочео процедуру регистрација на берзи електричне енергије у Србији.

⁵² Сва евентуална одступања у процентуалним износивама и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

⁵³ Сва евентуална одступања у процентуалним износивама и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

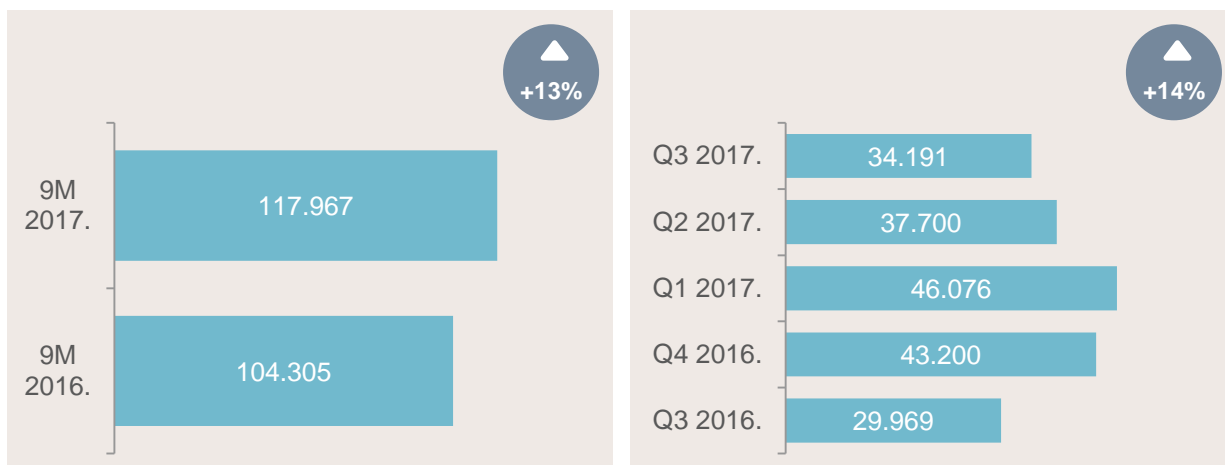
⁵⁴ EBITDA Блока „Енергетика“ укључује и Енергану у РНП, што се елиминисе на нивоу консолидације јер је утицај Енергане такође укључен у EBITDA Блока „Прерада“.

⁵⁵ Финансирање, без ПДВ-а.

Оперативни показатељи

У првих девет месеци 2017. године остварена је укупна производња од 117.967 MWh електричне енергије.

За производњу електричне енергије на когенеративним постројењима искоришћено је 28,6 милиона m^3 некомерцијалног гаса

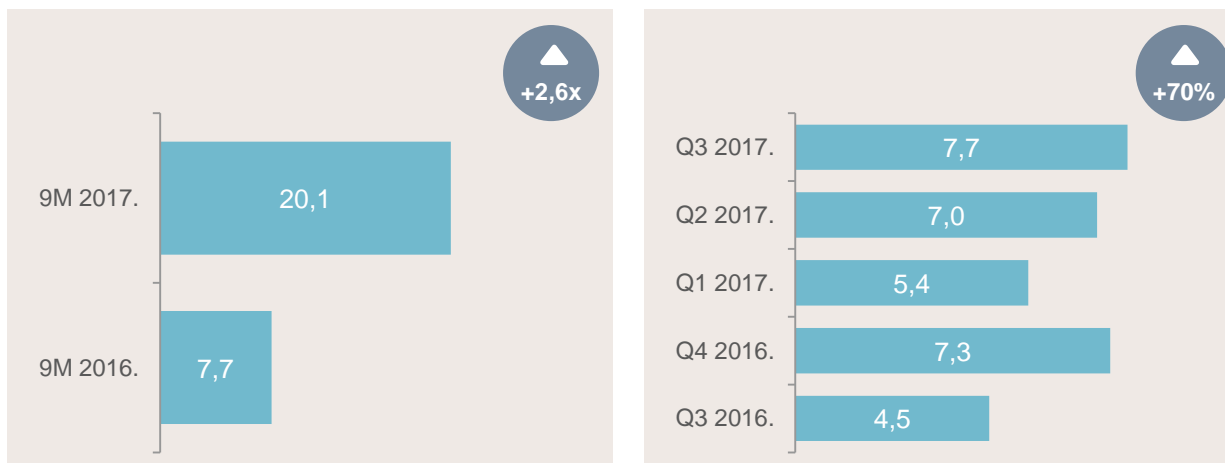
Графикон бр. 11: Количина произведене електричне енергије, MWh⁵⁶

Финансијски показатељи

Нето добит

Нето добит за првих девет месеци 2017. године је вишеструко већа од нето добити остварене у истом периоду претходне године и износи 20,1 милијарде динара.

- Раст цена нафте и нафтних деривата,
- Мере за повећање оперативне ефикасности и смањење трошкова,
- Позитивне курсне разлике.

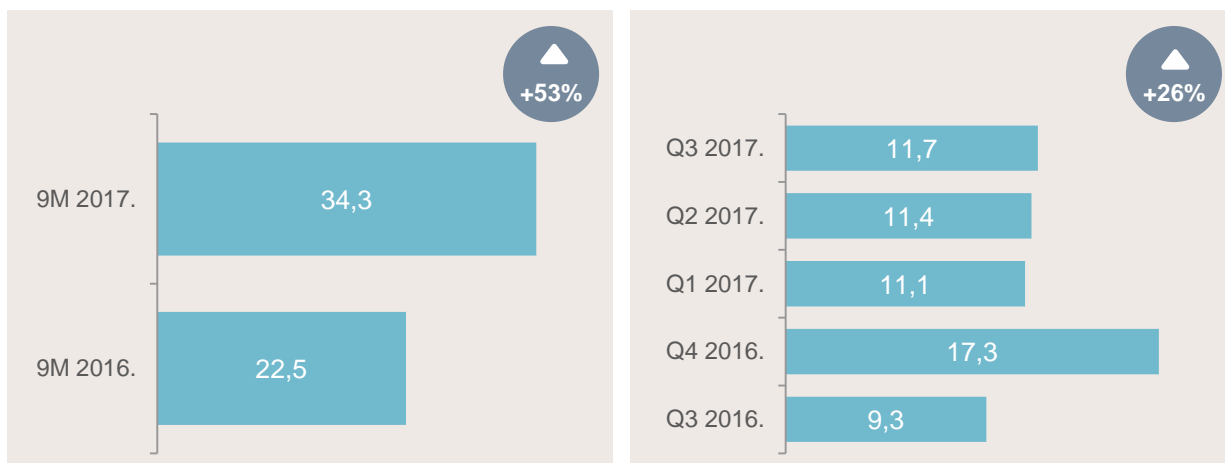
Графикон бр. 12: Нето добит, у млрд. РСД

⁵⁶ Укључујући и Енергану Панчево (10,7 MWe).

EBITDA

Показатељ EBITDA за првих девет месеци 2017. године је за 53% већи него у првих девет месеци 2016. године и износи 34,3 милијарде динара.

- Раст цена нафте и нафтних деривата,
- Мере за повећање оперативне ефикасности и смањење трошкова.

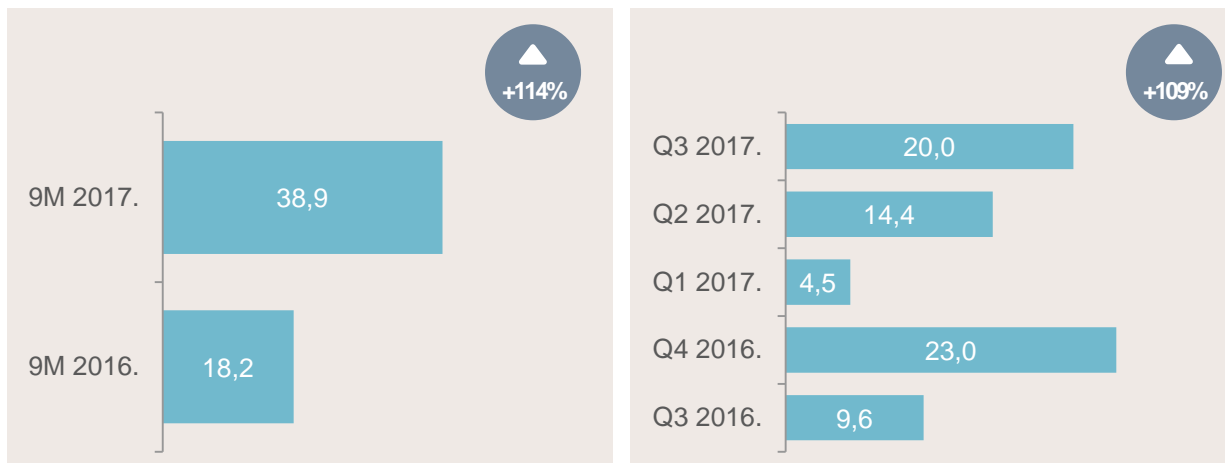

Графикон бр. 13: EBITDA, у млрд. РСД

OCF

У првих девет месеци 2017. године оперативни новчани ток износи 38,9 милијарди динара и већи је у односу на исти период 2016. године за 114%:

- Већи приливи, као последица виших цена нафтних деривата,
- Раст EBITDA.

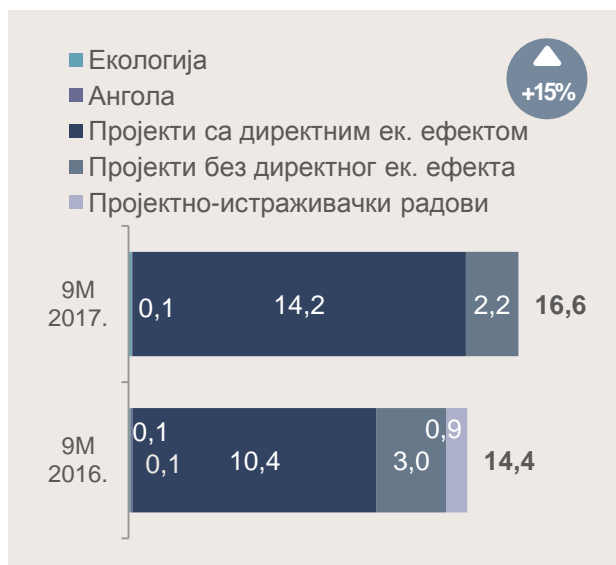
Графикон бр. 14: OCF, у млрд. РСД

CAPEX

На 16. седници Одбора директора, одржаној 16.12.2016. године, усвојен је пословни план за 2017. годину и средњорочни инвестициони програм, у којем је предочен план улагања за CAPEX у периоду 2017 – 2019. године.

У 2017. години главни правци улагања усмерени су на реализацију пројеката у производњи нафте и гаса, преради, пројеката енергетике, пројеката у промету као и одређен број пројеката у сервисима и стручним службама.

У току првих девет месеци 2017. године је издвојено 16,65 милијарде динара за финансирање инвестиција, што је за 15% више од износа који је издвојен 2016. године.

Графикон бр. 15: CAPEX⁵⁷, млрд. РСД

Најзначајнија улагања у производњи нафте и гаса у првих девет месеци 2017. године била су: улагања у геолошко-техничке мере, бушење разрадних бушотина, програм 3D сеизмичких испитивања и бушења истражних бушотина у Републици Србији, као и улагања у инфраструктурне пројекте и улагања у концесиона права.

Највећа улагања у Блоку „Прерада“ издвојена су за модернизацију рафинеријске прераде и то за реализацију пројекта „Развој рафинеријске прераде (повећање дубине прераде)“ који има за циљ максимално искоришћење капацитета и инфраструктуре Рафинерије нафте Панчево. Осим тога значајна су улагања за програм повећања производне ефикасности, као и програм инвестиционог одржавања, улагања у вези са заштитом животне средине и пројекти за усклађивање законских норми. Мањи део улагања издвојен је за реализацију корпоративних пројеката аутоматизације производње и за набавку основних средстава.

У области промета најзначајнија улагања односила су се на куповину, реконструкцију и изградњу нових бензинских станица у Србији. Поред тога значајна улагања су издвојена за пројекте логистике и остале пројекте малопродаје у Србији.

⁵⁷ Финансирање, без ПДВ-а.

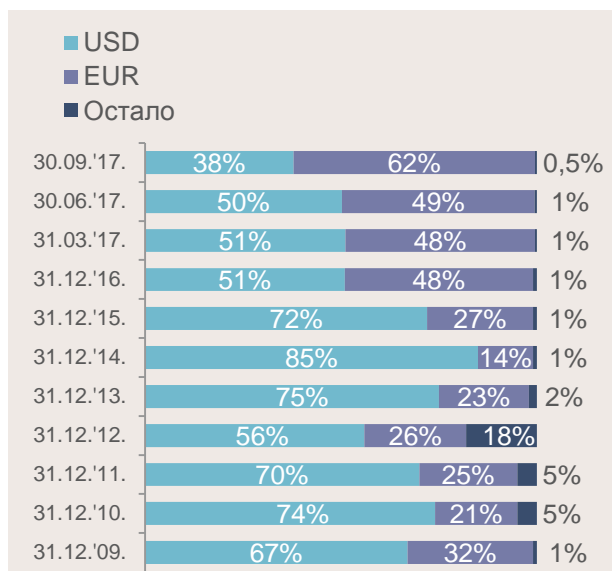
Задуженост

У току првих девет месеци 2017. године дошло је до благог раста дуга према банкама до нивоа од 668,9 милиона USD, уз повећање учешћа кредита у валути EUR у односу на 31.12.2016. године. Осим тога, дуг према матичном друштву ЈАД „Гаспром њефт“ је такође смањен и тренутно износи 267 милиона EUR.

Обезбеђени су дугорочни извори финансирања који су омогућили реструктурирање кредитног портфеља у првих девет месеци, у смислу повећања рочности и смањења цене финансирања. Континуирано се ради на преговарању са банкама и другим финансијским институцијама на проналажењу додатних дугорочних извора финансирања, као и извора финансирања који нису ограничени санкцијама, како би процес реструктурирања портфолија у смислу рочности, валуте и цене, био настављен у 2018. и 2019. години, а све у границама дозвољеног односа дуга и EBITDA.

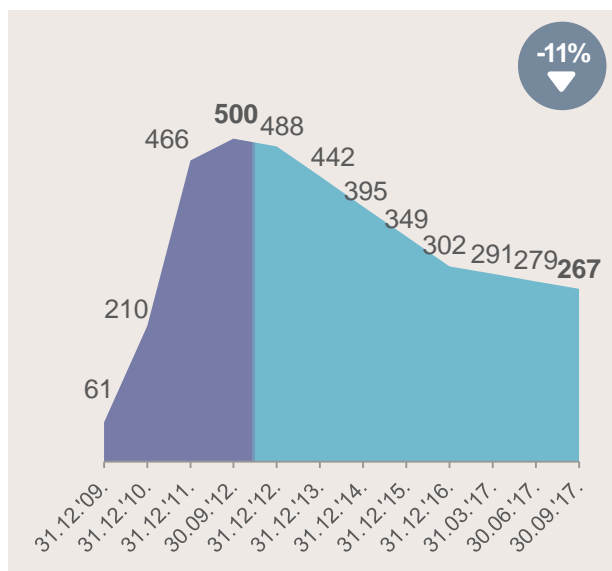
Графикон бр. 16: Кретање укупног дуга према банкама са рочном структуром, у мил. USD

Графикон бр. 17: Структура укупног дуга према банкама, по валутама у %

Графикон бр. 18: Кретање укупне задужености према банкама⁵⁸, у мил. USD

Графикон бр. 19: ГПН зајам, у мил. EUR

⁵⁸ Поред дуга према банкама и акредитива, НИС а.д. Нови Сад на 30.9.2017. године има и издате банкарске гаранције у износу од 30,3 милиона USD, корпоративне гаранције у износу од 63,4 милиона USD, потписана писма о намерама у износу од 0,2 милиона USD и финансијски лизинг у износу од 3,98 милиона USD.

Порези и други јавни приходи

Аналитички приказ обрачунатих обавеза по основу пореза и других јавних прихода⁵⁹

НИС а.д. Нови Сад	9М 2017.	9М 2016.	Δ ⁶⁰
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	1,13	1,09	+4%
Порез на добит правних лица	2,85	0,81	+252%
Порез на додату вредност	16,27	15,79	+3%
Акцизе	78,32	78,47	0%
Накнада за робне резерве	4,37	4,47	-2%
Царине	0,55	0,30	+84%
Рудна рента	0,88	0,73	+21%
Остали порези	0,99	0,94	+6%
Укупно	105,37	102,60	+3%
НИС-ова зависна друштва у Србији⁶¹			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,37	0,35	+3%
Порез на добит правних лица	0,21	0,06	+282%
Порез на додату вредност	1,00	0,68	+46%
Акцизе	0,00	0,00	/
Царине	0,02	0,04	-41%
Рудна рента	0,00	0,00	/
Остали порези	0,06	0,06	-11%
Укупно	1,65	1,20	+38%
Укупно НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима у Србији	107,2	103,8	+3%
НИС-ова зависна друштва у региону и Ангола			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,05	0,05	+7%
Порез на добит правних лица	1,942	0,17	11x
Порез на додату вредност	1,16	0,96	+21%
Акцизе	9,26	7,61	+22%
Царине	5,30	4,36	+22%
Рудна рента	0,00	0,00	/
Остали порези	0,08	0,08	-6%
Укупно	17,79	13,23	+34%
Одложена пореска средства (укупно за Групу)	1,22	0,45	+173%
Укупно НИС Група⁶²	126,04	117,48	+7%

⁵⁹ У милијардама динара.

⁶⁰ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

⁶¹ Зависна друштва укључују: НТЦ НИС – Нафтагас д.о.о. , Нафтагас – Транспорт д.о.о., Нафтагас – Технички сервис д.о.о. и Нафтагас - Нафтни сервис д.о.о., а не укључују О Зоне а.д., НИС-Светлост д.о.о..

⁶² Укључујући порезе и друге обавезе по основу јавних прихода за зависна друштва у региону, порез на добит у Анголи и одложена пореска средства.

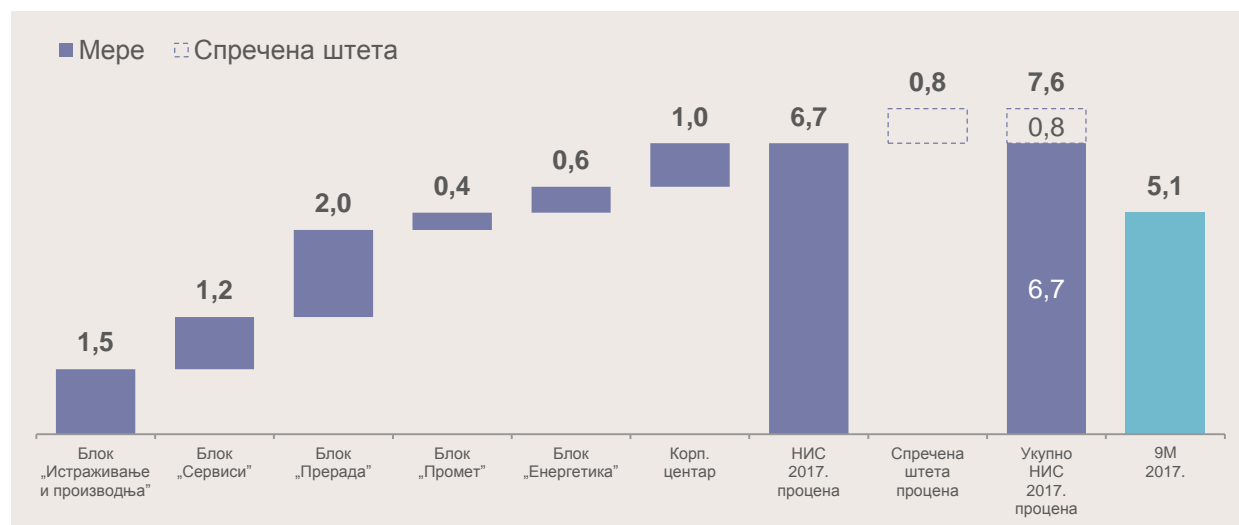
Рацио показатељи⁶³

	9М 2017.	9М 2016.
Принос на укупни капитал (брutto добит/укупни капитал)	12%	5%
Нето принос на сопствени капитал (нето добит/основни капитал)	25%	9%
Пословни нето добитак (пословни добитак/нето приход од продаје ⁶⁴)	15%	9%
	9М 2017.	FY 2016.
Степен задужености (краткорочне и дугорочне обавезе/укупан капитал)	71%	86%
Степен задужености (краткорочне и дугорочне обавезе/основни капитал)	190%	212%
Ликвидност I степена (готовина и готовински еквив./краткорочне обавезе)	43%	33%
Ликвидност II степена ((обртна имовина – залихе)/краткорочне обавезе)	122%	98%
Рацио нето обртног фонда ((обртна имовина – краткорочне обавезе)/укупна актива)	11%	7%

Повећање оперативне ефикасности

Процењен ефекат мера за повећање оперативне ефикасности на показатељ EBITDA у 2017. години је 6,7 милијарди динара. Поред тога, очекивани ефекат од спречене штете је 0,8 милијарди динара.

У првих девет месеци 2017. године остварени ефекат од мера за повећање оперативне ефикасности износио је 5,1 милијарде динара.

Графикон бр. 20: Ефекат реализације мера за повећање оперативне ефикасности на показатељ EBITDA

⁶³ Рацио показатељи обрачунати су у складу са обрасцима финансијских извештаја према Закону о рачуноводству Републике Србије и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије, који се објављују на обрасцима прописаним од стране Комисије за хартије од вредности Републике Србије на корпоративном сајту у делу намењеном за информисање инвеститора у секцији за преузимање докумената (<http://ir.nis.eu/sr/preuzimae-dokumenata/>).

⁶⁴ Нето приход од продаје = Приходи од продаје роба и услуга - набавна вредност продате робе.

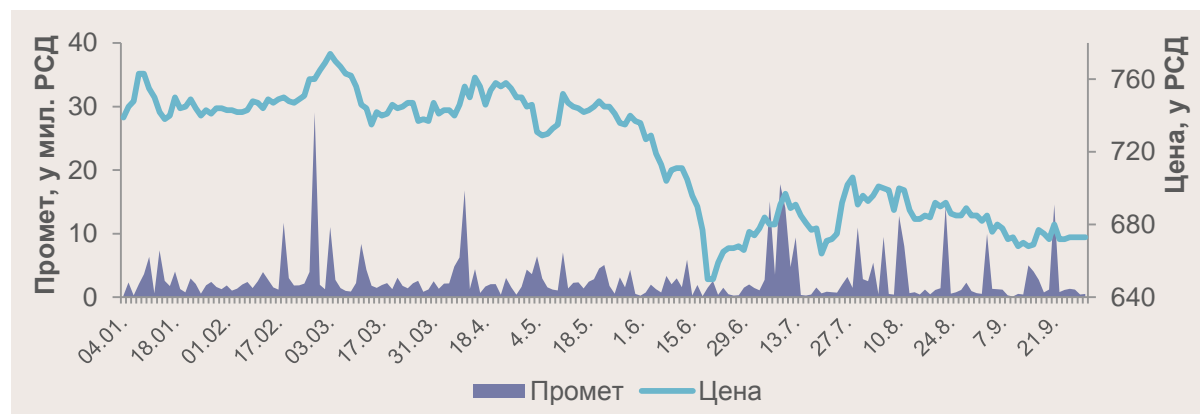
Хартије од вредности

У структури првих 10 акционара са највећим учешћем у акцијском капиталу доминирају кастоди рачуни:

Акционар	Број акција	% акцијског капитала
ЈАД „Гаспром њефт“	91.565.887	56,15%
Република Србија	48.712.094	29,87%
Societe Generale банка Србија а.д. – кастоди рачун - фонд	1.210.994	0,74%
Unicredit Bank Србија а.д. – кастоди рачун	556.040	0,34%
Societe Generale банка Србија а.д. – кастоди рачун - фонд	327.507	0,20%
Global Macro Capital Oportunities	243.709	0,15%
Актив-фонд д.о.о.	236.330	0,15%
AWLL Communications д.о.о. Београд	227.352	0,14%
Raiffeisenbank а.д. Београд – кастоди рачун	212.127	0,13%
Керамика Јовановић д.о.о.	203.824	0,13%
Остали акционари	19.564.536	12,00%
Укупан број акционара на дан 30.09.2017. године:		2.119.831

Трговање акцијама и показатељи по акцији

Акцијама НИС а.д. Нови Сад тргује се на Прајм листингу Београдске берзе а.д.

Графикон бр. 21: Кретање цене и промета у 2017. години

Преглед трговања акцијама НИС а.д. Нови Сад на Београдској берзи у првих девет месеци 2017. године

Последња цена (30.9.2017.)	673 РСД
Највиша цена (3.3.2017.)	775 РСД
Најнижа цена (21.6.2017.)	640 РСД
Укупан промет	541.390.117 РСД
Укупан обим (број акција)	751.460 акција
Укупан број трансакција	16.877 трансакција
Тржишна капитализација на дан 30.9.2017.	109.739.649.200 РСД
EPS ⁶⁵	124,42 РСД
Консолидована EPS ⁶⁶	123,46 РСД
P/E рацио	5,4
Консолидовани P/E рацио	5,5
Књиговодствена вредност на дан 30.9.2017.	1.419,36 РСД
Консолидована књиговодствена вредност на дан 30.9.2017.	1.337,21 РСД
P/BV рацио	0,5
Консолидовани P/BV рацио	0,5

Током првих девет месеци 2017. године Друштво није стицало сопствене акције.

⁶⁵ За период од девет месеци који се завршио 30.09.2017. године.

⁶⁶ За период од девет месеци који се завршио 30.09.2017. године.

Дивиденде

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Нето добит (губитак), у млрд. РСД ⁶⁷	(4,4)	16,5 ⁶⁸	40,6 ⁶⁹	49,5	52,3	30,6	16,1	16,1
Укупан износ дивиденде, у млрд. РСД	0,00	0,00	0,00	12,4	13,1	7,6	4,0	4,0
Рацио исплате	-	-	-	25%	25%	25%	25%	25%
Зарада по акцији ⁷⁰ , у РСД	-	101,1	249,0	303,3	320,9	187,4	98,8	98,6
Дивиденда по акцији, бруто, у РСД	0,00	0,00	0,00	75,83	80,22	46,85	24,69	24,66
Цена акције на 31.12., у РСД	-	475	605	736	927	775	600	740
Дивидендни принос акционара, у % ⁷¹	-	-	-	10,3	8,7	6,0	4,1	3,3

Опис финансијских инструмената које Група користи

Услед изложености валутном ризику НИС Група користи форвард трансакције на девизном тржишту као инструмент управљања овом врстом ризика.

Као матично друштво за целу Гаспром њефт Групу, у оквиру које послује и НИС а.д. Нови Сад са својим зависним друштвима, ЈАД „Гаспром њефт” управља инструментима робног хеџинга на нивоу Гаспром њефт Групе и процењује да ли је потребно коришћење одговарајућих инструмената робног (commodity) хеџинга.

⁶⁷ Нето добит НИС а.д. Нови Сад.

⁶⁸ Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака.

⁶⁹ Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака.

⁷⁰ За НИС а.д. Нови Сад.

⁷¹ Израчунава се као однос бруто дивиденде према цени акције на крају године.

Људски ресурси

Запослени НИС-а су енергија која га покреће и кључ његовог успеха. За своје запослене НИС ствара услове у којима сваки члан тима може да оствари свој пуни потенцијал и гарантује амбијент у коме се у потпуности поштују права запослених прописана Законом о раду, Колективним уговором/Правилником о раду, интерним актима Послодавца, као и Декларацијом уједињених нација о људским правима и Декларацијом Међународне организације рада о основним принципима и правима на раду.

У 2016. години НИС је усвојио Политику радних и људских права. НИС инсистира на примени високих стандарда за правично и безбедно радно окружење за све запослене и настоји да охрабри своје добављаче и клијенте да послују у складу са принципима изнетим у овој Политици.

Број и структура запослених

Организациони део	30.9.2017.			30.9.2016.		
	Директно	Лизинг	Укупно	Директно	Лизинг	Укупно
НИС а.д. Нови Сад	4.080	3.530	7.610	3.958	3.559	7.517
Блок „Истраживање и производња“	800	218	1.018	782	219	1.001
Блок „Сервиси“	87	22	109	83	24	107
Блок „Прерада“	865	35	900	776	32	808
Блок „Промет“	964	2.770	3.734	965	2.821	3.786
Блок „Енергетика“	247	25	272	243	20	263
Корпоративни центар	1.055	460	1.515	1.047	443	1.490
Представништва и огранци	62	0	62	62	0	62
Зависна друштва у земљи	1.387	1.611	2.998	1.400	1.563	2.963
Нафтагас - Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад ⁷²	588	840	1.428	601	780	1.381
Нафтагас - Технички сервиси д.о.о. Зрењанин	395	468	863	400	487	887
Нафтагас - Транспорт д.о.о. Нови Сад	97	275	372	104	273	377
НТЦ НИС - Нафтагас д.о.о. Нови Сад	307	28	335	295	23	318
Зависна друштва у иностранству	85	1	86	94	1	95
НИС Петрол е.о.о.д. Софија (Бугарска)	36	0	36	41	0	41
НИС Петрол с.р.л. Букурешт (Румунија)	25	0	25	29	0	29
НИС Петрол д.о.о. Бања Лука (БиХ)	19	0	19	17	0	17
Јадран Нафтагас д.о.о. Бања Лука (БиХ)	5	0	5	6	0	6
Панон Нафтагас к.ф.т. Будимпешта (Мађарска)	0	1	1	1	1	2
Остала зависна друштва која улазе у консолидацију	565	103	668	550	111	661
О Зоне а.д. Београд	5	103	108	7	111	118
НИС Оверсиз о.о.о. Москва (Руска Федерација)	117	0	117	118	0	118
НИС Светлост д.о.о. Бујановац	0	0	0	0	0	0
Г Петрол д.о.о. Сарајево (БиХ)	443	0	443	425	0	425
УКУПНО:	6.117	5.245	11.362	6.002	5.234	11.236

⁷² Укључујући и запослене у огранцима.

Истраживање и развој

Увођење и ефикасно коришћење нових технологија један је од приоритета развоја НИС-а у свим областима пословања, од производње и прераде до људских ресурса. Модернизација опреме, иновативни приступ и примена савремених технологија нужни су услови напретка, конкурентности и достизања регионалног лидерства. НИС непрестано модернизује своје пословање у области нафтно-гасног бизниса, уводи и усавшава нове методе експлоатације нафте и гаса, гради нова прерађивачка постројења, аутоматизује пословање, развија и модернизује мрежу малопродајних објеката.

На пољу истраживања и развоја у НИС-у је усвојен Правилник о планирању, извршењу и контроли иновационих, научно-истраживачких, развојних и технолошких студија (НИРР) НИС а.д. Нови Сад. При генералном директору НИС а.д. Нови Сад формиран је Научно-технички савет који заседа на кварталном нивоу, док је у оквиру Научно-технолошког центра формирана Служба истраживања и развоја, која се бави координацијом и извршењем научно-истраживачких пројеката.

У оквиру НИС Групе истраживачко-развојна делатност организована је у оквиру зависног друштва „НТЦ НИС Нафтагас” д.о.о. Нови Сад, које у синергији са ЈАД „Гаспром њефт” користи ресурсе и технологије матичног Друштва и има двојну улогу:

- координатора научно-истраживачких радова, и
- извршиоца научно-истраживачких радова.

Финансијски извештаји

Појединачни финансијски извештаји

Извештај о финансијској позицији

	Напомене	30. септембар 2017. (неревидирани)	31. децембар 2016.
ИМОВИНА			
Обртна имовина			
Готовински еквиваленти и готовина	6	19.839.057	20.053.651
Краткорочни финансијски пласмани	7	15.198.354	4.536.841
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	8	32.513.080	39.126.567
Залихе	9	26.831.214	23.479.232
Потраживања за више плаћен порез на добит		-	128.703
Остала обртна имовина	10	5.685.880	5.217.095
Стална средства намењена продаји		101.798	
Укупно обртна имовина		100.169.383	92.542.089
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	11	231.066.344	224.558.949
Инвестиционе некретнине		1.581.182	1.549.663
Остала нематеријална улагања		3.111.477	3.705.857
Инвестиције у заједничка улагања		1.038.800	1.038.800
Инвестиције у зависна друштва		13.425.586	13.442.631
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања	12	2.865	9.294.969
Дугорочни финансијски пласмани	13	29.570.882	32.576.641
Одложена пореска средства		2.838.273	4.059.076
Остала стална имовина	14	4.072.082	3.891.821
Укупно стална имовина		286.707.491	294.118.407
Укупно имовина		386.876.874	386.660.496
ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ			
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	15	10.259.252	23.014.915
Добављачи и остале обавезе из пословања	16	25.300.725	30.262.793
Остале краткорочне обавезе	17	4.103.264	4.213.154
Обавезе за порез на добит		3.282.875	-
Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	18	9.313.059	9.349.638
Резервисања за обавезе и трошкове		2.704.716	1.956.120
Укупно краткорочне обавезе		54.963.891	68.796.620
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочне финансијске обавезе	19	91.350.793	93.321.921
Дугорочне обавезе из пословања		-	1.859
Резервисања за обавезе и трошкове		9.120.929	9.365.454
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		100.471.722	102.689.234
Капитал			
Акцијски капитал		81.530.200	81.530.200
Резерве		18.536	14.088
Нераспоређена добит		149.892.525	133.630.354
Укупан капитал		231.441.261	215.174.642
Укупно обавезе и капитал		386.876.874	386.660.496

у 000 РСД

Пратеће напомене су саставни део ових периодичних сажетих финансијских извештаја.

Извештај о укупном резултату

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра		
	Напомене	2017. (неревидирани)	2016. (неревидирани)
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса		140.336.863	112.941.379
Остали приходи од продаје		13.070.575	11.023.736
Укупно приходи од продаје	5	153.407.438	123.965.115
Набавна вредност нафте, гаса и нафтних деривата		(80.408.250)	(64.003.637)
Трошкови производње и прераде	20	(21.776.759)	(20.937.883)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	21	(15.193.947)	(14.925.163)
Трошкови транспорта		(791.895)	(745.364)
Трошкови амортизације		(10.525.965)	(10.027.762)
Трошкови пореза изузев пореза на добит		(3.006.015)	(2.761.412)
Трошкови истраживања		(10.790)	-
Укупно пословни расходи		(131.713.621)	(113.401.221)
Остали расходи/(приходи), нето		(583.279)	42.173
Пословни добитак		21.110.538	10.606.067
Нето добитак на курсним разликама	22	6.169.965	268.106
Финансијски приходи	23	1.059.700	899.786
Финансијски расходи	24	(2.058.521)	(2.227.014)
Укупно остали приходи (расходи)		5.171.144	(1.059.122)
Добитак пре опорезивања		26.281.682	9.546.945
Порески расходи		(4.777.638)	(972.331)
Одложени порески расходи		(1.220.804)	(430.792)
Порез на добит		(5.998.442)	(1.403.123)
Нето добитак за период		20.283.240	8.143.822
Укупно остали резултат:			
Ставке које накнадно неће бити признате у добитку (губитку)			
Ревалоризација основних средстава пренетих на инвестиционе некретнине		1.399	-
Ставке које могу накнадно бити признате у добитку (губитку)			
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају		3.049	539
Укупно остали резултат		4.448	539
Укупан добитак за период		20.287.688	8.144.361
Зарада по акцији која се може приписати акционарима Нафтне индустрије Србије			
- Основна зарада по акцији (РСД по акцији)		124,42	49,95
Просечан пондерисани број акција (у милионима)		163	163

у 000 РСД

Пратеће напомене су саставни део ових периодичних сажетих финансијских извештаја.

Извештај о променама на капиталу

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017. и 2016. године
(неревидирани)

	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2016. године	81.530.200	(79.564)	121.564.459	203.015.095
Добит за период	-	-	8.143.822	8.143.822
Остали укупни приход (расход)				
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	539	-	539
Укупан приход (расход) за период	-	539	8.143.822	8.144.361
Расподела дивиденди	-	-	(4.025.961)	(4.025.961)
Укупно трансакције са власником капитала	-	-	(4.025.961)	(4.025.961)
Стање на дан 30. септембра 2016. године	81.530.200	(79.025)	125.682.320	207.133.495
Стање на дан 1. јануара 2017. године	81.530.200	14.088	133.630.354	215.174.642
Добит за период	-	-	20.283.240	20.283.240
Остали укупни приход (расход)				
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	3.049	-	3.049
Ревалоризација основних средстава пренетих на инвестиционе некетнине	-	1.399	-	1.399
Укупан приход (расход) за период	-	4.448	20.283.240	20.287.688
Расподела дивиденди	-	-	(4.021.069)	(4.021.069)
Укупно трансакције са власником капитала	-	-	(4.021.069)	(4.021.069)
Стање на дан 30. септембра 2017. године	81.530.200	18.536	149.892.525	231.441.261

у 000 РСД

Пратеће напомене су саставни део ових периодичних сажетих финансијских извештаја.

Извештај о токовима готовине

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра			
		2017.	2016.
	Напомене	(неревидирани)	(неревидирани)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
Добитак пре опорезивања		26.281.682	9.546.945
<i>Корекције за:</i>			
Финансијски расходи	24	2.058.521	2.227.014
Финансијски приходи	25	(1.059.700)	(899.786)
Нето (добитак) губитак по основу нерезализованих курсних разлика		(5.324.247)	2.360.792
Амортизација		10.525.965	10.027.762
Корекције за остала резервисања		478.381	375.704
Исправка вредности потраживања		217.828	297.398
Отпис обавеза		(2.867)	(1.757)
Остале неготовинске ставке		211.316	(108.290)
Токови готовине из пословних активности пре промена на обртном капиталу		7.105.197	14.278.837
<i>Промене на обртном капиталу:</i>			
Потраживања од продаје и остала потраживања		15.900.505	1.902.750
Залихе		(3.417.644)	1.997.494
Остала обртна имовина		(1.239.968)	(589.303)
Обавезе из пословања и остале обавезе		(4.106.475)	(5.335.351)
Остали порези изузев пореза на добит		(35.181)	(442.453)
Укупно промене на обртном капиталу		7.101.237	(2.466.863)
Порез на добит		(1.197.351)	(519.595)
Плаћена камата		(2.181.767)	(2.271.550)
Примљена камата		923.883	671.543
Нето токови готовине из пословних активности		38.032.881	19.239.317
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
Одливи готовине по основу стицања повезаних правних лица или другог пословања		-	(858.362)
Одливи готовине по основу датих кредита		(3.662.119)	(8.866.217)
Приливи готовине по основу датих кредита		2.802.327	6.885.722
Одливи готовине по основу улагања у некретнине, постројења и опрему као и нематеријална улагања		(17.895.126)	(14.483.888)
Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме		102.341	374.664
Одливи по основу банкарских депозита		(7.945.830)	-
Остали приливи		156	65
Нето токови готовине из инвестиционих активности		(26.598.251)	(16.948.016)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
Приливи готовине од примљених кредита	19	35.915.950	16.108.460
Готовинске отплате позајмљених износа	19	(43.223.916)	(17.396.806)
Готовинске отплате финансијског лизинга	19	(38.189)	-
Исплата дивиденди власницима Друштва		(4.021.069)	(4.025.961)
Нето токови готовине из активности финансирања		(11.367.224)	(5.314.307)
Нето повећање (смањење) готовине и готовинских еквивалената		67.406	(3.023.006)
Курсне разлике по основу прерачуна готовине и готовинских еквивалената		(282.000)	(44.795)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода		20.053.651	16.729.893
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода		19.839.057	13.662.092

у 000 РСД

Пратеће напомене су саставни део ових периодичних сажетих финансијских извештаја.

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса.
- Производњу нафтних деривата и
- Трговину нафтним дериватима и гасом,
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. Другог фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Нафтне индустрије Србије чиме Друштво постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. Крајњи власник Друштва је Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу А – Prime Market Београдске берзе.

Ови периодични сажети финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани Одбору Директора ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Друштво води књиге и рачуноводствену евиденцију у складу са рачуноводственим и пореским принципима, правилима и праксама захтеваним у Републици Србији). Приложени периодични сажети финансијски извештаји су преваходно припремљени на основу статутарних књига и рачуноводствене евиденције које су кориговане и рекласификоване како би њихова презентација била у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Приложени периодични сажети финансијски извештаји састављени су у складу са **МРС 34 "Периодично финансијско извештавање"**. МРС 34 не захтева сва потребна обелодањивања која су прописана Међународним стандардима финансијског извештавања.

Друштво није обелоданило информације које су суштински идентичне оним обелодањеним у ревидираним финансијским извештајима за 2016. годину, као што су значајне рачуноводствене политике и процене, финансијски ризици или друга обелодањивања која нису значајно измењена у износу или садржају у односу на последњи извештајни период. Руководство Друштва верује да су обелодањивања у овим периодичним сажетим финансијским извештајима довољна да обезбеде адекватно обелодањивање уколико се посматрају упоредо са годишњим финансијским извештајима за 2016. годину.

На дан потписивања финансијских извештаја, цена сирове нафте виша је у односу на цену на дан 31. децембра 2016. године и износи 58.305 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 30. септембра 2017. године до 26. октобра 2017. године, када су ови периодични сажети финансијски извештаји одобрени.

Резултат за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2017. године није нужно показатељ резултата који се очекује за целу годину.

Друштво као целина не подлеже значајним сезонским осцилацијама.

⁷³ Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено.

2.2. Промене рачуноводствених политика

Значајне рачуноводствене политике и процене које су примењене приликом састављања периодичних сажетих финансијских извештаја су конзистентне са оним које су примењене приликом састављања финансијских извештаја за годину која се завршила дана 31. децембра 2016. године, осим оних које су описане у делу Примена нових Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ).

3. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Преглед стандарда, измена и допуна, и тумачења стандарда који важе за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2017. године:

- **Измене МРС 7 – Извештај о новчаним токовима (издат у јануару 2016. године и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године)** захтевају од привредних субјеката да обезбеде обелодањивања која ће омогућити инвеститорима да процене промене у обавезама које проистичу из активности финансирања, укључујући готовинске и безготовинске трансакције. Друштво је извршило наведена обелодањивања у својим периодичним сажетим финансијским извештајима (напомена 19).

Одређени број нових стандарда, измена и допуна и тумачења стандарда важећи за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2017. године, а који нису имали материјално значајан утицај на Друштво:

- **Измене МРС 12 – Порез на добит:** Признавање одложених пореских средстава по основу нереализованих губитака (објављен у јануару 2016. примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године).

4. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Одређени број нових стандарда, измена и допуна и тумачења стандарда су издати а који важе за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2018. године и нису раније усвојени од стране Друштва.

МСФИ 9 – Финансијски инструменти: Класификација и мерење (измењен у јулу 2014. и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

Кључне карактеристике новог стандарда су:

- Финансијска средства треба да се класификују у две мерне категорије: она која се мере накнадно по фер вредности (било кроз биланс успеха или друге свеобухватне приходе) и по амортизованом трошку. Одлука се мора донети по почетном признању.
- Уколико је основа бизнис модела држање дужничких инструмената ради наплате уговорних токова готовине и ако уговорени токови готовине представљају само главницу и камату, финансијски инструмент се може накнадно вредновати по амортизованој вредности. Сви остали дужнички инструменти се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.
- Улагања у инструменте капитала се увек накнадно вреднују по фер вредности. Власнички инструменти који се држе ради трговања вредноваће се по фер вредности кроз биланс успеха. За сва остала улагања у капитал, може се направити неопозиви избор приликом иницијалног признавања, да се признају нереализовани и реализовани добици и губици по фер вредности кроз други свеобухватни приход пре него кроз биланс успеха. Значи да нема рециклирања добитака и губитака по фер вредности у билансу успеха.

МСФИ 15 – Приходи по основу уговора са купцима (објављен у мају 2014. и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018.) и **измене МСФИ 15** (објављене у априлу 2016. и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018.). Нови стандард уводи основни принцип по коме приход мора бити признат када је контрола над робом и услугама пренета на купца, по купопродајној цени. Сваки приход по основу група роба или услуга које су препознатљиве се мора засебно признати и сваки попуст или рабат који се зарачунава на уговорену цену се мора алоцирати појединачно по елементима из уговора. У случају да надокнада није прецизно одредива, приход се мора признати у минималном износу само уколико не постоје значајни ризици који би довели до укидања тако признатих прихода. Трошкови настали у циљу

осигурања уговора са купцима се капитализују и амортизују током периода у коме се остварују користи произашли из уговора.

Друштво тренутно процењује утицај новог стандарда на своје финансијске извештаје.

МСФИ 16 – Лизинг (објављен у јануару 2016. и замењује претходни МРС 17 Лизинг, примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. са могућношћу раније примене у случају примене МСФИ 15 Приходи по основу уговора са купцима). Кључне карактеристике стандарда су:

- МСФИ 16 мења захтеве рачуноводственог обухвата које тражи МРС 17 и елиминира класификацију лизинга на оперетивни и финансијски лизинг. Уместо тога стандард уводи јединствени рачуноводствени модел који захтева од корисника лизинга да призна:
 - (а) имовину и обавезе за све лизинг уговоре узете на период дужи од 12 месеци, осим у случају да је предметна имовина мале вредности; и
 - (б) умањење вредности средства лизинга одвојено је од камата на лизинг у билансу успеха.
- МСФИ 16 у основи преноси рачуноводствене захтеве МРС 17 за даваоца лизинга.
- МСФИ 16 не мења рачуноводствени обухват услуга.

Друштво тренутно процењује утицај новог стандарда на своје финансијске извештаје.

IFRIC 23 – Неизвесност у погледу третмана пореза на добит (објављено у јуну 2017., примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019.). IFRIC 23 појашњава рачуноводствених обухват неизвесности код пореза на добит.

Друштво тренутно процењује утицај новог тумачења на своје финансијске извештаје.

Не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на периодичне сажете финансијске извештаје Друштва.

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Друштва за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2017. и 2016. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Друштва су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Друштва: истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Корпоративна администрација и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом између сегмената и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја између сегмената се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Друштва. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Друштва јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2017. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	30.884.922	153.982.555	(31.460.039)	153.407.438
<i>Међусегментни</i>	29.797.225	1.662.814	(31.460.039)	-
<i>Екстерни</i>	1.087.697	152.319.741	-	153.407.438
ЕБИТДА (сегментни резултат)	20.727.183	10.958.011	-	31.685.194
Амортизација	(4.050.306)	(6.475.659)	-	(10.525.965)
Губици од вредновања	-	(23.506)	-	(23.506)
Нето добитак на курсним разликама	375.228	5.794.737	-	6.169.965
Финансијски расходи, нето	(74.853)	(923.968)	-	(998.821)
Порез на добит	(1.925.216)	(4.073.226)	-	(5.998.442)
Сегментни добитак/(губитак)	15.075.861	5.207.379	-	20.283.240

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2016. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	25.763.224	124.829.524	(26.627.633)	123.965.115
<i>Међусегментни</i>	24.276.020	2.351.613	(26.627.633)	-
<i>Екстерни</i>	1.487.204	122.477.911	-	123.965.115
ЕБИТДА (сегментни резултат)	15.331.311	5.064.566	-	20.395.877
Амортизација	(3.657.485)	(6.370.277)	-	(10.027.762)
Добици од вредновања	-	158.108	-	158.108
Нето добитак на курсним разликама	10.558	257.548	-	268.106
Финансијски расходи, нето	(81.186)	(1.246.042)	-	(1.327.228)
Порез на добит	(162.230)	(1.240.893)	-	(1.403.123)
Сегментни добитак/(губитак)	11.257.426	(3.113.604)	-	8.143.822

Повећање пореза на добит у сегменту истраживање и производња односи се на Глобални споразум са Министарством финансија и Пореском управом Републике Анголе који је закључен у јуну 2017. године и на основу којег се Друштво обавезало да плати потенцијалне пореске обавезе за фискални период од 2002. до 2016. године.

ЕБИТДА за период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017. и 2016. године је усаглашена у табели испод:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Нето добитак за период	20.283.240	8.143.822
Порез на добит	5.998.442	1.403.123
Финансијски расходи	2.058.521	2.227.014
Финансијски приходи	(1.059.700)	(899.786)
Трошкови амортизације	10.525.965	10.027.762
Нето (добитак) губитак на курсним разликама	(6.169.965)	(268.106)
Остали расходи (приходи), нето	583.279	(42.173)
Остали неоперативни (приходи) расходи, нето	(534.588)	(195.779)
ЕБИТДА	31.685.194	20.395.877

Анализа укупних прихода од продаје (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017.		
	Домаће тржиште	Извоз	Укупно
Продаја сирове нафте	-	891.183	891.183
Продаја природног гаса	1.911.439	-	1.911.439
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	1.911.439	-	1.911.439
Продаја нафтних деривата	113.816.619	23.717.622	137.534.241
<i>Малопродаја</i>	40.667.665	-	40.667.665
<i>Велепродаја</i>	73.148.954	23.717.622	96.866.576
Продаја електричне енергије	343.791	7.462.832	7.806.623
Остала продаја	5.093.097	170.855	5.263.952
Продаја укупно	121.164.946	32.242.492	153.407.438

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2016.			
	Домаће тржиште	Извоз	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.305.751	1.305.751
Продаја природног гаса	2.309.441	-	2.309.441
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	2.309.441	-	2.309.441
Продаја нафтних деривата	91.823.146	17.503.040	109.326.186
<i>Малопродаја</i>	32.867.315	-	32.867.315
<i>Велепродаја</i>	58.955.831	17.503.040	76.458.871
Продаја електричне енергије	375.306	5.703.111	6.078.417
Остала продаја	4.819.158	126.162	4.945.320
Продаја укупно	99.327.051	24.638.064	123.965.115

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од 96.866.576 РСД (2016: 76.458.871 РСД) приходи у износу од 15.198.024 РСД (2016: 9.416.348 РСД) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Gazprom Marketing & Trading Co. Ltd-у, у износу од 7.022.733 РСД (2016: 5.509.850 РСД). Ова продаја приказана је у оквиру сегмента Прерада и маркетинг.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од 3.912.733 РСД (2016: 3.538.860 РСД).

Седиште Друштва је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је 121.164.947 РСД (2016: 99.327.051 РСД) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио 32.242.491 РСД (2016: 24.638.064 РСД).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра		
	2017.	2016.
Продаја сирове нафте	891.183	1.305.751
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
<i>Бугарска</i>	5.331.605	4.010.140
<i>Босна и Херцеговина</i>	4.634.272	3.674.305
<i>Румунија</i>	3.387.235	2.903.157
<i>Остала тржишта</i>	10.364.510	6.915.438
	23.717.622	17.503.040
Продаја електричне енергије	7.462.832	5.703.111
Остали приходи	170.855	126.162
	32.242.492	24.638.064

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

6. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Готовина у банци и благајна	5.987.593	13.010.884
Депозити са доспећем до три месеца	13.565.000	7.000.000
Новчана средства на ескроу рачуну	44.116	41.783
Остала новчана средства	242.348	984
	19.839.057	20.053.651

Депозити са доспећем до три месеца на дан 30. септембра 2017. године износе 13.565.000 РСД (31. децембар 2016.: 7.000.000 РСД) односе се на орочене депозите до 90 дана код пословних банака.

7. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Краткорочни кредити	751.206	585.545
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	3.996.786	-
Текуће доспеће дугорочних пласмана (напомена 13)	9.456.659	3.077.384
	1.218.882	1.103.200
<i>Минус исправка вредности</i>	<i>(225.179)</i>	<i>(229.288)</i>
	15.198.354	4.536.841

8. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Потраживања по основу продаје:		
- повезаним лицима	4.889.627	4.484.856
- трећим лицима	27.409.052	30.558.693
- држави и компанијама у државном власништву	11.815.231	15.815.559
	44.113.910	50.859.108
Друга потраживања према:		
- држави и компанијама у државном власништву	9.352.806	9.642.293
	9.352.806	9.642.293
Потраживања за нефактурисани приход	274.372	30.013
	53.741.088	60.531.414
<i>Минус исправка вредности потраживања по основу продаје и осталих потраживања:</i>		
- <i>трећим лицима</i>	<i>(9.879.740)</i>	<i>(9.841.314)</i>
- <i>држави и компанијама у државном власништву</i>	<i>(11.348.268)</i>	<i>(11.563.533)</i>
	(21.228.008)	(21.404.847)
Укупно за потраживања по основу продаје	32.513.080	39.126.567

Старосна структура ових потраживања била је следећа:

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Неисправљена и недоспела потраживања	29.020.872	35.140.866
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	1.408.880	1.354.435
од 1 до 3 месеца	640.227	988.410
од 3 месеца до 1 године	174.572	29.816
преко 1 године	1.268.529	1.613.040
Укупно	32.513.080	39.126.567

Руководство Друштва верује да нето потраживања, укључена у старосну анализу у табели изнад, су у потпуности наплатива.

Валутна структура потраживања по основу продаје и других потраживања је следећа:

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
РСД	22.750.856	25.650.795
ЕУР	8.815.088	12.784.196
УСД	947.136	691.576
	32.513.080	39.126.567

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје и других потраживања су:

	Потраживања по основу продаје и остала потраживања		
	Трећа лица	Држава и компаније у државном власништву	Укупно
На дан 1. јануара 2016. године	10.001.877	15.777.436	25.779.313
Резервисања за обезвређење потраживања	65.054	67.696	132.750
Укидање резервисања	(36.279)	(46.348)	(82.627)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(19.584)	(7.871)	(27.455)
Курсне разлике	1	112.340	112.341
На дан 30. септембра 2016. године	10.011.069	15.903.253	25.914.322
На дан 1. јануара 2017. године	9.841.314	11.563.533	21.404.847
Резервисања за обезвређење потраживања	258.534	19.907	278.441
Укидање резервисања	(145.969)	(19.983)	(165.952)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(24.074)	-	(24.074)
Курсне разлике	(449)	(323.771)	(324.220)
Отпуштање дисконта (напомена 24)	-	(100.225)	(100.225)
Пренос са дугорочног дела (напомена 12)	-	208.808	208.808
Остало	(49.616)	(1)	(49.617)
На дан 30. септембра 2017. године	9.879.740	11.348.268	21.228.008

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у трошкове продаје, опште и административне трошкове у извештају о укупном резултату. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

9. ЗАЛИХЕ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Сирова нафта	16.207.711	15.067.495
Нафтни деривати	10.801.457	8.721.079
Материјал	4.216.837	4.086.896
Остало	592.683	642.224
<i>Минус: Исправка вредности</i>	<i>(4.987.474)</i>	<i>(5.038.462)</i>
	26.831.214	23.479.232

10. ОСТАЛА ОБРТНА ИМОВИНА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Дати аванси	398.720	319.986
Разграничени ПДВ	1.132.015	1.004.151
Унапред плаћени трошкови	286.058	75.971
Унапред плаћени трошкови царине	32.310	31.117
Унапред плаћена акциза	1.471.759	1.527.393
Остала краткорочна потраживања	14.442.184	14.235.708
<i>Минус: Исправка вредности</i>	<i>(12.077.166)</i>	<i>(11.977.231)</i>
	5.685.880	5.217.095

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 30. септембра 2017. године у износу од 1.132.015 РСД (31. децембра 2016: 1.004.151 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 30. септембра 2017. године у износу од 1.471.759 РСД (31. децембар 2016: 1.527.393 РСД) се односи на акцизу плаћену држави за готове производе складиштене на неакцизном складишту.

Остала краткорочна потраживања се најзначајнијим делом односе на обрачунате камате и спорна потраживања која су обезвређена.

Промене на рачунима исправке вредности осталих краткорочних потраживања су приказане у табели испод:

	Дати аванси	Остала краткорочна потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2016. године	268.118	13.763.836	14.031.954
Исправка вредности остале обртне имовине	426	262.452	262.878
Укидање исправке вредности	(6.425)	(12.968)	(19.393)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(10.145)	(10.145)
Остало	(474)	(1)	(475)
На дан 30. септембра 2016. године	261.645	14.003.174	14.264.819
На дан 1. јануара 2017. године	257.940	11.719.291	11.977.231
Исправка вредности остале обртне имовине	5.253	136.987	142.240
Укидање исправке вредности	(338)	(55.247)	(55.585)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(36.341)	(36.341)
Остало	1	49.620	49.621
На дан 30. септембра 2017. године	262.856	11.814.310	12.077.166

Старосна структура остале обртне имовине била је следећа:

	30. септембар 2017	31. децембар 2016
Неисправљена и недоспела потраживања	5.370.115	5.120.782
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	9.022	22.090
од 1 до 3 месеца	9.810	24.676
од 3 месеца до 1 године	38.222	19.481
преко 1 године	258.711	30.066
Укупно	5.685.880	5.217.095

11. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Средства за производњу нафте и гаса	Средства за прераду	Средства за маркетинг и дистрибуцију	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2016.						
Набавна вредност	98.224.109	120.288.251	32.971.933	17.494.322	34.916.617	303.895.232
Исправка вредности и обезвређење	(22.749.386)	(38.800.866)	(14.182.435)	(8.139.485)	(2.375.798)	(86.247.970)
Неотписана вредност	75.474.723	81.487.385	18.789.498	9.354.837	32.540.819	217.647.262
Период завршен 30. септембра 2016.						
Повећања	634.193	-	-	-	13.546.836	14.181.029
Пренос са инвестиција у току	11.509.079	787.045	1.567.025	114.361	(13.977.510)	-
Обезвређење	-	-	-	-	(21.100)	(21.100)
Амортизација	(3.627.945)	(4.196.547)	(1.065.202)	(411.519)	-	(9.301.213)
Отуђења и отписи	(88.534)	(13.089)	(89.779)	(44.427)	(133.887)	(369.716)
Остали преноси	(20.302)	(2.974.908)	2.961.218	20.803	(926)	(14.115)
	83.881.214	75.089.886	22.162.760	9.034.055	31.954.232	222.122.147
На дан 30. септембра 2016.						
Набавна вредност	110.169.045	108.882.884	46.262.002	17.441.663	34.316.540	317.072.134
Исправка вредности и обезвређење	(26.287.831)	(33.792.998)	(24.099.242)	(8.407.608)	(2.362.308)	(94.949.987)
Неотписана вредност	83.881.214	75.089.886	22.162.760	9.034.055	31.954.232	222.122.147
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	115.864.815	110.525.127	46.383.755	17.548.942	31.776.922	322.099.561
Исправка вредности и обезвређење	(27.422.504)	(35.174.792)	(24.349.626)	(8.489.733)	(2.103.957)	(97.540.612)
Неотписана вредност	88.442.311	75.350.335	22.034.129	9.059.209	29.672.965	224.558.949
Период завршен 30. септембра 2017.						
Повећања	134.606	-	-	-	16.595.854	16.730.460
Пренос са инвестиција у току	13.801.597	2.106.526	1.097.520	267.610	(17.273.253)	-
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	(22.698)	(2.314)	-	(25.012)
Пренос на стална средства намењена продаји	-	(14.361)	-	(101.798)	-	(116.159)
Обезвређење	-	-	(20.874)	-	(8.059)	(28.933)
Амортизација	(4.006.861)	(4.255.052)	(1.109.465)	(415.854)	-	(9.787.232)
Отуђења и отписи	(39.783)	(7.610)	(137.877)	(4.408)	(84.716)	(274.394)
Остали преноси	1.314	(141.282)	(37.372)	179.654	6.351	8.665
	98.333.184	73.038.556	21.803.363	8.982.099	28.909.142	231.066.344
На дан 30. септембра 2017.						
Набавна вредност	129.652.194	112.400.576	47.012.151	17.734.196	31.000.232	337.799.349
Исправка вредности и обезвређење	(31.319.010)	(39.362.020)	(25.208.788)	(8.752.097)	(2.091.090)	(106.733.005)
Неотписана вредност	98.333.184	73.038.556	21.803.363	8.982.099	28.909.142	231.066.344

Средства за производњу нафте и гаса

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2016.						
Набавна вредност	16.744.368	7.644.244	24.388.612	98.224.109	22.153	122.634.874
Исправка вредности и обезвређење	-	(248.771)	(248.771)	(22.749.386)	(20.311)	(23.018.468)
Неотписана вредност	16.744.368	7.395.473	24.139.841	75.474.723	1.842	99.616.406
Период завршен 30. септембра 2016.						
Повећања	1.556.444	9.251.005	10.807.449	634.193	-	11.441.642
Пренос са инвестиција у току	(220.295)	(11.286.560)	(11.506.855)	11.509.079	-	2.224
Остали преноси	-	26.015	26.015	(20.302)	1	5.714
Амортизација	-	-	-	(3.627.945)	-	(3.627.945)
Отуђења и отписи	(11.328)	(49.370)	(60.698)	(88.534)	-	(149.232)
	18.069.189	5.336.563	23.405.752	83.881.214	1.843	107.288.809
На дан 30. септембра 2016.						
Набавна вредност	18.069.189	5.584.956	23.654.145	110.169.045	22.153	133.845.343
Исправка вредности и обезвређење	-	(248.393)	(248.393)	(26.287.831)	(20.310)	(26.556.534)
Неотписана вредност	18.069.189	5.336.563	23.405.752	83.881.214	1.843	107.288.809
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	12.345.350	7.915.400	20.260.750	115.864.815	22.129	136.147.694
Исправка вредности и обезвређење	-	(876)	(876)	(27.422.504)	(20.309)	(27.443.689)
Неотписана вредност	12.345.350	7.914.524	20.259.874	88.442.311	1.820	108.704.005
Период завршен 30. септембра 2017.						
Повећања	2.372.057	9.882.806	12.254.863	134.606	-	12.389.469
Пренос са инвестиција у току	(3.089.976)	(10.701.547)	(13.791.523)	13.801.597	-	10.074
Остали преноси	(33.756)	33.717	(39)	1.314	-	1.275
Амортизација	-	-	-	(4.006.861)	-	(4.006.861)
Отуђења и отписи	(63.297)	(19.281)	(82.578)	(39.783)	-	(122.361)
	11.530.378	7.110.219	18.640.597	98.333.184	1.820	116.975.601
На дан 30. септембра 2017.						
Набавна вредност	11.530.378	7.111.095	18.641.473	129.652.194	22.129	148.315.796
Исправка вредности и обезвређење	-	(876)	(876)	(31.319.010)	(20.309)	(31.340.195)
Неотписана вредност	11.530.378	7.110.219	18.640.597	98.333.184	1.820	116.975.601

12. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ОСТАЛА ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Дугорочна потраживања по основу продаје	-	8.969.816
Остала дугорочна потраживања	2.924	1.053.755
<i>Минус исправка вредности</i>	(59)	(728.602)
	2.865	9.294.969

Смањење дугорочних потраживања по основу продаје и осталих дугорочних потраживања најзначајнијим делом се односи на Уговор склопљен са са УниКредит банком о уступању дела својих потраживања уз накнаду без права регреса према уступцоу. Уговором су уступљена потраживања од Републике Србије са роком доспећа 2016-2019 у укупном износу од 67.200.000 ЕУР. Уплата по Уговору извршена је дана 17. јула 2017. године у целости.

Промене на рачунима исправке вредности осталих дугорочних потраживања Друштва су приказане у табели испод:

	Остала дугорочна потраживања
На дан 1. јануара 2016. године	1.935.712
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(1.051.522)
Курсне разлике	35.191
Отпуштање дисконта (напомена 24)	(266.016)
Остало	(18.722)
На дан 30. септембра 2016. године	634.643
На дан 1. јануара 2017. године	728.602
Укидање резервисања	(159.155)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(132.657)
Курсне разлике	(12.859)
Отпуштање дисконта (напомена 24)	(215.064)
Пренос на краткорочни део (напомена 8)	(208.808)
На дан 30. септембра 2017. године	59

13. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Депозити са доспећем преко годину дана	4.009.222	-
Дугорочни кредити	34.889.162	35.507.395
Финансијска средства намењена продаји	2.051.203	1.897.255
Остали дугорочни финансијски пласмани	26.700	27.648
<i>Минус текуће доспеће (напомена 7)</i>	(9.456.659)	(3.077.384)
<i>Минус исправка</i>	(1.948.746)	(1.778.273)
	29.570.882	32.576.641

14. ОСТАЛА СТАЛНА ИМОВИНА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Дати аванси за основна средства	2.362.416	2.062.604
Унапред плаћени трошкови	711.917	794.251
Остала средства	1.042.530	1.076.724
<i>Минус: исправка вредности</i>	(44.781)	(41.758)
	4.072.082	3.891.821

15. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ДЕО ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ГОДИНУ ДАНА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Краткорочни кредити	1.560.220	13.299.544
Обавезе за камату	132.392	173.834
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (напомена 19)	8.520.859	9.516.423
Део дугорочних обавеза по фин. лизингу који доспева до једне године (напомена 19)	45.781	25.114
	10.259.252	23.014.915

16. ДОБАВЉАЧИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Обавезе према добављачима:		
- повезана лица	5.174.425	10.126.021
- трећа лица	16.346.686	16.349.956
Обавезе за дивиденду	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе из пословања	7.306	14.508
	25.300.725	30.262.793

Обавезе према повезаним лицима са стањем на дан 30. септембра 2017. године у износу од 5.174.425 РСД (31. децембра 2016: 10.126.021 РСД) најзначајнијим делом се односе на обавезе према добављачу Нафтагас Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад настале по основу услуга бушења и ремонта средстава у износу од 2,420,001 РСД (31. децембра 2016: Газпром Нефт Ст.Петесбург у износу од 5.818.200 РСД најзначајнијим делом по основу набавке сирове нафте).

17. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Примљени аванси	1.199.726	1.228.944
Обавезе према запосленима	2.486.612	2.914.402
Разграничења и укалкулисани приход	405.450	24.297
Остале краткорочне не-финансијске обавезе	11.476	45.511
	4.103.264	4.213.154

18. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Обавеза за рудну ренту	281.684	241.017
ПДВ	2.154.761	1.410.486
Обавеза за акцизе	4.464.273	5.009.938
Накнада за робне резерве	489.333	601.357
Обавезе за царину	89.220	279.104
Обавезе за остале порезе и таксе	1.833.788	1.807.736
	9.313.059	9.349.638

19. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Дугорочни кредити - Гаспром Њефт	31.923.439	37.328.836
Банкарски кредити и остали дугорочни кредити	67.781.671	65.392.094
Обавезе за финансијски лизинг	212.323	142.528
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 15)	(8.566.640)	(9.541.537)
	91.350.793	93.321.921

Промене на обавезама Друштва из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити (напомена 15)	Финансијски лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2016. године	112.726.667	4.282.974	-	117.009.641
Приливи	3.187.239	12.921.221	-	16.108.460
Одливи	(12.017.265)	(5.379.541)	-	(17.396.806)
Немонетарне трансакције	-	-	174.403	174.403
Курсне разлике (напомена 22)	410.380	69.728	(342)	479.766
На дан 30. септембра 2016. године	104.307.021	11.894.382	174.061	116.375.464
На дан 1. јануара 2016. године	102.720.930	13.299.544	142.528	116.163.002
Приливи	28.733.261	7.182.689	-	35.915.950
Одливи	(24.459.383)	(18.764.533)	(38.189)	(43.262.105)
Немонетарне трансакције	-	-	115.272	115.272
Курсне разлике (напомена 22)	(7.289.698)	(157.480)	(7.288)	(7.454.466)
На дан 30. септембра 2017. године	99.705.110	1.560.220	212.323	101.477.653

(а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 30. септембра 2017. године у износу од 31.923.439 РСД (31. децембар 2016: 37.328.836 РСД), са износом текућег доспећа од 5.551.902 РСД (2016: 5.742.898 РСД), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) Банкарски и остали дугорочни кредити

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Дугорочни кредити у земљи	41.992.259	27.522.764
Дугорочни кредити у иностранству	25.789.412	37.869.330
	67.781.671	65.392.094
Текуће доспеће дугорочних кредита	(2.968.957)	(3.773.525)
	64.812.714	61.618.569

Доспеће банкарских и осталих дугорочних кредита:

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Између 1 и 2 године	26.176.525	13.323.750
Између 2 и 5 година	35.523.376	44.038.904
Преко 5 година	3.112.813	4.255.915
	64.812.714	61.618.569

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских и осталих дугорочних кредита је следећа:

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
УСД	25.731.860	39.607.916
ЕУР	38.747.942	22.955.261
РСД	2.985.010	2.443.363
ЈПЈ	316.859	385.554
	67.781.671	65.392.094

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Друштво одржава однос задуживања према EBITDA. Руководство верује да је Друштво усаглашено са наведеним ковенантама на дан 30. септембра 2017. и 31. децембра 2016. године.

20. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРЕРАДЕ

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Трошкови запослених	2.293.789	2.322.953
Трошкови материјала и остале опреме (изузев набавки нафте, гаса и нафтних деривата)	669.476	642.522
Трошкови одржавања и поправки	2.793.300	3.467.815
Трошкови електричне енергије за даљу продају	7.392.331	5.825.769
Трошкови енергије и комуналних услуга	1.155.469	1.112.610
Трошкови заштите и обезбеђења	235.259	255.056
Трошкови осигурања	211.900	215.782
Транспортни трошкови	1.281.143	1.276.474
Остало	5.744.092	5.818.902
	21.776.759	20.937.883

21. ТРОШКОВИ ПРОДАЈЕ, ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Трошкови запослених	7.009.847	6.771.277
Адвокатске, ревизорске и консултантске услуге	1.141.840	1.301.863
Трошкови закупа	93.551	99.826
Трошкови службеног пута	226.237	204.710
Трошкови заштите и обезбеђења	343.656	351.040
Трошкови осигурања	73.179	58.328
Услуге транспорта и складиштења	256.120	376.798
Трошкови исправке вредности спорних потраживања	78.453	(107.441)
Остало	5.971.064	5.868.762
	15.193.947	14.925.163

22. НЕТО ДОБИЦИ (ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ КУРСНИХ РАЗЛИКА

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Добиси (губици) по основу курсних разлика из активности финансирања		
- добиси по основу курсних разлика (напомена 19)	8.038.567	2.812.312
- губици по основу курсних разлика (напомена 19)	(584.101)	(3.292.078)
Нето добиси (губици) по основу курсних разлика из пословних активности	(1.284.501)	747.872
	6.169.965	268.106

23. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Приходи од камата на остале депозите	372.424	154.664
Приход од камата на дате кредите	687.120	745.057
Приходи од дивиденде	156	65
	1.059.700	899.786

24. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Расходи камата	2.316.193	2.449.590
Ефекат дисконтовања дугорочних резервисања	103.429	87.285
Ефекат дисконтовања дугорочних потраживања (напомене 8 и 12)	(315.289)	(266.016)
Минус: капиталисана камата	(45.812)	(43.845)
	2.058.521	2.227.014

25. ОДМЕРАВАЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ

У периодичним сажетим финансијским извештајима инвестиционе некретнине и финансијска средства расположива за продају су вреднована по фер вредности. Технике вредновања коришћене у процесу одмеравања фер вредности средстава идентичне су онима обелодањеним у финансијским извештајима на дан 31. децембра 2016. године. Такође, током прва девет месеци 2016. године није било трансфера средстава између хијерархија фер вредновања.

На дан 30. септембра 2017. године, књиговодствена вредност финансијских средстава је приближно једнака њиховој фер вредности.

26. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Заштита животне средине

Руководство Друштва је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од 756.371 РСД (31. децембар 2016: 838.655 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Друштва са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Друштва сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порези

Порески закони се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 30. септембра 2017. године да је Друштво измирило све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 30. септембра 2017. године Друштво има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од 8.467.278 РСД (31. децембар 2016. године: 5.324.487 РСД).

Није било других значајних потенцијалних и преузетих обавеза Друштва.

27. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У сврху састављања ових периодичних сажетих финансијских извештаја, лица се сматрају повезаним уколико једно лице има контролу над другим или је у могућности да значајно утиче на доношење финансијских и пословних одлука у складу са МРС 24 Повезана правна лица. Повезана правна лица могу ући у пословне трансакције у које стране које нису повезане не би ушле, и трансакције између повезаних страна могу се обављати под другачијим условима него што су то са трећим лицима.

Друштво је у периоду од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017. године и у истом периоду претходне године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 30. септембра 2017. године и 31. децембра 2016. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом
На дан 30. септембра 2017.			
Краткорочни финансијски пласмани	11.322.658	-	-
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	3.827.683	-	1.061.944
Остала обртна имовина	30.176	-	-
Инвестиције у зависна друштва и заједничка улагања	16.825.911	-	-
Дугорочни финансијски пласмани	25.432.503	-	-
Остала стална имовина	110.335	-	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(4.206.864)	-	(967.561)
Остале краткорочне обавезе	(1.725)	-	(943)
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(1.564.771)	(5.551.902)	-
Дугорочне финансијске обавезе	-	(26.371.537)	-
	51.775.906	(31.923.439)	93.440
На дан 31. децембра 2016.			
Краткорочни финансијски пласмани	4.565.622	-	-
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	3.490.003	-	994.853
Остала обртна имовина	1.819	-	-
Инвестиције у зависна друштва и заједничка улагања	16.825.911	-	-
Дугорочни финансијски пласмани	32.430.011	-	-
Остала стална имовина	220.956	-	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(3.248.956)	(5.818.200)	(1.058.865)
Остале краткорочне обавезе	(2.142)	-	(23.091)
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(1.110.373)	(5.742.898)	-
Дугорочне финансијске обавезе	-	(31.585.938)	-
	53.172.851	(43.147.036)	(87.103)

У периоду од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2017. и 2016. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом
Период од девет месеци која се завршио 30. септембра 2017. године			
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	8.130.312	-	450.630
Остали приходи	870.187	-	7.025.797
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(8.184.252)	(20.062.252)	(451.934)
Трошкови производње и прераде	(2.947.579)	-	(7.230.421)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	(372.554)	-	(4.776)
Транспортни трошкови	(68.633)	-	-
Остали (приходи) расходи, нето	(21.455)	(5.002)	(175)
Финансијски приходи	675.469	-	-
Финансијски расходи	(23.679)	(489.792)	-
	(1.942.184)	(20.557.046)	(210.879)
Период од девет месеци која се завршио 30. септембра 2016. године			
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	6.154.627	-	395.681
Остали приходи	506.502	-	5.511.748
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(6.184.471)	(29.566.123)	(396.618)
Трошкови производње и прераде	(2.979.091)	-	(5.527.528)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	(427.045)	-	(113.585)
Транспортни трошкови	(65.131)	-	-
Остали (приходи) расходи, нето	(26.660)	18.455	(39)
Финансијски приходи	727.579	-	-
Финансијски расходи	(10.272)	(585.042)	-
	(2.303.962)	(30.132.710)	(130.341)

Трансакције са кључним руководством

За период од девет месеци који се завршио на дан 30. септембра 2017. и 2016. године Друштво је признало 743.813 РСД и 593.172 РСД, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални Директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

28. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА

У складу са вазецим законима Републике Србије почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену Унапред припремљеног план реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је НИС конверзијом остатка дела потраживања након отписа повећао своје учешће у капиталу ХИП Петрохемије на 20,855912%. Ова промена је регистрована у Централном регистру хартија од вредности дана 19. октобра 2017. године.

Консолидовани финансијски извештаји

Консолидовани извештај о финансијској позицији

	Напомене	30. септембар 2017. (неревидирани)	31. децембар 2016.
ИМОВИНА			
Обртна имовина			
Готовински еквиваленти и готовина	6	22.984.295	22.899.342
Краткорочни финансијски пласмани		4.127.506	247.882
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	8	30.882.751	37.445.000
Залихе	9	30.156.479	26.836.064
Потраживања за више плаћен порез на добит		-	126.103
Остала обртна имовина	10	6.638.722	5.946.829
Стална средства намењена продаји		101.798	-
Укупно обртна имовина		94.891.551	93.501.220
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	11	258.034.121	253.760.267
Инвестиционе некретнине		1.581.182	1.549.663
Гудвил и остала нематеријална улагања		5.739.013	6.457.971
Инвестиције у заједничка улагања		2.047.021	2.047.021
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања	12	74.589	9.369.158
Дугорочни финансијски пласмани	13	4.160.311	163.565
Одложена пореска средства		2.536.443	3.771.354
Остала стална имовина	14	3.969.906	3.680.642
Укупно стална имовина		278.142.586	280.799.641
Укупно имовина		373.034.137	374.300.861
ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ			
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	15	8.923.197	21.976.571
Добављачи и остале обавезе из пословања	16	23.453.124	29.579.165
Остале краткорочне обавезе	17	4.765.992	5.234.250
Обавезе за порез на добит		3.459.561	-
Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	18	10.304.562	10.136.560
Резервисања за обавезе и трошкове		2.714.149	1.979.312
Укупно краткорочне обавезе		53.620.585	68.905.858
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочне финансијске обавезе	19	92.148.112	94.294.661
Дугорочне обавезе из пословања		-	1.859
Резервисања за обавезе и трошкове		9.219.562	9.617.973
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		101.367.674	103.914.493
Капитал			
Акцијски капитал		81.530.200	81.530.200
Резерве		(104.412)	(567.083)
Нераспоређена добит		136.841.382	120.731.166
Капитал који се може приписати власницима Друштва		218.267.170	201.694.283
Капитал који припада учешћима без права контроле		(221.292)	(213.773)
Укупно капитал		218.045.878	201.480.510
Укупно обавезе и капитал		373.034.137	374.300.861

у 000 РСД

Пратеће напомене су саставни део ових периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја.

Консолидовани извештај о укупном резултату

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра		
	Напомене	2017. (неревидирани)	2016. (неревидирани)
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса		152.482.858	120.862.239
Остали приходи од продаје		15.295.658	13.221.667
Укупно приходи од продаје	5	167.778.516	134.083.906
Набавна вредност нафте, гаса и нафтних деривата		(90.399.231)	(69.670.479)
Трошкови производње и прераде	20	(21.676.685)	(20.513.650)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	21	(16.527.886)	(16.845.192)
Трошкови транспорта		(796.620)	(754.999)
Трошкови амортизације		(12.209.378)	(11.793.435)
Трошкови пореза изузев пореза на добит		(3.560.012)	(3.592.618)
Трошкови истраживања		(10.790)	-
Укупно пословни расходи		(145.180.602)	(123.170.373)
Остали (расходи) приходи, нето		(590.994)	(37.433)
Пословни добитак		22.006.920	10.876.100
Нето добитак на курсним разликама	22	6.081.472	422.245
Финансијски приходи	23	386.530	176.821
Финансијски расходи	24	(2.132.338)	(2.316.985)
Укупно остали расходи		4.335.664	(1.717.919)
Добитак пре опорезивања		26.342.584	9.158.181
Порески расходи		(5.005.146)	(1.037.117)
Одложени порески расходи		(1.221.552)	(446.724)
Порез на добит		(6.226.698)	(1.483.841)
Нето добитак за период		20.115.886	7.674.340
Укупно остали резултат			
Ставке које накнадно неће бити признате у добитку (губитку)			
Ревалоризација основних средстава пренетих на инвестиционе некретнине		1.399	-
		1.399	-
Ставке које могу накнадно бити признате у добитку (губитку)			
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају		3.049	540
Добици/(губици) по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања		466.103	(205.593)
		469.152	(205.053)
Укупно остали резултат		470.551	(205.053)
Укупан добитак за период		20.586.437	7.469.287
Добит која се може приписати:			
- Акционарима Нафтне индустрије Србије		20.131.285	7.693.883
- Учешћима без права контроле		(15.399)	(19.543)
Добит за период		20.115.886	7.674.340
Укупна добит (губитак) која се може приписати:			
- Акционарима Нафтне индустрије Србије		20.593.956	7.491.592
- Учешћима без права контроле		(7.519)	(22.305)
Укупна добит		20.586.437	7.469.287
Зарада по акцији која се може приписати акционарима Нафтне индустрије Србије			
- Основна зарада по акцији (РСД по акцији)		123,46	47,18
Просечан пондерисани број акција (у милионима)		163	163

у 000 РСД

Пратеће напомене су саставни део ових периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја.

Консолидовани извештај о променама на капиталу

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017. и 2016. године
(неревидирани)

	Капитал који се може приписати власницима Друштва			Укупно	Учешћа без права контроле	Укупан капитал
	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит			
Стање на дан 1. јануара 2016. године	81.530.200	(530.528)	109.698.142	190.697.814	(186.134)	190.511.680
Добит (губитак) за период	-	-	7.693.883	7.693.883	(19.543)	7.674.340
Остали укупни приход (расход)						
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	540	-	540	-	540
Губици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	-	(202.831)	-	(202.831)	(2.762)	(205.593)
Укупан приход (расход) за период	-	(202.291)	7.693.883	7.491.592	(22.305)	7.469.287
Расподела дивиденди	-	-	(4.025.961)	(4.025.961)	-	(4.025.961)
Укупно трансакције са власником капитала	-	-	(4.025.961)	(4.025.961)	-	(4.025.961)
Стање на дан 30. септембра 2016. године	81.530.200	(732.819)	113.366.064	194.163.445	(208.439)	193.955.006
Стање на дан 1. јануара 2017. године	81.530.200	(567.083)	120.731.166	201.694.283	(213.773)	201.480.510
Добит (губитак) за период	-	-	20.131.285	20.131.285	(15.399)	20.115.886
Остали укупни приход (расход)						
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	3.049	-	3.049	-	3.049
Ревалоризација основних средстава пренетих на инвестиционе некретнине	-	1.399	-	1.399	-	1.399
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	-	458.223	-	458.223	7.880	466.103
Укупан приход (расход) за период	-	462.671	20.131.285	20.593.956	(7.519)	20.586.437
Расподела дивиденди	-	-	(4.021.069)	(4.021.069)	-	(4.021.069)
Укупно трансакције са власником капитала	-	-	(4.021.069)	(4.021.069)	-	(4.021.069)
Стање на дан 30. септембра 2017. године	81.530.200	(104.412)	136.841.382	218.267.170	(221.292)	218.045.878

у 000 РСД

Пратеће напомене су саставни део ових периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја.

Консолидовани извештај о токовима готовине

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра			
		2017.	2016.
	Напомене	(неревидирани)	(неревидирани)
Токови готовине из пословних активности			
Добитак пре опорезивања		26.342.584	9.158.181
<i>Корекције за:</i>			
Финансијски расходи	24	2.132.338	2.316.985
Финансијски приходи	23	(386.530)	(176.821)
Нето (добитак) губитак по основу нереализованих курсних разлика		(6.229.993)	857.387
Амортизација		12.209.378	11.793.435
Корекције за остала резервисања		335.027	387.722
Исправка вредности потраживања		219.210	300.791
Отпис обавеза		(3.040)	(34.981)
Остале неготовинске ставке		242.716	(217.712)
Токови готовине из пословних активности пре промена на обртном капиталу		8.519.106	15.226.806
<i>Промене на обртном капиталу:</i>			
Потраживања од продаје и остала потраживања		15.954.800	1.725.516
Залихе		(3.435.738)	1.936.116
Остала обртна имовина		(1.410.312)	808.134
Обавезе из пословања и остале обавезе		(4.204.264)	(7.784.658)
Остали порези изузев пореза на добит		182.148	(425.518)
Укупно промене на обртном капиталу		7.086.634	(3.740.410)
Порез на добит		(1.236.163)	(560.632)
Плаћена камата		(2.161.896)	(2.260.963)
Примљена камата		382.314	332.506
Нето токови готовине из пословних активности		38.932.579	18.155.488
Токови готовине из инвестиционих активности			
Одливи готовине по основу стицања повезаних правних лица или другог пословања		-	(858.362)
Одливи по основу датих кредита		-	(67.549)
Приливи готовине по основу датих кредита		129.779	121.923
Одливи готовине по основу улагања у некретнине, постројења и опрему, као и нематеријална улагања		(18.872.419)	(15.501.064)
Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме		116.766	395.389
Одливи по основу банкарских депозита		(7.982.453)	-
Остали (одливи) приливи		(49.321)	218
Нето токови готовине из инвестиционих активности		(26.657.648)	(15.909.445)
Токови готовине из активности финансирања			
Приливи готовине од примљених кредита	19	28.733.261	14.737.364
Готовинске отплате позајмљених износа	19	(36.491.816)	(15.619.787)
Готовинске отплате финансијског лизинга	19	(74.859)	-
Исплата дивиденди власницима Друштва		(4.021.069)	(4.025.961)
Нето токови готовине из активности финансирања		(11.854.483)	(4.908.384)
Нето повећање (смањење) готовине и готовинских еквивалената		420.448	(2.662.341)
Курсне разлике по основу прерачуна готовине и готовинских еквивалената		(335.495)	(24.087)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода		22.899.342	19.271.435
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода		22.984.295	16.585.007

у 000 РСД

Пратеће напомене су саставни део ових периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја.

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група) је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Група је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. Другог фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Нафтне индустрија Србије чиме Група постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. Крајњи власник Групе је Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу А – Prime Market Београдске берзе.

Ови периодични сажети консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани Одбору Директора ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Група води књиге и рачуноводствену евиденцију у складу са рачуноводственим и пореским принципима, правилима и праксама захтеваним у земљама у којима послује (претежно у Србији). Приложени периодични сажети консолидовани финансијски извештаји су превасходно припремљени на основу статутарних књига и рачуноводствене евиденције које су кориговане и рекласификоване како би њихова презентација била у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Приложени периодични сажети консолидовани финансијски извештаји састављени су у складу са **МРС 34 "Периодично финансијско извештавање"**. МРС 34 не захтева сва потребна обелодањивања која су прописана Међународним стандардима финансијског извештавања.

Група није обелоданила информације које су суштински идентичне оним обелодањеним у ревидираним консолидованим финансијским извештајима за 2016. годину, као што су значајне рачуноводствене политике и процене, финансијски ризици или друга обелодањивања која нису значајно измењена у износу или садржају у односу на последњи извештајни период. Руководство Групе верује да су обелодањивања у овим периодичним сажетим консолидованим финансијским извештајима довољна да обезбеде адекватно обелодањивање уколико се посматрају упоредо са годишњим консолидованим финансијским извештајима за 2016. годину.

На дан потписивања консолидованих финансијских извештаја, цена сирове нафте виша је у односу на цену на дан 31. децембра 2016. године и износи 58,305 УСД/бл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 30. септембра 2017. године до 26. октобра 2017. године, када су ови периодични сажети консолидовани финансијски извештаји одобрени.

Резултат за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2017. године није нужно показатељ резултата који се очекује за целу годину.

Група као целина не подлеже значајним сезонским осцилацијама.

⁷⁴ Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено.

2.2. Промене рачуноводствених политика

Значајне рачуноводствене политике и процене које су примењене приликом састављања периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја су конзистентне са оним које су примењене приликом састављања консолидованих финансијских извештаја за годину која се завршила дана 31. децембра 2016. године, осим оних које су описане у делу Примена нових Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ).

3. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Преглед стандарда, измена и допуна, и тумачења стандарда који важе за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2017. године:

- **Измене МРС 7 – Извештај о новчаним токовима (издат у јануару 2016. године и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године)** захтевају од привредних субјеката да обезбеде обелодањивања која ће омогућити инвеститорима да процене промене у обавезама које проистичу из активности финансирања, укључујући готовинске и безготовинске трансакције. Група је извршила наведена обелодањивања у својим периодичним сажетим консолидованим финансијским извештајима (напомена 19).

Одређени број нових стандарда, измена и допуна и тумачења стандарда важећи за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2017. године, а који нису имали материјално значајан утицај на Групу:

- **Измене МРС 12 – Порез на добит:** Признавање одложених пореских средстава по основу нереализованих губитака (објављен у јануару 2016. примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године)

4. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Одређени број нових стандарда, измена и допуна и тумачења стандарда су издати а који важе за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2018. године и нису раније усвојени од стране Групе.

МСФИ 9 – Финансијски инструменти: Класификација и мерење (измењен у јулу 2014. и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

Кључне карактеристике новог стандарда су:

- Финансијска средства треба да се класификују у две мерне категорије: она која се мере накнадно по фер вредности (било кроз биланс успеха или друге свеобухватне приходе) и по амортизованом трошку. Одлука се мора донети по почетном признању.
- Уколико је основа бизнис модела држање дужничких инструмената ради наплате уговорних токова готовине и ако уговорени токови готовине представљају само главницу и камату, финансијски инструмент се може накнадно вредновати по амортизованој вредности. Сви остали дужнички инструменти се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.
- Улагања у инструменте капитала се увек накнадно вреднују по фер вредности. Власнички инструменти који се држе ради трговања вредноваће се по фер вредности кроз биланс успеха. За сва остала улагања у капитал, може се направити неопозиви избор приликом иницијалног признавања, да се признају нереализовани и реализовани добици и губици по фер вредности кроз други свеобухватни приход пре него кроз биланс успеха. Значи да нема рециклирања добитака и губитака по фер вредности у билансу успеха.

Група тренутно процењује утицај новог стандарда на своје консолидоване финансијске извештаје. **МСФИ 15 – Приходи по основу уговора са купцима** (објављен у мају 2014. и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018.) и **измене МСФИ 15** (објављене у априлу 2016. и примењују се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018.). Нови стандард уводи основни принцип по коме приход мора бити признат када је контрола над робом и услугама пренета на купца, по купопродајној цени. Сваки приход по основу група роба или услуга које су препознатљиве се мора засебно признати и сваки попуст или рабат који се зарачунава на уговорену цену се мора алоцирати појединачно по елементима из уговора. У случају да надокнада није прецизно одредива, приход се мора признати у минималном износу само уколико не постоје значајни ризици који би довели до укидања тако признатих прихода. Трошкови настали у циљу осигурања уговора са купцима се капитализују и амортизују током периода у коме се остварују користи произашли из уговора.

Група тренутно процењује утицај новог стандарда на своје консолидоване финансијске извештаје.

МСФИ 16 – Лизинг (објављен у јануару 2016. и замењује претходни МРС 17 Лизинг, примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. са могућношћу раније примене у случају примене МСФИ 15 Приходи по основу уговора са купцима). Кључне карактеристике стандарда су:

- МСФИ 16 мења захтеве рачуноводственог обухвата које тражи МРС 17 и елиминише класификацију лизинга на оперетивни и финансијски лизинг. Уместо тога стандард уводи јединствени рачуноводствени модел који захтева од корисника лизинга да призна:
 - (а) имовину и обавезе за све лизинг уговоре узете на период дужи од 12 месеци, осим у случају да је предметна имовина мале вредности; и
 - (б) умањење вредности средства лизинга одвојено је од камата на лизинг у билансу успеха.
- МСФИ 16 у основи преноси рачуноводствене захтеве МРС 17 за даваоца лизинга.
- МСФИ 16 не мења рачуноводствени обухват услуга.

Група тренутно процењује утицај новог стандарда на своје консолидоване финансијске извештаје.

IFRIC 23 – Неизвесност у погледу третмана пореза на добит (објављено у јуну 2017., примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019.). IFRIC 23 појашњава рачуноводствени обухват неизвесности код пореза на добит.

Група тренутно процењује утицај новог тумачења на своје консолидоване финансијске извештаје.

Не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на периодичне сажете консолидоване финансијске извештаје Групе.

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2017. и 2016. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Корпоративна администрација и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом између сегмената и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја између сегмената се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2017. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	31.433.942	169.103.459	(32.758.885)	167.778.516
<i>Међусегментни</i>	30.439.235	2.319.650	(32.758.885)	-
<i>Екстерни</i>	994.707	166.783.809	-	167.778.516
ЕБИТДА (сегментни резултат)	22.709.283	11.549.299	-	34.258.582
Амортизација	(5.035.652)	(7.173.726)	-	(12.209.378)
Губици од вредновања	-	(23.506)	-	(23.506)
Нето добитак на курсним разликама	315.538	5.765.934	-	6.081.472
Финансијски расходи, нето	(89.487)	(1.656.321)	-	(1.745.808)
Порез на добит	(2.136.528)	(4.090.170)	-	(6.226.698)
Сегментни добитак	15.639.263	4.476.623	-	20.115.886

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2016. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	26.378.732	134.915.607	(27.210.433)	134.083.906
<i>Међусегментни</i>	24.858.820	2.351.613	(27.210.433)	-
<i>Екстерни</i>	1.519.912	132.563.994	-	134.083.906
ЕБИТДА (сегментни резултат)	16.108.425	6.354.959	-	22.463.384
Амортизација	(4.691.002)	(7.102.433)	-	(11.793.435)
Добици од вредновања	-	158.073	-	158.073
Нето губитак на курсним разликама	52.948	369.297	-	422.245
Финансијски расходи, нето	(94.870)	(2.045.294)	-	(2.140.164)
Порез на добит	(233.300)	(1.250.541)	-	(1.483.841)
Сегментни добитак/(губитак)	11.054.283	(3.379.943)	-	7.674.340

Повећање пореза на добит у сегменту истраживање и производња односи се на Глобални споразум са Министарством финансија и Пореском управом Републике Анголе који је закључен у јуну 2017. године и на основу којег се Група обавезала да плати потенцијалне пореске обавезе за фискални период од 2002. до 2016. године.

ЕБИТДА за период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017. и 2016. године је усаглашена у табели испод:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Нето добитак за период	20.115.886	7.674.340
Порез на добит	6.226.698	1.483.841
Финансијски расходи	2.132.338	2.316.985
Финансијски приходи	(386.530)	(176.821)
Трошкови амортизације	12.209.378	11.793.435
Нето (добитак)/губитак на курсним разликама	(6.081.472)	(422.245)
Остали расходи(приходи)/, нето	590.994	37.433
Остали неоперативни приход нето	(548.710)	(243.584)
ЕБИТДА	34.258.582	22.463.384

Анализа укупних прихода од продаје (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017.			
	Домаће тржиште	Извоз	Укупно
Продаја сирове нафте	-	891.183	891.183
Продаја природног гаса	1.906.477	-	1.906.477
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	1.906.477	-	1.906.477
Продаја нафтних деривата	113.816.619	35.868.579	149.685.198
<i>Малопродаја</i>	40.667.665	11.951.100	52.618.765
<i>Велепродаја</i>	73.148.954	23.917.479	97.066.433
Продаја електричне енергије	343.791	7.545.629	7.889.420
Остала продаја	4.869.878	2.536.360	7.406.238
Продаја укупно	120.936.765	46.841.751	167.778.516

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2016.			
	Домаће тржиште	Извоз	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.305.751	1.305.751
Продаја природног гаса	2.305.199	-	2.305.199
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	2.305.199	-	2.305.199
Продаја нафтних деривата	91.494.273	25.757.016	117.251.289
<i>Малопродаја</i>	32.867.316	-	32.867.316
<i>Велепродаја</i>	58.626.957	25.757.016	84.383.973
Продаја електричне енергије	381.762	5.701.314	6.083.076
Остала продаја	4.635.624	2.502.967	7.138.591
Продаја укупно	98.816.858	35.267.048	134.083.906

У 2016. години извоз и интернационална продаја кроз малопродајну мрежу зависних лица у иностранству презентована је у оквиру линије велепродаја у износу од 9.247.673 РСД. Почевши од 2017. године ова продаја је издвојена као посебна линија.

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од 97.066.434 РСД (2016: 84.383.973 РСД) приходи у износу од 15.198.024 РСД (2016: 9.416.348 РСД) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Gazprom Marketing & Trading Co. Ltd-у, у износу од 7.022.733 РСД (2016: 5.509.850 РСД). Ова продаја приказана је у оквиру сегмента Прерада и маркетинг.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од 5.799.782 РСД (2016: 5.334.701 РСД).

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је 120.936.765 РСД (2016: 98.816.858 РСД) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио 46.841.751 РСД (2016: 35.267.048 РСД).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Продаја сирове нафте	891.183	1.305.751
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	9.761.132	7.332.712
Босна и Херцеговина	8.897.726	5.350.840
Румунија	7.606.850	6.401.921
Остала тржишта	9.602.871	6.671.543
	35.868.579	25.757.016
Продаја електричне енергије	7.545.629	5.701.314
Остали приходи	2.536.360	2.502.967
	46.841.751	35.267.048

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Србија	243.365.721	238.780.068
Бугарска	7.546.034	7.966.581
Босна и Херцеговина	7.477.950	8.052.241
Румунија	6.964.570	6.968.931
Мађарска	41	80
	265.354.316	261.767.901

6. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Готовина у банци и благајна	7.375.311	14.110.111
Депозити са доспећем до 3 месеца	13.860.727	7.188.962
Новчана средства на ескроу рачуну	1.505.909	1.599.285
Остала новчана средства	242.348	984
	22.984.295	22.899.342

Новчана средства на ескроу рачуну на дан 30. септембра 2017. године у износу од 1.505.909 РСД (31. децембар 2016: 1.599.285 РСД) највећим делом се односе на депонована средства у складу са учешћем у заједничком улагању преко којег ће будући ветропарк Пландиште бити руковођен.

Депозити са доспећем до три месеца на дан 30. септембра 2017. године износе 13.860.727 РСД (31. децембар 2016.: 7.188.962 РСД) односе се на орочене депозите до 90 дана код пословних банака

7. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Краткорочни кредити	2.210	21.103
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	3.996.786	-
Текућа доспећа дугорочних пласмана (напомена 13)	102.071	179.596
Остала краткорочна финансијска средства	28.695	49.439
<i>Минус исправка вредности</i>	<i>(2.256)</i>	<i>(2.256)</i>
	4.127.506	247.882

8. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Потраживања по основу продаје:		
- повезаним лицима	1.062.560	1.047.541
- трећим лицима	29.174.577	31.723.648
- држави и компанијама у државном власништву	11.815.231	15.815.559
	42.052.368	48.586.748
Остала потраживања према:		
- повзаним лицима	269.242	220.242
- трећим лицима	13.528	13.986
- држави и компанијама у државном власништву	9.352.806	9.865.845
	9.635.576	10.100.073
Потраживања за нефактурисани приход	311.431	50.243
	51.999.375	58.737.064
<i>Минус исправка вредности потраживања по основу продаје и осталих потраживања:</i>		
- трећим лицима	(9.768.356)	(9.728.531)
- држави и компанијама у државном власништву	(11.348.268)	(11.563.533)
	(21.116.624)	(21.292.064)
Укупно за потраживања по основу продаје	30.882.751	37.445.000

Старосна структура ових потраживања била је следећа:

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Неисправљена и недоспела потраживања	28.075.544	33.563.122
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	2.191.006	1.725.053
од 1 до 3 месеца	31.665	1.283.108
од 3 месеца до 1 године	136.392	277.304
преко 1 године	448.144	596.413
Укупно	30.882.751	37.445.000

Руководство Групе верује да нето потраживања, укључена у старосну анализу у табели изнад, су у потпуности наплатива.

Валутна структура потраживања по основу продаје и других потраживања Групе је следећа:

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
РСД	21.627.356	24.499.017
ЕУР	6.765.891	11.090.173
УСД	936.905	691.575
Остало	1.552.599	1.164.235
	30.882.751	37.445.000

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје и других потраживања су:

	Потраживања по основу продаје и остала потраживања		
	Трећа лица	Држава и компаније у државном власништву	Укупно
На дан 1. јануара 2016. године	9.862.727	15.777.436	25.640.163
Резервисања за обезвређење потраживања	73.186	67.696	140.882
Укидање резервисања	(42.776)	(46.348)	(89.124)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(20.860)	(7.871)	(28.731)
Курсне разлике	-	112.340	112.340
Остало	1.235	-	1.235
На дан 30. септембра 2016. године	9.873.512	15.903.253	25.776.765
На дан 1. јануара 2017. године	9.728.531	11.563.533	21.292.064
Резервисања за обезвређење потраживања	264.701	19.907	284.608
Укидање резервисања	(147.255)	(19.983)	(167.238)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(24.074)	-	(24.074)
Курсне разлике	(449)	(323.771)	(324.220)
Отпуштање дисконта (напомена 24)	-	(100.225)	(100.225)
Пренос са дугорочног дела (напомена 12)	-	208.808	208.808
Остало	(53.098)	(1)	(53.099)
На дан 30. септембра 2017. године	9.768.356	11.348.268	21.116.624

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у трошкове продаје, опште и административне трошкове у консолидованом извештају о укупном резултату. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

9. ЗАЛИХЕ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Сирова нафта	16.207.711	15.067.495
Нафтни деривати	12.271.825	9.638.529
Материјал	5.925.235	6.446.355
Остало	927.030	1.009.762
<i>Минус: Исправка вредности</i>	<i>(5.175.322)</i>	<i>(5.326.077)</i>
	30.156.479	26.836.064

10. ОСТАЛА ОБРТНА ИМОВИНА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Дати аванси	462.408	437.325
Потраживања за ПДВ	353.469	274.292
Разграничени ПДВ	1.436.482	1.251.278
Унапред плаћени трошкови	308.147	115.146
Унапред плаћени трошкови царине	32.746	31.117
Унапред плаћена акциза	1.546.782	1.538.828
Остала краткорочна потраживања	14.596.951	14.297.606
<i>Минус: Исправка вредности</i>	<i>(12.098.263)</i>	<i>(11.998.763)</i>
	6.638.722	5.946.829

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 30. септембра 2017. године у износу од 1.436.482 РСД (31. децембра 2016: 1.251.278 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 30. септембра 2017. године у износу од 1.546.782 РСД (31. децембар 2016: 1.538.828 РСД) се односи на акцизу плаћену држави за готове производе складиштене на неакцизном складишту.

Остала краткорочна потраживања се најзначајнијим делом односе на обрачунате камате и спорна потраживања која су обезвређена.

Промене на рачунима исправке вредности осталих краткорочних потраживања Групе су приказане у табели испод:

	Дати аванси	Остала краткорочна потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2016. године	270.296	13.772.415	14.042.711
Исправка вредности остале обртне имовине	5.360	262.456	267.816
Укидање исправке вредности	(6.425)	(12.974)	(19.399)
Остало	(475)	(10.083)	(10.558)
На дан 30. септембра 2016. године	268.756	14.011.814	14.280.570
На дан 1. јануара 2017. године	261.983	11.736.780	11.998.763
Исправка вредности остале обртне имовине	5.253	135.855	141.108
Укидање исправке вредности	(340)	(55.253)	(55.593)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(36.339)	(36.339)
Остало	-	50.324	50.324
На дан 30. септембра 2017. године	266.896	11.831.367	12.098.263

Старосна структура остале обртне имовине била је следећа:

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Неисправљена и недоспела потраживања	6.296.012	5.834.710
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	10.175	23.019
од 1 до 3 месеца	11.788	26.895
од 3 месеца до 1 године	52.592	21.598
преко 1 године	268.155	40.607
Укупно	6.638.722	5.946.829

11. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Средства за производњу нафте и гаса	Средства за прераду	Средства за маркетинг и дистрибуцију	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2016.						
Набавна вредност	108.928.420	120.288.250	51.644.542	20.010.602	38.640.748	339.512.562
Исправка вредности и обезвређење	(25.345.752)	(38.800.866)	(16.727.934)	(9.024.312)	(2.400.275)	(92.299.139)
Неотписана вредност	83.582.668	81.487.384	34.916.608	10.986.290	36.240.473	247.213.423
Период завршен 30. септембра 2016.						
Повећања	634.193	-	-	117	14.427.556	15.061.866
Пренос са инвестиција у току	11.950.134	787.045	1.554.699	215.038	(14.506.916)	-
Обезвређење	-	-	-	-	(21.135)	(21.135)
Амортизација	(4.375.145)	(4.196.547)	(1.735.860)	(587.561)	(3.796)	(10.898.909)
Отуђења и отписи	(128.586)	(13.088)	(89.813)	(49.588)	(174.514)	(455.589)
Остали преноси	(19.744)	(2.974.908)	2.960.677	20.803	(115.298)	(128.470)
Транслационе резерве	999	-	276.957	(67)	106.885	384.774
	91.644.519	75.089.886	37.883.268	10.585.032	35.953.255	251.155.960
На дан 30. септембра 2016.						
Набавна вредност	121.224.108	108.882.883	65.248.047	20.045.103	38.340.620	353.740.761
Исправка вредности и обезвређење	(29.579.589)	(33.792.997)	(27.364.779)	(9.460.071)	(2.387.365)	(102.584.801)
Неотписана вредност	91.644.519	75.089.886	37.883.268	10.585.032	35.953.255	251.155.960
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	127.806.623	110.525.127	65.310.661	20.170.463	34.864.554	358.677.428
Исправка вредности и обезвређење	(30.936.760)	(35.174.792)	(27.816.298)	(9.600.428)	(1.388.883)	(104.917.161)
Неотписана вредност	96.869.863	75.350.335	37.494.363	10.570.035	33.475.671	253.760.267
Период завршен 30. септембра 2017.						
Повећања	134.606	-	405	626	16.666.535	16.802.172
Пренос са инвестиција у току	13.995.221	2.106.526	1.138.318	266.715	(17.506.780)	-
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	(22.698)	(2.313)	-	(25.011)
Пренос на стална средства намењена продаји	-	(14.361)	-	(101.798)	-	(116.159)
Обезвређење	-	-	(20.874)	-	(8.059)	(28.933)
Амортизација	(4.724.287)	(4.255.052)	(1.750.299)	(593.011)	(3.689)	(11.326.338)
Отуђења и отписи	(19.258)	(7.610)	(139.870)	(4.561)	(93.706)	(265.005)
Остали преноси	(41.023)	(141.282)	(37.370)	178.313	43.149	1.787
Транслационе резерве	18	-	(539.176)	2.317	(231.818)	(768.659)
	106.215.140	73.038.556	36.122.799	10.316.323	32.341.303	258.034.121
На дан 30. септембра 2017.						
Набавна вредност	141.743.684	112.400.575	65.304.481	20.356.786	34.461.379	374.266.905
Исправка вредности и обезвређење	(35.528.544)	(39.362.019)	(29.181.682)	(10.040.463)	(2.120.076)	(116.232.784)
Неотписана вредност	106.215.140	73.038.556	36.122.799	10.316.323	32.341.303	258.034.121

Средства за производњу нафте и гаса

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2016.						
Набавна вредност	19.971.794	7.942.643	27.914.437	108.928.420	33.408	136.876.265
Исправка вредности и обезвређење	(21.185)	(248.771)	(269.956)	(25.345.752)	(22.292)	(25.638.000)
Неотписана вредност	19.950.609	7.693.872	27.644.481	83.582.668	11.116	111.238.265
Период завршен 30. септембра 2016.						
Повећања	2.078.665	9.526.572	11.605.237	634.193	-	12.239.430
Пренос са инвестиција у току	(220.235)	(11.729.899)	(11.950.134)	11.950.134	-	-
Остали преноси	-	(101.349)	(101.349)	(19.744)	-	(121.093)
Амортизација	(3.796)	-	(3.796)	(4.375.145)	-	(4.378.941)
Отуђења и отписи	(14.113)	(87.090)	(101.203)	(128.586)	-	(229.789)
Транслационе резерве	101.701	-	101.701	999	-	102.700
	21.892.831	5.302.106	27.194.937	91.644.519	11.116	118.850.572
На дан 30. септембра 2016.						
Набавна вредност	21.914.550	5.550.499	27.465.049	121.224.108	33.408	148.722.565
Исправка вредности и обезвређење	(21.719)	(248.393)	(270.112)	(29.579.589)	(22.292)	(29.871.993)
Неотписана вредност	21.892.831	5.302.106	27.194.937	91.644.519	11.116	118.850.572
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	20.139.905	4.274.452	24.414.357	127.806.623	31.406	152.252.386
Исправка вредности и обезвређење	(26.494)	(876)	(27.370)	(30.936.760)	(20.312)	(30.984.442)
Неотписана вредност	20.113.411	4.273.576	24.386.987	96.869.863	11.094	121.267.944
Период завршен 30. септембра 2017.						
Повећања	3.701.099	9.228.980	12.930.079	134.606	-	13.064.685
Пренос са инвестиција у току	(3.089.976)	(10.904.350)	(13.994.326)	13.995.221	(895)	-
Остали преноси	(856.887)	831.107	(25.780)	(41.023)	975	(65.828)
Амортизација	(3.689)	-	(3.689)	(4.724.287)	(38)	(4.728.014)
Отуђења и отписи	(71.897)	(18.913)	(90.810)	(19.258)	-	(110.068)
Транслационе резерве	(222.796)	-	(222.796)	18	(4)	(222.782)
	19.569.265	3.410.400	22.979.665	106.215.140	11.132	129.205.937
На дан 30. септембра 2017.						
Набавна вредност	19.595.020	3.411.276	23.006.296	141.743.684	32.342	164.782.322
Исправка вредности и обезвређење	(25.755)	(876)	(26.631)	(35.528.544)	(21.210)	(35.576.385)
Неотписана вредност	19.569.265	3.410.400	22.979.665	106.215.140	11.132	129.205.937

12. ПОТРЕЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ОСТАЛА ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Дугорочна потраживања по основу продаје	-	8.969.816
Остала дугорочна потраживања	74.648	1.127.944
<i>Минус исправка вредности</i>	(59)	(728.602)
	74.589	9.369.158

Смањење дугорочних потраживања по основу продаје и осталих дугорочних потраживања највећим делом се односи на Уговор склопљен са УниКредит банком о уступању дела својих потраживања уз накнаду без права регреса према уступиоцу. Уговором су уступљена потраживања од Републике Србије са роком доспећа 2016-2019 у укупном износу од 67.200.000 ЕУР. Уплата по Уговору извршена је дана 17. јула 2017. године у целости.

Промене на рачунима исправке вредности осталих дугорочних потраживања Групе су приказане у табели испод:

	Остала дугорочна потраживања
На дан 1. јануара 2016. године	1.935.712
Потраживања отписана током године као ненаплата	(1.051.522)
Курсне разлике	35.191
Отпуштање дисконта (напомена 24)	(266.016)
Остало	(18.722)
На дан 30. септембра 2016. године	634.643
На дан 1. јануара 2017. године	728.602
Укидање резервисања	(159.155)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(132.657)
Курсне разлике	(12.859)
Отпуштање дисконта (напомена 24)	(215.064)
Пренос на краткорочни део (напомена 8)	(208.808)
На дан 30. септембра 2017. године	59

13. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Депозити са доспећем преко годину дана	4.009.222	-
Финансијска средства намењена продаји	2.051.204	1.897.256
Дугорочни кредити	102.071	179.596
Остали дугорочни финансијски пласмани	26.700	27.648
<i>Минус текуће доспеће (напомена 7)</i>	(102.071)	(179.596)
<i>Минус исправка</i>	(1.926.815)	(1.761.339)
	4.160.311	163.565

14. ОСТАЛА СТАЛНА ИМОВИНА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Дати аванси за основна средства	2.260.239	1.851.425
Унапред плаћени трошкови	711.917	794.251
Остала средства	1.042.531	1.076.724
<i>Минус: исправка вредности</i>	(44.781)	(41.758)
	3.969.906	3.680.642

15. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ДЕО ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ГОДИНУ ДАНА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Краткорочни кредити	-	12.189.945
Обавезе за камату	203.537	243.913
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (напомена 19)	8.672.948	9.516.423
Део дугорочних обавеза по фин. лизингу који доспева до једне године (напомена 19)	46.712	26.290
	8.923.197	21.976.571

16. ДОБАВЉАЧИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Обавезе према добављачима:		
- повезана лица	977.272	6.898.039
- трећа лица	18.698.408	18.893.423
Обавезе за дивиденду	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе из пословања	5.136	15.395
	23.453.124	29.579.165

Обавезе према повезаним лицима са стањем на дан 30. септембра 2017. године у износу од 977.272 РСД (31. децембра 2016: 6.898.039 РСД) најзначајнијим делом се односе на обавезе према добављачу Gazprom Marketing & Trading Co. Ltd по основу трговине електричном енергијом у износу од 961.914 РСД (31. децембра 2016: 5.818.200 РСД, најзначајнијим делом односе се на обавезе према добављачу Газпром Нефт Ст. Петерсбург по основу набавке сирове нафте).

17. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Примљени аванси	1.287.595	1.325.012
Обавезе према запосленима	3.053.543	3.551.055
Разграничења и укалкулисани приход	412.018	309.194
Остале краткорочне не-финансијске обавезе	12.836	48.989
	4.765.992	5.234.250

18. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Обавеза за рудну ренту	281.684	241.017
ПДВ	2.334.551	1.565.733
Обавеза за акцизе	4.945.743	5.395.623
Накнада за робне резерве	489.333	601.357
Обавезе за царину	183.899	298.878
Обавезе за остале порезе и таксе	2.069.352	2.033.952
	10.304.562	10.136.560

19. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Дугорочни кредити - Гаспром Њефт	31.923.439	37.328.836
Банкарски кредити и остали дугорочни кредити	68.485.841	66.120.490
Обавезе за финансијски лизинг	402.941	343.080
Остале дугорочне обавезе	55.551	44.968
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза	(8.719.660)	(9.542.713)
	92.148.112	94.294.661

Промене на обавезама Групе из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити (напомена 15)	Финансијски лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2016. године	113.444.171	3.553.120	199.289	117.196.580
Приливи	3.187.240	11.550.124	-	14.737.364
Одливи	(12.017.266)	(3.602.521)	-	(15.619.787)
Немонетарне трансакције	-	-	173.662	173.662
Курсне разлике (напомена 22)	420.214	69.727	5.641	495.582
На дан 30. септембра 2016. године	105.034.359	11.570.450	378.592	116.983.401
На дан 1. јануара 2016. године	103.449.326	12.189.945	343.080	115.982.351
Приливи	28.733.261	-	-	28.733.261
Одливи	(24.459.383)	(12.032.433)	(74.859)	(36.566.675)
Немонетарне трансакције	-	-	141.992	141.992
Курсне разлике (напомена 22)	(7.313.924)	(157.512)	(7.272)	(7.478.708)
На дан 30. септембра 2017. године	100.409.280	-	402.941	100.812.221

(а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 30. септембра 2017. године у износу од 31.923.439 РСД (2016: 37.328.836 РСД), са износом текућег доспећа од 5.551.902 РСД (2016: 5.742.898 РСД), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) Банкарски и остали дугорочни кредити

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Дугорочни кредити у земљи	41.992.258	27.522.764
Дугорочни кредити у иностранству	26.493.583	38.597.726
Текуће доспеће дугорочних кредита	68.485.841	66.120.490
	(3.121.046)	(3.773.525)
	65.364.795	62.346.965

Доспеће банкарских и осталих дугорочних кредита:

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
Између 1 и 2 године	26.375.628	13.481.072
Између 2 и 5 године	35.876.354	44.609.978
Преко 5 година	3.112.813	4.255.915
	65.364.795	62.346.965

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских и осталих дугорочних кредита је следећа:

	30. септембар 2017.	31. децембар 2016.
УСД	25.731.860	39.607.916
ЕУР	42.436.260	26.126.044
РСД	862	976
ЈПЈ	316.859	385.554
	68.485.841	66.120.490

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој ЕБИТДА. Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантима на дан 30. септембра 2017. и 31. децембра 2016. године.

20. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРЕРАДЕ

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Трошкови запослених	4.345.590	4.146.467
Трошкови материјала и остале опреме (изузев набавки нафте, гаса и нафтних деривата)	1.567.698	1.614.042
Трошкови одржавања и поправки	2.169.608	2.796.401
Трошкови електричне енергије за даљу продају	7.464.026	5.823.726
Трошкови енергије и комуналних услуга	1.882.701	1.800.322
Трошкови заштите и обезбеђења	235.259	255.056
Трошкови осигурања	211.900	215.782
Транспортни трошкови	1.505.553	1.447.797
Остало	2.294.350	2.414.057
	21.676.685	20.513.650

21. ТРОШКОВИ ПРОДАЈЕ, ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Трошкови запослених	7.703.353	7.767.382
Адвокатске, ревизорске и консултантске услуге	731.858	899.743
Трошкови закупа	286.491	430.957
Трошкови службеног пута	227.888	235.304
Трошкови заштите и обезбеђења	398.981	397.792
Трошкови осигурања	76.029	77.440
Услуге транспорта и складиштења	132.042	276.971
Трошкови исправке вредности спорних потраживања	78.800	(105.036)
Остало	6.892.444	6.864.639
	16.527.886	16.845.192

22. НЕТО ДОБИЦИ (ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ КУРСНИХ РАЗЛИКА

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Добити (губици) по основу курсних разлика из активности финансирања		
- добити по основу курсних разлика	8.188.507	3.022.413
- губици по основу курсних разлика	(709.799)	(3.517.995)
Нето добити (губици) по основу курсних разлика из пословних активности	(1.397.236)	917.827
	6.081.472	422.245

23. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Приходи од камата на депозите у банкама	374.723	159.463
Приходи од камата на дате кредите	11.651	17.293
Приходи од дивиденде	156	65
	386.530	176.821

24. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2017.	2016.
Расходи камата	2.396.781	2.512.411
Ефекат дисконтовања дугорочних резервисања	103.429	87.285
Ефекат дисконтовања дугорочних потраживања	(315.289)	(266.016)
Минус: капиталисана камата	(52.583)	(16.695)
	2.132.338	2.316.985

25. ОДМЕРАВАЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ

У периодичним сажетим консолидованим финансијским извештајима инвестиционе некретнине и финансијска средства расположива за продају су вреднована по фер вредности. Технике вредновања коришћене у процесу одмеравања фер вредности средстава идентичне су онима обелодањеним у консолидованим финансијским извештајима на дан 31. децембра 2016. године. Такође, током првих девет месеци 2017. године није било трансфера средстава између хијерархија фер вредновања.

На дан 30. септембра 2017. године, књиговодствена вредност финансијских средстава је приближно једнака њиховој фер вредности.

26. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Заштита животне средине

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од 756.371 РСД (31. децембар 2016: 838.655 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порези

Порески закони се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 30. септембра 2017. године да је Група измирила све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 30. септембра 2017. године Група има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од 8.467.278 РСД (31. децембар 2016. године: 5.324.487 РСД) и радове бушења и истраживања у износу од 53,09 милиона УСД (31. децембар 2015. године: 40,17 милиона УСД)

Није било других значајних потенцијалних и преузетих обавеза Групе.

27. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У сврху састављања ових периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја, лица се сматрају повезаним уколико једно лице има контролу над другим или је у могућности да значајно утиче на доношење финансијских и пословних одлука у складу са МРС 24 Повезана правна лица. Повезана правна лица могу ући у пословне трансакције у које стране које нису повезане не би ушле, и трансакције између повезаних страна могу се обављати под другачијим условима него што су то са трећим лицима.

Група је у периоду од девет месеци који се завршио 30. септембра 2017. године и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије

На дан 30. септембра 2017. године и 31. децембра 2016. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања
На дан 30. септембра 2017.			
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	-	1.062.560	269.242
Инвестиције у заједничка улагања	-	-	2.047.021
Добављачи и остале обавезе из пословања	-	(977.272)	-
Остале краткорочне обавезе	-	(943)	-
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(5.551.902)	-	-
Дугорочне финансијске обавезе	(26.371.537)	-	-
	(31.923.439)	84.345	2.316.263
На дан 31. децембра 2016.			
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	-	1.047.541	220.243
Инвестиције у заједничка улагања	-	-	2.047.021
Добављачи и остале обавезе из пословања	(5.818.200)	(1.079.839)	-
Остале краткорочне обавезе	-	(23.091)	-
Краткорочне финансијске обавезе и текуће доспеће дугорочних обавеза	(5.742.898)	-	-
Дугорочне финансијске обавезе	(31.585.938)	-	-
	(43.147.036)	(55.389)	2.267.264

У периоду од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2017. и 2016. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања
Период од девет месеци која се завршио 30. септембра 2017. године			
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	-	450.590	-
Остали приходи	-	7.026.197	-
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(20.062.252)	(451.894)	-
Трошкови производње и прераде	-	(7.269.422)	-
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	-	(4.776)	-
Остали расходи, нето	(5.002)	(175)	-
Финансијски расходи	(489.792)	-	-
	(20.557.046)	(249.480)	-
Период од девет месеци која се завршио 30. септембра 2016. године			
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	-	395.681	-
Остали приходи	-	5.610.682	-
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(29.566.123)	(396.618)	-
Трошкови производње и прераде	-	(5.593.596)	-
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	-	(113.594)	-
Остали приходи (расходи), нето	18.455	(39)	-
Финансијски расходи	(585.043)	-	-
	(30.132.711)	(97.484)	-

Трансакције са кључним руководством

За период од девет месеци који се завршио на дан 30. септембра 2017. и 2016. године Група је признала 743.813 РСД и 593.172 РСД, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални Директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

28. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА

У складу са вазецим законима Републике Србије почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену Унапред припремљеног план реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је НИС конверзијом остатка дела потраживања након отписа повећао своје учешће у капиталу ХИП Петрохемије на 20,855912%. Ова промена је регистрована у Централном регистру хартија од вредности дана 19. октобра 2017. године.

Изјава лица одговорних за састављање извештаја

Овиме изјављујемо, да су према нашем најбољем сазнању, периодични сажети финансијски извештаји састављени уз примену одговарајућих међународних рачуноводствених стандарда финансијског извештавања, као и да су израђени у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије („Службени гласник РС” бр. 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим МСФИ, као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије⁷⁵ и да дају истините и објективне податке о имовини, обавезама, добицима и губицима и финансијском положају и пословању Групе, укључујући и друштва која су укључена у консолидоване извештаје.

Антон Фјодоров

Бранко Митровић

(М.П.)

Заменик генералног директора,
Директор функције за финансије,
економику, планирање и
рачуноводство
НИС а.д. Нови Сад

Директор Дирекције за
рачуноводство
Функција за финансије, економику,
планирање и рачуноводство
НИС а.д. Нови Сад

⁷⁵ Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови периодични сажети финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

- Друштво је финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије, који није у складу са захтевима МРС 1 – “Презентација финансијских извештаја”.
- „Ванбилансна средства и обавезе” су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Контакти

НИС а.д. Нови Сад

е-маил: оффице@нис.еу

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
(021) 481 1111

Милентија Поповића 1
11000 Београд, Србија
(011) 311 3311

Односи са инвеститорима

е-маил: Инвестор.Релатионс@нис.еу

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија

Сектор за послове са мањинским акционарима

е-маил: сервис.акционара@нис.еу

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
Инфо сервис: (011) 22 000 55

Извештај садржи изјаве о неизвесним будућим догађајима. Изјаве о неизвесним будућим догађајима обухватају изјаве које нису историјске чињенице, изјаве у вези с намерама НИС Групе, веровања или тренутна очекивања у вези са, између осталог, резултатима пословања НИС Групе, финансијским стањем и ликвидношћу, изгледима, расту, стратегијама и индустријским гранама у којима НИС Група послује. Из разлога што се односе на догађаје и зависе од околности које могу али не морају да се остваре у будућности, изјаве о неизвесним будућим догађајима по својој природи подразумевају ризике и неизвесност, укључујући али се не ограничавајући на ризике и неизвесности које је НИС Група идентификовала у другим јавно доступним документима. НИС Група упозорава да не постоји гаранција да ће се изјаве о неизвесним будућим догађајима остварити у будућности и да стварни резултати пословања, финансијско стање и ликвидност, као и развој индустријске гране у којој НИС Група послује могу у значајној мери да се разликују од оних који су представљени или претпостављени изјавама о неизвесним будућим догађајима. Додатно, и уколико резултати пословања НИС Групе, њено финансијско стање и ликвидност, као и развој индустријске гране у којој НИС Група послује буду у складу са овде садржаним изјавама о неизвесним будућим догађајима, такви резултати и развој нису индикативни за резултате и развој у наступајућим периодима. Информације садржане у овом Извештају дате су на датум овог Извештаја и могуће су њихове измене без претходне најаве.